

Niezależny magazyn dla każdego

ECHO TYGODNIA

Nr 137 Toronto 23 - 29 maja 1985

**ECHO
WEEKLY****Cena
\$ 1.00**

Papież robotnik Jan Paweł II, który w młodości pracował jako robotnik w czasie ostatniej wizyty w krajach Beneluksu odwiedził też hutę Aisbela koło Luksemburga. W kasku i okularach ochronnych wygląda jak mistrz wydziału hutniczego. Bez trudu znalazł wspólny język z hutnikami

**POLONIA AMERYKAŃSKA
BRONI POLITYCZNYCH****PROCESY PRZYWODCÓW SOLIDARNOSCI SĄ BEZPRAWIEM
REZIM ODPOWIEDZIALNY ZA IZOLACJĘ POLSKI OD ZACHODU**

Zapowiedziany proces przeciwko trzem przywódcom NSZZ "Solidarność" jest kolejnym wyrazem bezprawia stosowanego przez władze Polskiej Republiki Ludowej wobec działaczy niezależnych środowisk społeczeństwa polskiego Władysław Frasyniuk, Bogdan Lis i Adam Michnik, aresztowani w lutym br. oskarżeni są o zakłócanie spokoju publicznego i działanie w niezależnych strukturach związkowych. Oczywiście, w interpretacji władz reżimowych, wszystko co wykracza poza ramy im bezwzrostkowego posłuszeństwa i uległości oraz partyjnej struktury organizacyjnej stanowi przekroczenie jakiegos paragrafu, jakiejś ustawy ustalonej przez bezwolny i "niemy" Sejm i podlega surowym karom. Zapominają przy tym, że większość - jeżeli nie wszystkie - ustawy w ten sposób uchwalone są sprzeczne zarówno z konstytucją Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej jak i międzynarodowymi umowami, których sygnatariuszem jest Polska. Tam jednak gdzie podstawą władzy jest aparat policyjnej przemocy, zasady praworządności nie stanowią żadnego hamulca. W tej sytuacji oskarżenie i zapowiedziany proces Władysława Frasyniuka, Bogdana Lisa i Adama Michnika są oczywistym aktem bezprawia. Takimi samymi aktami bezprawia i wzmożonej polityki represji są ponawiane ataki na Kościół i osadzenie w więzieniach znów ponad 100 więźniów politycznych.

Polonia Amerykańska zdecydowanie potępia i protestuje przeciwko tym nowym aktom bezprawia i policyjnego i sądowego terroru.

Zeszłoroczna amnestia i zwolnienie ponad 650 więźniów politycznych zostało przyjęte zarówno w Polsce jak i na Zachodzie jako zapowiedź polityki umiarkowania i nowego otwarcia w stosunkach między władzami i społeczeństwem. W odpowiedzi, rządy demokratycznych kra-

jów Zachodu podjęły kroki zmierzające do wznowienia stosunków dyplomatycznych i ekonomicznych z rządem PRL. Stany Zjednoczone, przy zdecydowanym poparciu i naciskach Kongresu Polonii Amerykańskiej, wznowiły regularną komunikację lotniczą pomiędzy Stanami Zjednoczonymi i Polską, oraz co najważniejsze, wycofały swoje veto wobec członkostwa Polski w Międzynarodowym Funduszu Monetarnym.

Zapowiedz nie została spełniona. Przeciwnie, zarówno w stosunkach wewnętrznych jak i międzynarodowych, nastąpiła wyraźna regresja. Stwarza to wrażenie, że rząd PRL świadomie i konsekwentnie dąży do odcięcia Polski od jakichkolwiek kontaktów z Zachodem narazając w ten sposób najżywościjsze interesy Narodu Polskiego. Odpowiedzialność za to spada nieuchronnie na komunistyczne władze w Polsce.

Polonia Amerykańska, głosem jej naczelnej reprezentacji jaką jest Kongres Polonii Amerykańskiej, ponawia apel o podjęcie przez władze polityki umiaru i rzeczywistego dialogu ze społeczeństwem, jako jedynej drogi prowadzącej do odwołania pogłębiającego się kryzysu ekonomicznego i politycznego.

Zapewniamy Narod Polski oraz przywódców NSZZ "Solidarność" z Lechem Wałęsą na czele, o naszym nieślabnącym poparciu ich nieustępliwej walki o żywotne prawa Narodu Polskiego.

KONGRES POLONII AMERYKAŃSKIEJ
Alojzy A. Mazewski, Prezes
Helen Zielinski, Wiceprezes
Kazimierz Łukomski, Wiceprezes
Jozef Drobot, Skarbnik

**SPISEK
NA ŻYCIE
WAŁĘSY?**

WARSZAWA, CZWARTEK 14 maja Rzecznik rządu Jerzy Urban poinformował dziś o planowanym zamachu na życie Lecha Wałęsy Człowiek, który miał zostać zwerbowany przez nieznanych osobników, odwiedził Wałęsę w jego mieszkaniu w Gdanku i przyznał się do wszystkiego.

Urban poinformował, że władze prowadzą śledztwo w tej sprawie, lecz że nie należy jej brać zbyt poważnie, gdyż podejrzany cierpiał na zaburzenia psychiczne w przeszłości.

Wałęsa natomiast oświadczył dziennikarzom, że traktuje wiadomość o planowanym zamachu na swe życie bardzo poważnie.

Gdansk, piątek 17 maja Współpracownik przewodniczącego Solidarności Lecha Wałęsy, Bogdan Olszowski, oświadczył, że Wałęsa przesłuchiwany był w tej sprawie przez ponad godzinę, po zakończeniu pracy w stożcu.

Sam Olszowski, oraz inny współpracownik Wałęsy, Arkadiusz Rybicki, byli też przesłuchiwanymi.

Przesłuchania dotyczyły dochodzenia, prowadzonego przez władze w sprawie Jozefa Szczepanskiego, który złożył oświadczenie na temat planów zamachu na życie Wałęsy.

Szczepanskiego aresztowano 9 maja.

Lech Wałęsa odmówił wydania milicji nagranych kaset, z wypowiedziami Szczepanskiego, a także przekazał oryginał pismem oświadczenia, które Szczepanski złożył w mieszkaniu Wałęsy w dniu 9 maja.

Lech Wałęsa uprzednio przekazał milicji odpisy tego oświadczenia.

34-letni Józef Szczepanski poinformował Lecha Wałęsę, że został zwerbowany w więzieniu w Rawiczu, przez podziemną organizację, która powierzyła mu zabicie Wałęsy. Na polecenie tej organizacji złożył prośbę o wyrażenie zgody na przerwę w odbywaniu kary jedenastu lat więzienia. Skazany został za spowodowanie śmierci mężczyzny w wyniku bojkotu. Zwolnienie z więzienia otrzymał, z czego choruje na raka.

Na wolności - opowiedział Szczepanski - skontaktował się z nim bliżej nie zidentyfikowany osobnik, który zaofiarował mu kilka tysięcy dolarów, paszport i pistolet, z którego miał zastrzelić Wałęsę.

Szczepanski początkowo wykonywał polecenia swych mocodawców, następnie jednak zdecydował się ujawnić plany zamachu, ponieważ, jak stwierdził, nienawidzi komunistów i jest zwolennikiem Solidarności.

Lech Wałęsa poinformował, że prowadzi we własnym zakresie dochodzenie a celu wyjaśnienia tajemniczego planu zamachu. Stwierdzając, że traktuje wiadomość o planowanym zamachu bardzo poważnie, Wałęsa stwierdził, że Szczepanski nie mógł sobie wymyślić całej historii.

Agencja Reutera podała, że Szczepanski próbował odebrać sobie życie i był poddawany leczeniu psychiatrycznemu.

O aresztowaniu Szczepanskiego poinformował prokurator.

ZNIKAJĄCE**DOLARY
CIĄG DALSZY**

afery Gołdyna w Toronto

Str. 4

NIEDZIELA 19 MAJA Ojciec Święty spotkał się dziś w Belgii z przedstawicielami grup etnicznych. Było wśród nich 10 tys. Polaków - emigrantów.

W przemówieniu Jan Paweł II podkreślił, że czuje solidarność z Polską. Solidarność wszystkich jego braci i siostr mówiących tym samym językiem i noszących w sobie - chociaż w różnej mierze - to samo historyczne doświadczenie i dziedzictwo, któremu na imię Polska.

Papież dodał, że nieustannie prosi Boga o światło i łaskę, aby na stołach św. Piotra w Rzymie mogli wypełniać w stosunku do swych rodaków te zadania, które nazaczyła Mu na miarę czasu. Opatrzność Boża.

Mówił też o gościnności, z jaką spotkali się w Belgii uczestnicy Powstania Listopadowego oraz o sukcesach oręża polskiego na Zachodzie. Przypomniał bohaterskie walki oddziałów polskich w czasie II Wojny Światowej, a szczególnie boje Pierwszej Polskiej Dywizji Pancerniej gen. Maczka, która wyzwoliła szereg miejscowości w Belgii i Holandii.

Mówiąc o sprawach Polski, Ojciec Święty powiedział, że ochrzczony naród silny tajemnicą paschalną, nawet w najtrudniejszych okresach nie przestaje się bronić, tworzyć i przekazywać własnej kultury. Dzięki temu zachowuje swoją tożsamość, świadomość siebie i umie wyjść zwycięsko po chrześcijańsku z zagrożeń i klęsk moralnych i fizycznych, których w naszej historii nie brakowało i nie brakuje.

O takiej woli zwycięstwa świadczą ostatnie dziesiątki lat, a przede wszystkim ostatnie lata historii. Narod polski, który wyszedł wzmocniony ze straszliwej próby ostatniej wojny, przekonany jest o własnej godności, o swoim świętym prawie do życia jako gospodarz we własnej ojczyźnie, mający prawo do własnej historii, do pełnej wolności, do samo stanowienia samorządności, do wierności Chrystusowi, który jest Panem naszego życia, do wierności samemu sobie.

W zakończeniu Jan Paweł II podkreślił, że tę właśnie treść wyraża słowo Solidarność.

Ojciec Święty zakończył tymi słowami: "Tę właśnie treść wyraża słowo Solidarność, które spotykam na ulicach i widzę także na tym sta-
dionie".

OSLO, czwartek 16 maja Prowadzi tu głodówkę WAIDEMAR KESICKI. Żąda wypuszczenia z Polski do Norwegii żony Jolanty i córki pięcioletniej Beaty i dwuletniej Anny.

Mimo pogarszającego się stanu zdrowia i ogólnego osłabienia, Waidemar Kesicki oświadczył, że będzie głodował aż do chwili, gdy jego żona z dziećmi przyjedzie do Oslo.

O Kesickim piszą największe gazety norweskie, mówi radio.

Szerokiego poparcia udzielają mu różne grupy społeczne, głównie związkowcy norwescy.

Wykładowcy Uniwersytetu Warszawskiego podpisali protest do władz, przeciw zwolnieniu z pracy w Polskiej Akademii Nauk znanego historyka i doradcy Solidarności, docenta Bronisława Geremka. Jest to już kolejny protest uczonych polskich w tej sprawie.

ECHO TYGODNIA

WYDAJĄ I REDAGUJĄ

JACEK ADOLF i GRAZYNA FARMUS

Dyrektor Biura Reklamy **KRZYSZTOF DROZDZ**

Współpracują
Zofia Boncza,

Magdalena i Marek Czyżycy,

Zbigniew Farmus,

Karolina Jankowska, Olimpia Orlewicz,

Ewa i Michał Rejkowscy,

Janusz Pietrus i inni.

ADRES ECHA TYGODNIA

Tylko dla korespondencji

393 SHAW St

M6J 2X4 TORONTO, Ontario

TELEFON 531-5523

UWAGA dzwony przy telefonie poniedziałek, wtorek, piątek,
od 12 do 4 po południu

CENNIK OGŁOSZENI

1 kolumna x 1 cal - \$ 5	Stale ogłoszenia w kąciku handlowym
2 kolumny x 1 cal - \$ 10	3 miesiące - \$ 42
1 kolumna x 2 cale - \$ 10	Ogłoszenia o wolnych miejscach pracy
1/2 strony - \$ 175	I jej poszukiwaniu bezpłatnie
1 strona - \$ 350	

Redakcja zastrzega sobie prawo do zmian i skrótów
w nadesłanych listach i manuskryptach

Prenumerata. półroczna \$ 25, roczna \$ 50

Gentleman Gorbaczow?

Jesli ktos zywi jeszcze złu dzenie, ze Gorbaczow jest gentlemanem i to pomimo tego, co powiedzial o nim Gromyko, który pouczyl, ze za miłym uśmiechem Gorbaczowa kryją się zełazne zęby, to wiesci, które napływają z Afganistanu i Pakistanu ostatecznie, mam nadzieję, druzgoczą ten niebezpieczny mit

W Afganistanie od czasów objęcia władzy przez Gorbaczowa okupacja zaostrza się z dnia na dzien. Żołnierze sowieccy stosują wszystkie dostępne srodki w celu pozbycia się partyzantów jak i w celu zastraszenia bądź zlikwidowania nieuległej ludności cywilnej. Bron chemiczna, tortury, rozstrzelanie i zarzynanie bagnietami pod byle pozorem, palenie żywcem kobiet i dzieci oblanych benzyną bądź wpakowanych do pieców piekarskich, oslepienie przy pomocy rozżarzonego węgla, podpalanie całych wsi i zakopywanie żywcem ich mieszkańców - oto niektóre z metod stosowanych wczesniej, jako selektywny terror, a od czasów Gorbaczowa jako terror ciągły i masowy

Do Afganistanu napływają także po cichu coraz większa liczba sprzętu wojskowego i wzrasta liczba sowieckich żołnierzy

O tym jak bardzo Gorbaczow jest niezadowolony z powodu przeciągającej się wojennej okupacji Afganistanu świadczy także jego postawa wobec Pakistanu, który mający 1600 km granicę z Afganistanem uważany jest przez ZSRR za główne źródło dostaw broni, amunicji, lekarstw i żywności dla partyzantów

18 marca sowiecki transporter opancerzony przekroczył granicę pakistańską a jego dowódca zazał zwrotu trzech dezertersów z armii afganckiej. Gdy Pakistan odmówił Gorbaczow zaledwie od tygodnia sprawujący władzę rozkazał ostrzelać i bombardować Tor Kham punktu granicznego po stronie pakistańskiej. Po dwóch dniach Pakistan odesłał dezertersów

W 1984 roku za przywództwa Czernienki ZSRR dokonał 81 bombardowań Pakistanu, w tym roku juz 61 bombardowań w tym około 80% przypada na dwumiesięczny dopiero okres przywództwa "gentlemana"

Gorbaczow zintensyfikował także regularny ostrzał artyleryjski Pakistanu

Podczas spotkania z prezydentem Pakistanu Zia Hagem Gorbaczow powiedział mu, ze jest gotow w kazdej chwili rzucic do Afganistanu pół miliona żołnierzy sowieckich i zazał od niego wyrzucenia wszystkich partyzantów afganckich z Pakistanu i wstrzymania dla nich wszelkiej pomocy

Miły uśmiech? Moze dla wnuczki Gentleman? Moze w kanadyjskim parlamencie bądź wobec premier Thatcher Jest jasne czym jest w oczach narodu afganckiego i jest jasne czym powinien byc w oczach ludzi wybierających wolność, niepodległość i demokrację

swiatowil

TYDZIEŃ NA ŚWIECIE

● **Pielgrzymka Papieża w krajach Beneluksu** W holenderskim mieście Amersfoort Papież Jan Paweł II powiedział, ze sprzeciw Kościoła katolickiego wobec promishityzmu, homoseksualizmu, kontroli urodzenia oraz przerwaniu ciąży będzie obowiązywał po wsze czasy. Podczas jedynej otwartej mszy świętej w Holandii w Maastricht Ojciec Święty potępił sztuczne zapobieganie ciąży oraz rozwód. W ostatnim dniu pobytu w Holandii Papież spotkał się w nieformalnej atmosferze z kilkuset licealistami ze szkoły katolickiej. Odpowiadając na ich potrzebę liberalnego katolicyzmu Papież zwrócił uwagę, ze Pismo Święte "ukazuje nam wynagajającego Chrystusa", który był bezkompromisowy w sprawach przerywania ciąży, pozycia przed i pozamążenskigo czy homoseksualizmu. "Słowa Apostołów są jasne i precyzyjne - powiedział Papież. Są to słowa zainspirowane przez Boga i są one wzorem dla Kościoła po wsze czasy". W Luksemburgu Papież spytał EWG czy robi wystarczająco duzo by pomoc głodującym. Pytanie to zostało postawione w sytuacji gdy wyszło na jaw, ze w roku ubiegłym EWG zniszczyło ponad 2 miliony ton owocow i warzyw wartosci 330 milionow dolarow. W wygłoszonej homilii podczas otwartej mszy w Esch-Sur-Alzette Papież skrytykował rozprzestrzenianie broni, marnowanie srodow naturalnych i bezrobocie. Wezwał także ludzi do nastawiania się niewolnikami pracy bądź rozrywki, czerzenia dnia świętego oraz regularnego przystępowania do komunii. W Belgii Papież przyznał ze kobiety cierpią z powodu pewnych form paternalizmu i dyskryminacji w obrębie Kościoła katolickiego. Stwierdził również, ze uważa wpływ kobiet na sprawę Kościoła za istotny. Wczesniej wykluczył jednak możliwość święcen kapłańskich dla kobiet oraz możliwość zawierania związku małzenskigo przez osoby duchowne, o co był także pytany w Belgii

W Ypres stojąc pomiędzy tysiącami krzyzy pół miliona żołnierzy z I wojny światowej pochowanych na polach Flanders Ojciec Święty potępił wysięg zbrojen jednocześnie uznając prawo do obrony przed najeżdżą. W Namur w dniu swych 65 urodzin (18 maja) Papież spotkał się z 45-tysięcznym tłumem młodzieży przybyłej na miejskowy stadion. Młodzież powitała go owacją zycząc mu wiele razy szczęśliwych urodzin. Papież wezwał młodzież do unikania łatwych przyjemności, niepromkreacyjnego i pozamążenskigo seksu, narkotykw, i wtykw, drogich ubiorow oraz współczesnych idoli wyzwalających egoizm w różnych aspektach

Wczesniej w Mechelen Papież spotkał się z belgijskimi biskupami, którzy obdarowali go olbrzymim urodzinowym wotem ozdobionym repliką Bazyliki Świętego Piotra i Wity w Katedry w Mechelen. W posłaniu do biskupow Papież podkreślił, ze "trzeba znalezc lekarstwo na duchowa słabosc chrześcijan"

● **Filadelfia od nakazu eksmisji do pożaru 61 domow i smierci 11 osob** Próba eksmisji członków radykalnej grupy "MOVE" w Filadelfii doprowadziła do strzelaniny pomiędzy policją a "MOVE", pożaru 61 domow, smierci 11 osob w tym 4 dzieci oraz utraty mieszkania przez 225 ludzi. Filadelfijska policja obciżyła całkowitą winą ugrupowanie "MOVE", które na próbę eksmisji odpowiedziało zmasowanym ogniem. Policja doszła do wniosku, ze zamieniony w twierdź dom będzie trudny do zdobycia, za zgodą więc burmistrza Filadelfii Wilsona Goode'a rzuciła na dach budynku około 1 kg materialow wybuchowych oraz granat gazowy. Według Goode'a granat wywołał pożar, którego nikt nie przewidywał i należy to uznać za losowy wypadek. Po zajęciu się domu "MOVE" ogień przeczucił się na inne budynki trawiąc doszczętnie 61 domow. Ugrupowanie "MOVE" głoszące powrót do zycia naturalnego i odrzucenie technologii od kilku lat stanowiło utrapienie dla sąsiadow (smrod, zwały smieci, szczury itp.). Burmistrz Filadelfii Murray Goode powiedział, ze, gdyby nie nastąpiła zdecydowana akcja policji wówczas "MOVE" wysadziłoby w powietrze całe sąsiedztwo i podkreślił, ze nie mógł pozwolić i nigdy nie pozwoli by jakakolwiek grupa terrorystow wzięła jako zakładnikow sąsiedztwo bądź całą Filadelfię. Postawa burmistrza Goode'a i filadelfijskiej policji spotkała się z całym wachlarzem ocen w USA i na świecie

● **Spotkanie Shultz-Gromyko w Wiedniu** W stolicy Austrii doszło do roboczego spotkania pomiędzy amerykańskim Sekretarzem Stanu G Shultzem i sowieckim ministrem spraw zagranicznych A Gromyką. Shultz i sowiecki rzecznik Gromyki okreshili 6-godzinne spotkanie jako pozytywne. Podczas rozmow Gromyko skrytykował amerykańskie embargo wobec Nikaragui, kontynuowanie programu broni kosmicznej co uniemożliwia postępow rozmow rozbrojeniowch oraz podkreślił, ze sprawa Sacharowa oraz problem praw człowieka są to wewnątrz sprawy ZSRR. Obydwaj mężowie stanu mają się spotkać ponownie w sierpniu

● **Rumunia przeżyła zimę stulecia z wielkimi trudnościami** Wraz z wiosną napływają z Rumunii informacje o zimie stulecia i o tym ze udało się ją przetrwać z wielkimi trudnościami. Według klimatologow zima 84/85 była najcięższa od ponad 40 lat. Komunistyczne władze postanowiły przeczucić cały ciężar zimy na mieszkancow obcinając o 50% dostawy prądu do mieszkań w styczniu by zakłady pracy mogły zachować chociaż część mocy produkcyjnej. Drastycznie została ograniczona także dostawa gazu oraz sprzedaz benzyny i olejow opałowch. Zakazano używania prywatnych samochodow oraz pod karą grzywny nakazano wyłączyć zbędne urządzenia elektryczne, takie np jak lodowki. Telewizja emitowała tylko 2 godzin dziennie a res-

tauracje były otwarte jedynie kilka godzin dziennie. Specjalne kontrole sprawowały całą zimę w całym kraju przestrzegając nakazow i zakazow podpisanych przez dyktatora Rumunii N Ceasescu. Całą zimę na ulicach miast leżały niesprzątane zwały sniegu czyniące najprostrze poruszanie się męczarnią. W mieszkaniach rodziny siedziały jeden obok drugiego i spały razem przy ciskając się z zimna. Spadła również katastrofalnie dostawa węgla, który zamarzał w bryły i nie można go było przewozic. Komunisti zwalili całą odpowiedzialność na pogodę, ale według dyplomatow zachodnich na ogół stoicy Rumunii mieli powyżej uszu pogodowych tłumaczen rządow i glosno narzekali w najbliższych kręgach na komunistyczne rządzą i nieudolność. Poprzednio tak surowa zima w Rumunii była zimą przełomu 1940-41

● **Watykan nakłada okres milczenia na przedstawiciela "teologii wyzwolenia"** Watykan oświadczył, ze nałożył na czolowego przedstawiciela "teologii wyzwolenia" brazylijskiego franciszkanina 45-letniego Leonardo Boffa okres milczenia podczas którego nie będzie on pisał z intencją publikacji w tym okresie, ani dyskutował swe prace. Watykan nie podał ile wynosi ten okres, ale źródła obznajmione ze sprawą ujawniły ze 1 rok. Oświadczenie Watykan nazywa decyzją konieczną i stwierdza, ze była ona podjęta łącznie przez Świętą Kongregację ds spraw Wiary oraz Kongregację Religijnych i Świeckich Instytucji. Według oświadczenia okres "ciszy pozwoli ojcu Boffowi na poważną refleksję"

Podkreśla ono także, ze ojciec Boff zaakceptował decyzję "w duchu religijnym". W kilka dni po decyzji Watykanu ojciec Boff ogłosił swe oświadczenie, w którym bronił swe poglądy, ale podkreślił, ze nie jest marksistą. "Deklaruję - czytamy w oświadczeniu Boffa - ze nie jestem marksistą, jako chrześcijanin i franciszkanin jestem za wolnością, prawem, religią i szlachetną walką o sprawiedliwość i o nowe społeczeństwo". Boff podkreślił, ze misją Kościoła powinno być wyzwolenie. "Pismo Święte faworyzuje biednych ponieważ oni stanowią cierpiące masy i ponieważ oni są wybranymi Bogą, Chrystusa i Kościoła". Ojciec Boff kilkakrotnie podkreślił wczesniej, ze podporządkuje się jakiegokolwiek decyzji Watykan w sprawie jego poglądow gdyż "lepiej isc razem z Kościołem niz podrozowac samemu"

● **Przywódca Chun Teng Siao-ping powiedział wizytującemu ChRL przywódcy Burmy Ne Winowi, ze najbliższe trzy lata są decydujące dla chinskiego eksperymentu modernizacji i decentralizacji** Według Tenga pierwszych 6 miesięcy okazało się obiecującymi i zachęcającymi

KANADA

BOJKOT
NIE POPLACA

● **Wyrazna porazka Kohla w wyborach stanowych w Połnocnym Renie - Westfalu** Kanclerz Kohl uznał wyniki wyborów stanowych w Połnocnym Renie Westfalu za swą największą porażkę od momentu zdobycia władzy przed 2 lata. Opozycyjna partia SPD wygrała wybory stanowe uzyskując 52,1% głosów, partia Kohla uzyskała 36,5% głosów, a partie koalicyjne 6% głosów. Partia Zielonych zdobyła 4,6% i nie będzie reprezentowana w stanowym parlamencie (minimum wynosi 5%). Kohl oświadczył, że niezdolność zmniejszenia bezrobocia zaszkodziła jego partii. Połnocny Ren - Westfalia jest najludniejszym stanem Niemiec Zachodnich.

● **USA domaga się od ZSRR zaprzestania prześladowania A Sacharowa** USA wystąpiły formalnie na forum ONZ do ZSRR z żądaniem uwolnienia i zaprzestania prześladowania sowieckiego uczonego Andrieja Sacharowa i jego żony. Ambasador USA przy ONZ Jose Sorzano dostarczył do sowieckiej misji w ONZ oficjalną notę protestacyjną w sprawie małżeństwa Sacharowów oraz 20 000 listów domagających się wolności dla Sacharowów. W Waszyngtonie prezydent R Reagan ogłosił dzień 21 maja Dniem Andrieja Sacharowa w USA i zaapelował o zwolnienie Sacharowów oraz pozostałych więźniów politycznych w ZSRR. Prezydent Reagan podkreślił, że sytuacja w zakresie praw człowieka pozostaje nadal ponura w ZSRR.

● **Podwyżka cen w Pekinie** W stolicy komunistycznych Chin Pekinie władze miejskie podniosły ceny 1800 artykułów towarowych w tym także cen żywności. Według zastępcy burmistrza Pekinu, Han Bo-pinga, wysokość wzrostu cen zależała od jakości towarów. Ceny wieprzowiny podskoczyły od 36 do 67%, wołowiny od 120 do 130%, baraniny od 70 do 100%. Ponad 50% wzrosły ceny warzyw i owoców oraz ryb i przetworów rybnych. Han Bo-ping powiedział, że podejmując decyzję o podwyżce władze kierowały się udanymi eksperymentami w tej mierze na południu Chin, a zwłaszcza w Kantonie. Oznajmił także, że ubiegłoroczną dopłatę do cen żywności w wysokości 140 milionów dolarów władze miasta przeznaczyły w całości w tym roku na zasiłek żywnościowy w wysokości 2,70 dolara miesięcznie na głowę mieszkańca. Powiedział ponadto, że ceny zostały podniesione zgodnie z zaleceniem rządu i że władze miały pewność, że wzrost cen nie wywoła ulicznych zamieszek. Na kilka dni przed wzrostem cen Pekinczy rozpoczęli masowe wykupywanie towarów.

● **Szpiedzy brytyjscy nadużywają alkoholu** Premier M Thatcher przedstawiła w parlamencie brytyjskim oficjalny raport, z którego wynika, że zjawiskiem nagminnym wśród brytyjskiej służby wywiadowczej jest nadużywanie alkoholu oraz często niskie morale. Thatcher oznajmiła w Izbie Gmin, że rekrutacja do wywiadu będzie o wiele bardziej surowa, oraz że co 5 lat każdy brytyjski szpieg będzie poddany starannemu testowi sprawdzającemu jego lojalność i przydatność.

Na kilka dni przed raportem Thatcher znaleziono w smeciach w Londynie tajne dokumenty NATO. W kilka dni po raporcie trzech nastolatków znalazło w centrum Londynu w pobliżu stacji metra worek pocztowy zawierający tajne dokumenty brytyjskiej marynarki wojennej. Nastolatkowie przed ujawnieniem znaleziska napisali na kopertach i dokumentach "Niedbałość kosztuje życie" oraz "Mogliśmy być Rosjanami".

● **Izrael podziękował ZSRR za jego udział i rolę w II wojnie światowej** Prezydent Izraela Chaim Herzog wystosował z okazji 40 rocznicy zakończenia II wojny światowej depeszę do przywódcy ZSRR M Gorbaczowa podkreślając w niej między innymi, że Żydzi nigdy nie zapomną roli Armii Czerwonej w ocaleniu ich przed hitlerowcami oraz, że ideały roku 1945 powinny być kontynuowane. ZSRR zerwał stosunki dyplomatyczne z Izraelem w 1967 roku i jest krytykiem stanowiska Izraela w sprawie Palestyńczyków. Izrael pragnie by ZSRR zgodził się na emigrację wszystkich chcących wyjechać Żydów.

● **Biblia - męskim instrumentem zniewalania kobiet?** Taka jest opinia czołowej amerykańskiej feministki i teologa profesor E Schussler Fiorenza, która oznajmiła, że Biblia jest książką używaną przez mężczyzn dla zniewalania kobiet. Według niej Biblia powinna zostać tak zrehabilitowana by mówiła ona właściwie o kobietach. Według profesor Fiorenza Biblia była napisana przez mężczyzn w męskim języku pomijającym kobiety oraz często obrazającym kobietę godność. Zdaniem amerykańskiego teologa w Biblii znajduje się wystarczająco wiele miejsc, które przy odpowiednim odczytaniu i poprawnym tłumaczeniu oryginału uczynią z niej dzieło wyzwolone, bez wielowiekowych warstw męskiego szowinizmu.

● **Kobiety irackie przechodzą masowo z kuchni do pracy zawodowej** Trwająca prawie 5 lat wojna iracko-iraska wywołała nieoczekiwane społeczny awans kobiet irackich, które na skutek poboru setek tysięcy mężczyzn do wojska muszą uzupełnić zwolnione przez nich stanowiska pracy. W świecie muzułmańskim jest to pewien rodzaj społecznej rewolucji, a jak podkreśla wielu obserwatorów rewolucji już nieodwracalnej i o nieobliczalnych skutkach. Przed wojną kobiety stanowiły 7% irackich pracowników, obecnie ponad 30%. Kilka tysięcy kobiet zgłosiło się na ochotnika do wojska irackiego, ale otrzymały one służbę na zapleczu armii.

NAPRAWDĘ POSTĘPOWI KONSERWATYSCI

➤ Bob Rae po 90-minutowym spotkaniu z Frankiem Millerem oświadczył, że zanim rozważy poparcie dla Torysów chce by wprowadzili oni ustawy zakazujące pobierania przez lekarzy - specjalistów dodatkowych opłat, wprowadzenia równości płac i emerytur dla obu płci, oraz ustawy o ochronie środowiska.

Torysi w rozmowach z NDP zabiegali o poparcie dla swego rządu twierdząc, iż będzie to rząd postępowy i dobry. Grupa NDP spotkała się również z liberałami. Według opinii komentatorów ich miting miał znacznie mniej kategoryczny przebieg.

AWANS NA STRACONĄ POZYCJĘ?

➤ Ministrem edukacji i przywódcą parlamentarnym konserwatystów Ontario mianowany został 41-letni Larry Grossman. Był on najsilniejszym przeciwnikiem premiera Franka Millera w walce o władzę w partii konserwatywnej. Obecnie otrzymał dwa odpowiedzialne, ale zarazem niewdzięczne zadania. Jako odpowiedzialny za wykształcenie, będzie wprowadzał pod dyskusję w parlamencie kontrowersyjne fundusze dla szkół katolickich. Torysi są przekonani, że poparcie tej sprawy było jedną z głównych przyczyn utraty przez nich 20 miejsc poselskich w wyborach prowincjonalnych 2 maja.

Jako przywódca parlamentarny Grossman ma zadanie skonsolidować Torysów i od niego w dużej mierze zależy, czy mniejszoscowy rząd przetrwa i wejdzie w sojusz z innymi partiami. Choć wydaje się to nieprawdopodobne - talenty Grossmana byłego skarbnika prowincji wydają się być dla niepewnego swego przyszłości rządu jakąś szansą.

Bette Stephenson z kolei utrzymała swe stanowisko wicepremera i zajęła miejsce skarbnika. Z interesujących nas mianowań - Susan Fish, minister wielokulturowości, została przesunięta do spraw ochrony środowiska naturalnego a jej miejsce zajął Nick Leluk. Alan Pope - minister zdrowia otrzymał posadę prokuratora prowincjonalnego po Robertie Welchu, który nie przeszedł w wyborach.

Betty Stephenson pierwszy skarbnik prowincji kobieta - dysponuje teraz dużą władzą administracyjną. Ale podobnie jak dla Grossmana władza ta jest ciężkim brzemieniem. Na jej barkach spoczywa przygotowanie i

przedstawienie prowincjonalnego budżetu - zasadniczego i kontrowersyjnego projektu ustawy, który jeśli nie przegłosowany, może zwalić rząd z nog.

Rząd Millera został zaprzysiężony. Liczba ministrów w rządzie Ontario zmniejszyła się do 27.

ROZNIKA MASAKRY

➤ Kanadyjscy Chorwaci uczcili rocznicę rzezi pół miliona swych rodaków zamordowanych przez komunistów Tito 40 lat temu. Bezbronni partyzanci i ludność cywilna wzięta do niewoli przez komunistów, zostali zastrzeleni i zakłuci bagnietami i wrzuceni do otwartych grobów. Masowa rzeź w Bligurgu w pobliżu granicy austriacko-jugosłowiańskiej trwała 9 dni.

Chorwaci uczcili pamięć pomordowanych uroczystymi mszami i paleniem świec. Miały one też miejsce w Toronto.

NACISKI Z DALEKA I Z BLISKA

➤ Jeżeli Amerykanie zatrzymają dla siebie większość wartościowych technologicznych rozwiązań systemu obrony kosmicznej - Kanada nie będzie angażować się poważnie w jego naukowy etap badań. Oto stanowisko Joe Clarka ministra spraw zagranicznych. Powiedział też, że przez najbliższe 3-4 miesiące Kanada nie podejmie jeszcze decyzji czy w programie partycypować.

Przesunięcie terminu decyzji wbrew amerykańskim naciskom wynika z nacisków tym razem wewnętrznych. Liberalowie i Nowi Demokraci zapowiedzieli, że zbojkotują międzyparlamentarny komitet spraw zagranicznych o ile nie będą mogli przedyskutować w parlamencie projektu obrony, zanim zostanie on przez rząd zatwierdzony.

Komitet taki dałby szansę wypowiedzi obywatelom i ich różnym społecznym reprezentacjom co myślą o udziale Kanady w nowej koncepcji obronności. Jeżeli do września Clark przesunie swą decyzję, partie opozycyjne zgodzą się w końcu na dyskusję nie na forum parlamentu lecz parlamentarnego komitetu.

➤ Amerykański bojkot handlowy Nikaragui przyniesie może Kanadzie pewne gospodarce korzyści. Pod warunkiem, że kraj nasz się do bojkotu tego komunistycznego kraju nie przyłączy. Konsul Generalny Nikaragui w Toronto twierdzi, że wartość wymiany handlowej między USA i jego krajem wynosi rocznie 200 milionów dolarów. I wszystko to może się dostać Kanadyjczykom. Już szykuje się przeprowadzenie biura handlowego z Miami do Toronto. Biuro ministerstwa spraw zagranicznych Kanady otrzymało już w tej sprawie notatkę i jak dotąd protestu nie wniosło. Handel z Nikaraguą trwa zresztą do wielu lat. Kanada sprzedaje jej sprzęt rolniczy, nawozy, zboże, mleko i lekarstwa, a kupuje kawę, kraby, krewetki oraz wołowinę. Wszystko to ma wartość 100 milionów dolarów.

Minister spraw zagranicznych Clark poskarżył się reporterom, że administracja USA nie uprzedziła go o zamierzonym bojkocie i że jego ministerstwo otrzymało zaledwie 40 minut na udzielenie odpowiedzi. Zdecydowano nie poprzeć sankcji.

Tak więc Kanada do bojkotu się nie przyłącza. Komunisty na amerykańskich sankcjach nie ponoszą strat. I jak tu marzyć o jedności kapitalistycznego świata?

BRZYDSZA POŁOWA RASISTÓW

➤ Jack Murta minister wielokulturowości wziął sobie do serca raport Komisji Planowania Społecznego Miasta Toronto opublikowany w maju. Wynika z niego, że 82 procent pracodawców ignoruje istnienie napięć na tle rasowym pomiędzy pracownikami. Połowa z tych osób ma różne uprzedzenia rasowe. Minister obawia się, że badania mogą być reprezentatywne dla całego kraju.

Murta postanowił spotkać się z przedstawicielami świata biznesu i omówić z nimi program rządu zmierzający do zniesienia barier rasowych. Rząd w Ottawie zamierza m. innymi wprowadzić zasadę równości szans zatrudnienia i płac wobec kobiet i mniejszości rasowych.

Heliodor Radomił RADOMSKI

ur 8 maja 1909 roku
z m a r ł
18 maja 1985

właściciel firmy ARDEX, dziennikarz, współpracownik Kultury Paryskiej, nasz czytelnik i ogłoszeniodawca. Patriotą, aktywny członek Stowarzyszenia I echitow.

Rozaniec odbędzie się w środę, 22 maja o godz. 7 wiecz. w Zakładzie Pogrzebowym Turner Porter 436 Roncesvalles. Msza żałobna o godz. 9 rano we czwartek 23 maja w kościele św. Kazimierza przy Roncesvalles.

Prochy zmarłego zgodnie z życzeniem, spoczną w Polsce.

Zawiadania RODZINA
i REDAKCJA ECHA TYGODNIA

PODZIEMNA LITERATURA

Z doterających tajnymi kanałami na Zachod materialow wynika ze nadal kwitnie w Polsce podziemna literatura i prasa. Kilka slow o dwu nowych ksiazkach wydanych w podziemiu

Jozef Kusmierk zwraca uwage na wzrastajaca sie coraz bardziej liczbe niby to wykształconych przez system kadr Pisze

Na co kształciliśmy ten milion inżynierów przypominając że w latach sześćdziesiątych mając o połowę inżynierów mniej byliśmy w stanie oferować światu na przykład budowę nowoczesnych elektrowni czy fabryk kwasu siarkowego Dwadzieścia lat narodu kształcącego się doprowadziło nas do statusu kraju zacofanego Wicepremier Szafajda oświadczył inżynierom że bardziej się oplaca produkować w Polsce kilogram szyn niż kilogram Poloneza

Sytuację w kraju zestawia Kusmierk z dokonaniami innych państw z rozwojem światowej techniki rewolucjami komputerowymi i wynikającym z tego coraz większym zacofaniem Polski

Rodzina chłopska jaką widziałem pod Olkuszem zaprzeczona do broni sni mi się po nocach

Nie brak też w książce alarmujących danych o groźącej katastrofie ekologicznej na skutek rabunkowej gospodarki leśnej o mniejszym w stosunku do roku 1913 obszarze nawadnianych pól czy o całkowitym energetycznym uzależnieniu Polski od ZSRR

Rozważania swe zamyka autor tak So lidarnosc byla pierwsza nasza proba zorganizowanej obrony przeciwko prawom ktorzym rzadilo sie bezprawie Taki wiążek jest nam potrzebny i dzis Potrzebny jest tym milionom ktore codziennie wstają o czwartej piątej szóstej rano idą do mesznych fabryk by wytwarzac rzeczy nie zaspokajajace ich potrzeb Bez takiej ożwiątku możemy tylko zdziżyć

Myslicze z wiecie są w nowej ksiazce JO ZEJA KUSMIERKA POLSKA A

ZACHOD CZYLI OCZEKIWANIE NA POMOC wydanej przez wydawnictwo POGIAD

Drugą nowosc spod prasy tego samcego wydawnictwa to AGENTURA PANSTWO POLICYJNE pióra urkwywającego się pod pseudonimem AI EKSANDER

Jest to rzecz o przemocy ludowego panstwa o jego metodach pracy historii strukturze i obszarze dzialan

W dziesięciu szczególowo potraktowanych podrozdziałach autor opisuje prace UB a pozniej SB w wielu dziedzinach Pi sze o metodach werbowania agentow o biegu informacji wynagrodzeniu i specjalnych funduszach o pracy z siecia tak zwanych tajnych współpracownikow

W jednym z podrozdziałow Aleksander omawia szczególowo służby i systemy służące do zdobywania informacji wyjasniając w jaki na przykład sposob wykonuje się tak zwaną obserwację osoby tak zwaną koronkę Jeden idzie przed osobą drugi za nią trzeci na wysokości drugiego po przeciwnej stronie ulicy Dochodząc do skrzyżowania ulicy koronka zmienia szyk Służby obserwujące utrzymują łączność za pomocą radiostacji a zdjęcia robią przy pomocy kamer ukrytych w aktówkach lub teczkach Obiektyw jest w obu dowie atrapie zamka i uważnemu obserwatorowi nie może ujść uwagi choćby ze względu na specyficzną postać obiektu Teczki i aktówki bez atrapy zamku nie mogą ukrywać aparatu fotograficznego

Mowa jest też o inwigilacji korespondencji metody te są opisane szczególowo Na szczeblu wojewodzkim ok 20 osob zajmują się otwieraniem fotografowaniem i opracowywaniem listow Autor ocenia że opracowuje się tak ok 15 listow dziennie Mowa jest też o podsłuchu

Wniosek autora mimo wszystko policja nie jest wszechmocna i są sposoby aby się przed nią obronic

WAŁĘSA ZAPROSZONY DO PARYZA

Czwartek, 17 maja Rząd Francji stara się umożliwić Lechowi Wałęsie przybycie do Paryza, na konferencję w sprawie praw człowieka Konferencja odbędzie się w dniach 30-31 maja

W staraniach o przybycie Wałęsy uczestniczy minister spraw zagranicznych Francji Roland Dumas

Lech Wałęsa wyraził gotowosc na wyjazd do Francji pod warunkiem, że władze PRL zagwarantują mu prawo powrotu do kraju

Wałęsa pragnie, by w podrozy do Paryza towarzyszył mu doradca Solidarnosci, docent Bronisław Geremek (Geremek, znany historyk sredniowiecza, szczegolnie popularny we Francji, został ostatnio zwolniony z pracy w Polskiej Akademii Nauk)

GWIAZDA ZWOLNIONY

Andrzej Gwiazda, członek Komisji Krajowej Solidarnosci, został zwolniony z więzienia, po pięciu miesiącach aresztu

Skazany był przez kolegia do spraw wykroczen w Gdansk i Jastrzębiu Zdroju

W Gdansk skazano go na trzy miesiące za udział w pokojowej manifestacji w dniu 16 grudnia ubiegłego roku W lutym bieżącego roku, kolegium w Jastrzębiu Zdroju skazało go na dalsze dwa miesiące, pod zarzutem nie okazania dowodu osobistego

Mimo silnych protestow w kraju i za granicą i mimo złego stanu zdrowia Gwiazdy, trzymano go w więzieniu do ostatniego dnia wyroku

Grupa wybitnych pisarzy amerykańskich wezwała gen Jaruzelskiego do zwolnienia Adama Michnika

W piśmie datowanym 17 maja, Liga Autorow Amerykańskich, na której czele stoi Harrison Salisbury podkreśla że Michnik, za swe przekonania i publikacje nie powinien być karany, nękan, więziony czy też postawiony przed sądem

Adam Michnik jest prześladowany z powodu swych poglądow i Liga Autorow Amerykańskich apeluje aby narazcie pozwolono mu żyć w pokoju i wolności

List podpisali też Roger Engel, John Hersey i Barbara Tuchman

Polski odpowiednik "YELLOW PAGES" na Toronto i okolice ukaze się juz wkrótce...

I TY MOŻESZ SIĘ W NIM ZNALEŻĆ!!

Firma wydawniczo-drukarska MASTER PRINTING wydaje PIERWSZĄ w Ontario kompletną książkę telefoniczną w języku polskim, w formacie 8 1/2" x 11"

Zawierać ona będzie wykaz i ogłoszenia reklamowe firm polskich jak również zainteresowanych polskim konsumentem firm kanadyjskich

Obok firm zajmujących się produkcją, handlem i usługami znajdują się w niej osoby wykonujące wolne zawody i świadczące wszelkiego rodzaju usługi Podzielona będzie na działy odpowiadające różnym rodzajom działalności gospodarczej

Część ogłoszeniowa zostanie uzupełniona zbiorem informacji i wykazów przydatnych każdemu mówiącemu po polsku mieszkawcowi Toronto i okolic

Książka będzie wydana w nakładzie 25 tys egzemplarzy i rozprowadzona BEZPŁATNIE

ZAMIESZCZAJĄC OGŁOSZENIE W POLSKIEJ KSIĄŻCE TELEFONICZNEJ:

- POWIĘKSZYSZ SWOJĄ KLIENTELĘ,
- NAWIĄZESZ NOWE KONTAKTY HANDLOWE,
- PRZYCZYNISZ SIĘ DO WZMOŻENIA AKTYWNOŚCI GOSPODARCZEJ POLSKIEJ GRUPY ETNICZNEJ.

Szczegółowe informacje uzyskasz dzwoniąc do:

MASTER PRINTING, TEL.: (416) 536 - 6638

lub WYPEŁNIAJĄC PONIZSZY KUPON:

JEŚLI WYPEŁNISZ I WYŚLESZ TEN KUPON NA ADRES MASTER PRINTING, 251 SORAUREN AV., TORONTO, ONTARIO, M6R 2G3 UZYSKASZ ZNIŻKĘ 5% OD CENY Ogłoszenia.

KUPON ZNIŻKOWY

NAZWA FIRMY.. TEL.

ADRES.....KOD POCZTOWY.....

WŁAŚCICIEL

RODZAJ DZIAŁALNOŚCI.

U W A G A · WYSŁANIE KUPONU NIE ZOBOWIĄDUJE DO ZAMIESZCZENIA

OGŁOSZENIA

TU WYCIĄC

Dalsze szczegóły w sprawie rezygnacji szefa SB gen. Mirosława Milewskiego

W ubiegłym tygodniu podaliśmy już pierwszą, krótką wiadomość o rezygnacji Milewskiego 14 maja rzecznik Komitetu Centralnego PZPR Jerzy Majka, poinformował na konferencji prasowej, że KC przyjął rezygnację 57-letniego generała

Milewski był odpowiedzialny za aparat bezpieczeństwa w czasie, kiedy pracownicy tego aparatu zamordowali ks Popieluszkę

W listopadzie 1984 gen Jaruzelski przejął nadzór, z ramienia partii, nad aparatem bezpieczeństwa

Majka powiedział na konferencji prasowej, że Milewski zrezygnował ze względów osobistych i że nie brał udziału w Plenum KC Majka dodał, że rezygnacja Milewskiego „nie ma żadnego związku z zabójstwem księdza Popieluszki”

Milewski nie tylko stracił stanowisko ministra spraw wewnętrznych, członkostwo Biura Politycznego KC partii, członkostwo sekretariatu partii, lecz nawet, jak podają źródła dyplomatyczne w Warszawie, został w ogóle usunięty z Komitetu Centralnego Wiadomość tę podał londyński dziennik *The Guardian*

Rezygnacja Milewskiego miała miejsce 14 maja

Gen Milewski był ministrem spraw wewnętrznych do lipca 1981, kiedy to awansował do najwyższego kierownictwa, zostając członkiem Biura Politycznego partii W Biurze Politycznym oraz jako jeden z sekretarzy Komitetu Centralnego, odpowiadał za sprawy bezpieczeństwa wewnętrznego

Wiadomość o rezygnacji Milewskiego ogłoszono na zakończeniu dwudniowego plenum KC, poświęconego roli intelektualistów

Warszawski korespondent *New York Timesa* Michael T Kaufman pisze, że - jak się wydaje - rezygnacja Milewskiego jest jednym z elementów czystki w aparacie bezpieczeństwa, którą przeprowadza gen Jaruzelski wraz z gen Czesławem Kiszczakiem, który w 1981 przeszedł z wojska do aparatu bezpieczeństwa, zastępując Milewskiego na stanowisk ministra spraw wewnętrznych

Mówi się w Warszawie, że Kiszczak jest bliskim przyjacielem Jaruzelskiego

O czystce, przeprowadzanej w aparacie bezpieczeństwa, mówił Kiszczak w Sejmie w dniu 10 maja Czystka miała zostać rozpoczęta po procesie torunskim, na którym ska-

zano czterech oficerow MSW za zamordowanie ks Jerzego Popieluszki

Jak podaje *New York Times*, nadchodzą wiadomości, że w aparacie bezpieczeństwa około 300 pracowników zwolniono, posłano na emeryturę, lub przeniesiono do innej pracy

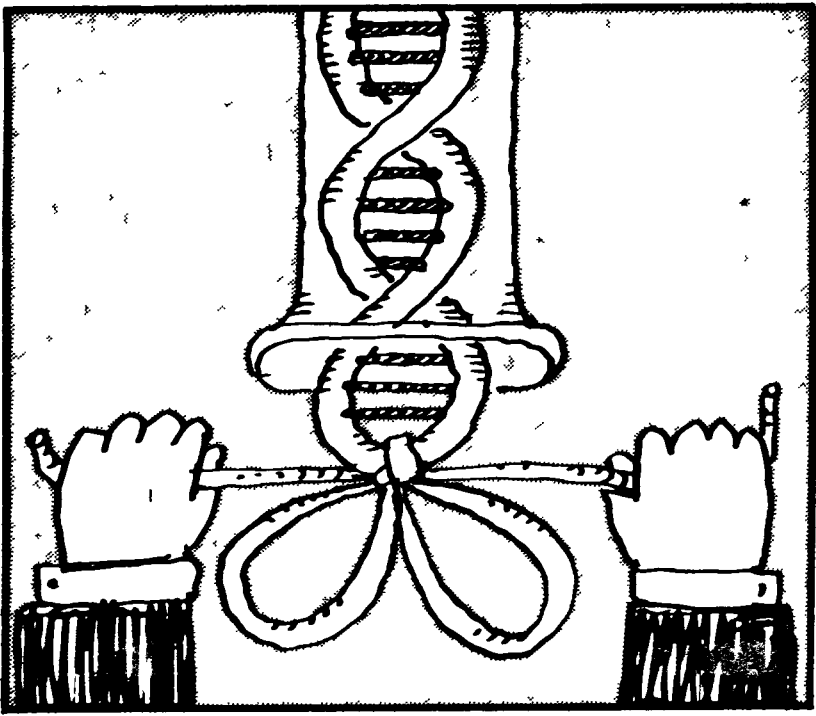
Na procesie morderców ks Popieluszki, pisze *New York Times*, wydawało się, że ujawniła się rywalizacja między gen Milewskim a gen Kiszczakiem Milewski od 16 roku życia, od zakończenia II Wojny Światowej, był zawodowym ubekiem Kiszczak, były szef wywiadu wojskowego, był jednym z generałów, którzy przejęli władze wraz z Jaruzelskim, z chwilą narzucenia stanu wojennego Pracownicy ministerstwa spraw wewnętrznych najwyraźniej uznali go za *outsidera*, człowieka z zewnątrz, kiedy mianowano go ministrem spraw wewnętrznych w lipcu 1981

W pierwszym stadium procesu morderców ks Popieluszki, oskarżyciel starał się przedstawić zbrodnię jako próbę skompromitowania ekipy Jaruzelskiego, poprzez zmuszenie Jaruzelskiego do zatuszowania zbrodni, która wywołała głęboką reakcję w całym społeczeństwie

Według tej hipotezy, inicjatorzy zbrodni, stojący za plecami czterech skazanych potem oficerow MSW, nie dążyli do obalenia ekipy Jaruzelskiego, lecz do zmuszenia go, by się oparł na twardogłowych Jednym z twardogłowych w partii jest gen Milewski

Mimo iż władze zapowiedziały, że śledztwo nie ominie nikogo na najwyższym nawet stanowisku, zamieszanego w zabójstwo ks Popieluszki, od zakończenia procesu władza koncentruje się na atakowaniu Kościoła w prasie i na ostrzejszym niż dotychczas uderzaniu w opozycję

Na przykład, na dzień 23 maja zapowiedziano proces trzech solidarnosciowców - Adama Michnika, Władysława Frasyniuka i Bogdana Lisa Proces ma się odbyć w Gdansk - kolebce Solidarnosci

PODZWONNE DLA FUNDACJI

Dźwięk dzwonów nie przerwie panującej ciszy w sprawie zamierzonego kreowania Fundacji dla Indywidualnego Rolnictwa w Polsce. Nie dlatego aby zabrakło spizu wydającego w tym kontekście raczej pogrzebowy ton, a dlatego że Episkopat woli obchodzić swe sukcesy i klęski bez akustycznego pogłosu. Sprawa Fundacji po 30 kilku miesiącach negocjacji, z których stronni przynajmniej kilkakrotnie mogli wyciągnąć wnioski, że pomyslnie rozwiązanie jest tuż tuż, utknęło w martwym punkcie, tym razem chyba już na stałe. Sama propozycja, z którą wyszedł Episkopat była ze wszech miar godna uwagi. Wobec notorycznego braku żywności w Polsce, (braku o metryce równie długiej jak rządy komunistyczne) wychodząc z pobudek chrześcijańskiej pomocy bliźniemu Kościół Katolicki zaferował swą pomoc w założeniu i kierowaniu Fundacji czerpiącej środki finansowe z Zachodu z zadaniem pomocy rolnictwu indywidualnemu w Polsce. Sprawująca władzę ekipa nigdy w zasadzie nie powiedziała "nie", natomiast od samego początku wyrażała swe obiekcje za pomocą "ale".

Początkowo usiłowano podłączyć pod Fundację rolnictwo uspołecznione i przemysł produkujący dla rolnictwa. Gdyby episkopat zgodził się na takie rozwiązanie, byłoby oczywiście, że nic nie zostanie dla rolnika indywidualnego, gdyż deficytowe apetyty rolnictwa uspołecznionego, sięgają kwot wielokrotnie większych niż te, które mogłyby zaferować Fundacja. Z drugiej strony odzywały się głosy niezależnych ekspertów gospodarczych jak Kusmierka sugerujące zainwestowanie w krajowy przemysł oraz rzemiosło produkujące dla rolnictwa. Według tych opinii bazowanie wyłącznie na imporcie narzędzi, nawozów itp. będzie dawało wyłącznie efekty krótkoterminowe tak długo jak długo Fundacja będzie dysponowała gotówką, zaś długopłanowo nie odniesie zbawiennych skutków, gdyż nie poprawi bazy zaopatrującej rolnictwo. Jednak kiedy się okazało, że z Funduszu raczej skorzysta warsztat produkujący grabie czy szpadle niż państwowy fabrykant najdroższych traktorów świata budowanych w Ursusie (na licencji Massey-Ferguson Ltd) zapal strony rządowej uległ znacznemu "ochłodzeniu". Zaczęto widzieć w projekcie Fundacji "obce ciało", które chce za-

kłócić prawidłowy obraz stosunków produkcyjnych w państwie budującym socjalizm. Jeśli chodzi o stronę prawną zamierzonej Fundacji, sprawa jest nadal dyskutowana w Sejmie, bez specjalnej nadziei na rychłe i pozytywne sfinalizowanie. Wiadomo tylko z "Polityki" (21 I 1984) jak wygląda stanowisko rządowe: "jest to poddyktowane elementarną zasadą, że żadna organizacja społeczna czy gospodarcza nie może działać wbrew lub ponad prawem. Do tego też głównie sprowadza się nadzór nad fundacjami w projekcie ustawy. Zgodą właściwego ministra na utworzenie fundacji ma na celu ocenę, czy fundacja jest zgodna z podstawowymi interesami państwa. Nie tworzymy tu żadnych nowych ograniczeń (pewno stare wystarczą - P.F.)"

Przypatrzmy się zresztą niektórym z nich. Prawdą jest, że przewiduje się możliwość wprowadzenia przymusowego zarządcy nad fundacją. Ale kiedy tylko wtedy, gdy jej zarząd uporczywie narusza prawo, statut, cel fundacji, wcześniej zakreślono termin do zmiany takiego działania lub zmiany zarządu. Tak więc jeśli nawet Fundacja zostanie powołana będzie nad nią wisiał niczym mityczny miecz Damoklesa, odpowiedni przepis zezwalający na wprowadzenie "przymusowego zarządcy" w momencie gdy "jej zarząd uporczywie narusza prawo, statut i cel fundacji". W państwie gdzie nie ma znanego z Monteskusza rozdziału na władzę ustawodawczą, wykonawczą i sądowniczą, gdyż wszystkie są w ręku ekipy sprawującej władzę, wkrótce by się okazało, że udzielanie pomocy rolnikom uprzednio związanym z "Solidarnością Wiejską" lub w inny sposób nie miały dla aparatu partyjno-państwowego jest własnie naruszeniem "statutu lub celu fundacji".

Nie chcąc popełnić błędu z okresu legalizacji "Solidarności" władza z góry chce włączyć w przepisy możliwość przejęcia kontroli nad Fundacją co przy jednostronnej interpretacji wykładni prawa nastąpić by mogło w każdej chwili odpowiedniej dla sprawującej władzę ekipy. Akceptacja tej możliwości miałaby cechy wręcz samobójcze, nic dziwnego, że Episkopat przeciwny takim rozwiązaniom z przyczyn fundamentalnych nie chce przykładać się do tego "grzechu".

Utknięcie negocjacji w martwym punkcie z powyższych przyczyn, pozbawia indywidualne rolnictwo polskie zagranicznych subsydiów, zdolnych poprawić istniejący stan rzeczy, tylko powstanie Fundacji Rolniczej pod auspicjami Kościoła Katolickiego (jedynej chyba instytucji, która programowo nie zajmowała się malwersacjami gospodarczymi), który z przyczyn altruistycznych dąży do poprawy bytu szerokich warstw ludności miejskiej i wiejskiej, gwarantowałoby dalszy napływ zachodnich kapitałów do Polski. Strona rządowa naiwnie liczy, że sama podobnie jak w latach 70-tych zdoła uzyskać z Zachodu jakieś walory finansowe. Tymczasem sytuacja jest zupełnie inna. Gierkowi pożyczano bo widziano w nim (naiwnie czy nie-mniejsza z tym) "eurokomunistę" wręcz "człowieka Zachodu", tymczasem percepcja zmieniła się do tego stopnia, że określa się obecnego właściciela PRL jako "zupaka" i zawodowego realizatora interesów sowieckich nie tylko po linii ideologiczno-partyjnej, lecz także gospodarczo-wojskowej (owe zbędne moce produkcyjne fabryk polskich wykorzystywane na rzecz ZSRR). Zamiast gratyfikacji w walutach wymiennalnych Jaruzelskiemu musi wystarczyć "zółd" w rublach, a takimi dotacjami nie da się uzdrowić gospodarki w PRL. Dostęp do kas zachodnich może się odbywać tylko i wyłącznie za pomocą instytucji jak Fundacja dla Rolnictwa, gdyż uprzednie forum subsydiów nie zdały egzaminu a jedynym ich rezultatem oprócz wzrostu zadłużenia były nie dokonane inwestycje państwowe i dokonane prywatne wille prominentów.

Wydaje się jednak, że obecnej ekipie rządowej nie zależy na kreowaniu instytucji, nad którą by nie sprawowała pełni władzy. Wolą rządzić gruzowiskiem czy smietnikiem, byle niepodzielnie. Interes społeczny odgrywa rolę podrzędną w stosunku do względów ideologicznych, te zaś nakazują niewyrzwanie zgody na Fundację. Samo istnienie rolnictwa indywidualnego uważane jest za odstępstwo od jedynej słusznie wytyczonej drogi, nie tylko nad rzeką Moskwą, ale i nad Szprewą czy Węłtawą, kreowanie zaś instytucji wspomagających ten "nieuspołeczniony sektor" byłoby tam uważane za "zdradę interesów klasowych".

Dlatego choć głośno się o tym nie mówi, władza będzie usiłowała nie dopuścić do

powstania Fundacji w takiej formie, nad którą by nie miała pełni kontroli (vide pogrozki pod adresem nie istniejącej jeszcze Fundacji aby nie akceptowała pieniędzy ofiarowanych przez Lecha Wałęsę, jakie otrzymał z racji przyznania mu w 1983 r. Pokojowej Nagrody Nobla).

Zresztą, ponad 40 lat obecnego systemu charakteryzuje się mniej lub bardziej (lata stalinowskie) jawną wrogością w stosunku do rolnictwa indywidualnego, objawiającego się nie tylko w postaci uprzywilejowania rolnictwa państwowo-spółdzielczego (o ironio-mowa o państwie gdzie konstytucyjnie zagwarantowana jest równość) lecz systemu nakazowo-administracyjnego podcinającego podstawy istnienia prywatnej własności ziemi i uprawy tejże. Najlepszym dowodem jest nastawienie przemysłu pracującego na potrzeby rolnictwa zainteresowanego wyrobem kombajnów, traktorów o dużych mocach (mogących się dodatkowo przydać w państwie miłującym pokój jako ciągniki artylerystyczne) i innych wielkich maszyn rolniczych, a nie produkujących "mini" traktorów dla kilkuhektarowych gospodarstw polskiej wsi, o fabrykacji tak prozaicznych narzędzi jak kosy czy sierpy (wołą miec symboliczne w godłach) nie wspomnę gdyż to zostało zaniechane jeszcze w ubiegłej dekadzie.

Dlatego więc przy obecnym nastawieniu władz do rolnictwa indywidualnego nie można liczyć na żadne zmiany na lepsze. To, że w ostatnim roku 1984 miał miejsce rekordowy zbiór (24 miliony ton, ponad 30 kwintali z hektara) było spółotem przypadkowym i pomyslnym zbiegiem okoliczności, a nie wypadkową zamierzonej i wypracowanej przez stronę rządową akcji. Zresztą poprawa zaopatrzenia na rynku nie była w ogóle widoczna, gdyż w socjalizmie nie zachodzi zbieżność między urodzajem a zaopatrzeniem rynku wewnętrznego. Natomiast istnieje sprzężenie odwrotne, zły zbiór zawsze jest zwiastunem pogorszenia się zaopatrzenia rynku w towary pochodzenia rolniczego.

Fundacja Rolnicza, która mogłaby przekreslić tego typu anomalie, skazana jest w dalszym ciągu na niebyt.

Plotka Finansjery

**Centralny Komitet Polskich
Organizacji Weterańskich**
pod patronatem Kongresu Polonii Kanadyjskiej
Okręg Toronto
zaprasza na uroczystości poświęcone

**Polskim Siłom Zbrojnym
w Drugiej Wojnie Światowej**
Program

Niedziela dnia 9 czerwca 1985 r.

• godz. 11:30 - Msza św. w Kościele św. Kazimierza
Po Mszy św. złożenie wieniec przed pomnikiem katyńskim

• godz. 17:00 - Akademia -
Central School of Commerce,
570 Shaw Str - Toronto

Dużo miejsca do parkowania. Dojazd kolejką
podziemną do stacji Ossington.
Bilety w cenie \$3.00

Apelujemy do Polonii o wzięcie licznego udziału
w powyższych uroczystościach

Komitet

ZZA ŻELAZNEJ KURTYNY

DUZA "CZYSTKA"

Posrod funkcjonariuszy szerzy się strach, panująca klasa w Związku Sowieckim widzi zagrożenie swojej władzy już po tygodniu sprawowania władzy przez Gorbaczowa wyrzucił on setki funkcjonariuszy w rożnych prowincjach i zastąpił ich swoimi ludźmi

Gorbaczow, używając partyjnego określenia, przeprowadza "czystkę" Na konferencje do poszczególnych republik jeżdżą kontrolerzy z komitetu centralnego, przedkładają akta personalne i każdorazowo wzywają wymownie tuzinom towarzyszy

Kierownicy Wydziałów w KC Estonii i Turkmenii, kierownik przemysłu w UFA, kierownictwo gospodarstw rolnych w okręgu Wołgogradu, 19 ministrów Rosyjskiej Republiki straciło swoje stanowiska, a wraz z tym wysokie uposażenie, przepustki do specjalnych sklepów, mieszkania służbowe i domki letnie

Nieraz konczy się to ostrą naganą z wpisaniem do legitymacji partyjnej, jak w przypadku ministra uszlachetnienia bawelny Częściej jednak przechodzi się neregularną emeryturę Bywa także, że dotychczasowy władca zostaje wyrzucony, okryty sromotną hanbą za - "duże nadużycia przeciwko normom życia partyjnego" (jeden członek KC, paru sekretarzy partii i minister w Azerbejdżanie)

- "nieczyste sprawki" (funkcjonariusze kierownictwa w Uzbekistanie),

- "duże pogwałcenie norm moralno-etycznych" (kierownik propagandy w Karałpacji - Centralna Azja), - "nadużywanie władzy" (szef partii w sybirskim Bratsku),

- "niegodne zachowanie w życiu prywatnym" (sędzia sądu najwyższego w Azerbejdżanie),

- "biurokratyczny styl pracy" (wiele komitetów na Ukrainie),

- "nieczyste interesy" (312 urzędników na Uralu),

- "nieudolność" (44 urzędników na Uralu),

Na ich stanowiska są desygnowani towarzysze, którzy są nieznanymi i nie posiadają bliżej sprecyzowanych kwalifikacji, mają jednak "zmysł do nowego" - jak mówi członek Biura Politycznego Szczerbicki

Nie tylko starcy polityczni są usuwani Zdjęty szef partii w Kokczatowie Kuamyszew miał 49 lat, przeniesiony z Homla na Białorus, szef partii Malofejew - 52 lata, zdegradowany w Turkmenii premier Karyjew - 52 lata, wszyscy bez wyjątku są młodsi od tego, który przeprowadza czystkę - Gorbaczowa Zwolniony w Estonii członek Biura Politycznego Kiao ma teraz dopiero 61 lat

Wiadomości te nie są nieporozumieniem Złote czasy ery Breżniewa skończyły się, kiedy to panujący członkowie aparatu mogli swoje stanowiska uważać za synekurę W owym okresie nie było prawie przypadku, żeby któryś z ministrów musiał opuścić swoje stanowisko bez własnej woli, prawie wszyscy ministrowie pełnili swoje funkcje ponad 20 lat Kandydaci kierowani na wolne stanowiska na prowincji mieli bardzo dobre rekomendacje Breżniewa, pochodzili z owych prowincji, podczas kiedy Gorbaczow wszystkie ważne stanowiska obsadza ludźmi z moskiewskiej centrali

Materiał, na którym opiera się przy doborze ludzi, był zbierany przez wiele lat przez KGB W opiniach tych jest zawarte wszystko w jakich materiałach lub innych

korzyściach odpowiedni towarzysz uczestniczył, od łapówek aż do kochanek Już wiele miesięcy temu Gorbaczow oświadczył, że będzie dokładnie sprawdzane skąd biorą pieniądze ci, których wydatki są nadmierne

To, co sprawia wrzenie syzyfowej pracy jest także częścią walki o władzę Nowy szef musi przeciwników przestraszyć, a zwolenników nagrodzić, stawiając ich na zwolnione stanowiska W ten sposób będzie zobowiązana w stosunku do niego część spośród 5000 delegatów na następny zjazd partii, który wybierze 300 członków Komitetu Centralnego Jako ostatnia instancja o polityce Gorbaczowa będzie decydowało Biuro Polityczne

często sięgał do zwolnienia bez żadnego uprzedzenia Kiedy tylko został sekretarzem KC natychmiast wyleciał sekretarz okręgu Karaczaj - ojczyzny Gorbaczowa Od tej pory z liczby 157 okręgowych sekretarzy, terenowych władców, połowa straciła swoje stanowiska

Zaraz po powstaniu w 1980 r w Polsce "Solidarności", która mogła zagrozić systemowi, Gorbaczow liczący wtedy 49 lat został wybrany na członka Biura Politycznego Jedyny towarzysz, który był przeciwny tej kandydaturze, spostrzegając w porę demontaż hierarchii partyjnej, padł pierwszy jego ofiarą - premier Kosygin

W następnym roku koalicja Andropow-Gorbaczow skierowała swoją uwagę na stolicę, na korupcję w otoczeniu Breżniewa Zarówno Andropow jak i Gorbaczow byli sekretarzami KC Wtedy po raz pierwszy od czasów Stalina jeden z wiceministrów otrzymał karę śmierci za wysyłanie na Zachód tonami kawioru

Kiedy Andropow został sekretarzem generalnym, fala dyscypliny została skierowana także na opieszale narod, który czas pracy spędzał w kinach, w kolejkach przed sklepami lub w saunach gdzie wykrywała ich policja Dla skorumpowanych pracowników z nomenklatury następowały coraz gorsze czasy

W Azerbejdżanie straciło swój urząd dwóch ministrów, szef Alijew, fachowiec, został przeniesiony do Moskwy na wicepremiera i członka Biura Politycznego Także na Łotwie, tamtejszy szef KGB, objął kierownictwo partii - 122 funkcjonariuszy opuściło swoje stanowiska, podobny los spotkał ich 300 kolegów w Gruzji - główny zarzut to lenistwo oraz łapowkarstwo Od sekretarza partii można było uzyskać stanowisko ministra za 300 tys rubli

Moldawska organizacja partyjna, stronnicy Czernienki, została oczyszczona, ponieważ stwierdzono brak jakiegokolwiek kontroli, a także opieszalosc

W Moskwie tymczasem Gorbaczow przejął część spraw od smiertelnie chorego Andropowa Po jego śmierci jeszcze raz doszedł do władzy przedstawiciel starej gwardii, przeciwny jakimkolwiek zmianom Sternikiem jednak był już Gorbaczow, który 10 z 23 kierowników wydziałów KC zastąpił swoimi ludźmi

Dwóch funkcjonariuszy handlu zostało rozstrzelanych za brak lojalności, w Uzbekistanie wymieniono 11 spośród 13 obwodowych sekretarzy partii, a także ministrowie finansów, spraw wewnętrznych i dwóch wiceministrów, wszyscy zostali usunięci z partii

Jako główny sekretarz wszystkie czystki przeprowadza Gorbaczow w pełni władzy - chociaż dalsze zwolnienia mogą być prowokujące Wśród starych przeciwników natura pracuje dla niego Od czasu jego przybycia do Moskwy, przed 6 laty, z 14 członków Biura Politycznego połowa zmarła, dwóch zostało zwolnionych, pięciu jeszcze sprawuje władzę, trzech z nich mieszka w Moskwie, oni też mogą najprędzej zjawić się na posiedzeniach kierownictwa minister spraw zagranicznych Gromyko, sekretarz moskiewskiego Komitetu Partii Griszin i odpowiedzialny za uzbrojenie Romanow

Na ich poparcie liczył Gorbaczow w swoim pierwszym wystąpieniu Jego program "czynić decydujące kroki mające na celu zaprowadzenie wszędzie porządku, uwolnić życie społeczeństwa od obcych zjawisk poprzez doprowadzenie do świadomości obywateli ochronę interesu społecznego"

Czy pomoże?

Tłum
Der Spiegel, 8 04 85

S. CECH

Do tej pory jeszcze nie są zapewnione układy większościowe w KC Jedna czwarta członków KC w 1981 r jest nieobecna (24 zmarło, 52 przeszło na emeryturę i 2 zostało wykluczonych)

Na ostatnim posiedzeniu KC po śmierci Czernienki, zebrano w pośpiechu dwie trzecie nadal urzędujących członków KC, tytuł zdążyło przybyć, wystarczyło 80 głosów, aby większością został wybrany Gorbaczow na sekretarza, jest to czwarta część stanu pierwotnego Czy to wystarczy jednak do prowadzenia polityki kontra nomenklaturze?

Wśród zastraszonych funkcjonariuszy, gubiących się w domysłach jak daleko będzie sięgało to nowe, znawcy spraw wewnętrznych Kremla przypominają ściśle powiązanie Gorbaczowa z KGB z jego poprzednim szefem Andropowem i jednocześnie jego mecenasem

To właśnie Andropow sprowadził go z Kaukazu do Moskwy w 1978 r mianował go sekretarzem KC odpowiedzialnym za sprawy agrarne, nigdy jednak nie objął Wydziału KC odpowiedzialnego za rolnictwo Już wtedy wykazał się jako ekspert od przeprowadzania czystek

Na swoim poprzednim stanowisku na prowincji, jeszcze za czasów Breżniewa,

Jeszcze w czasie obrad złożył swoją rezygnację na piśmie Dopiero jednak po zakończeniu posiedzenia, szef partii Breżniew, podał treść listu Kosygina do wiadomości, nawołując jednocześnie do zwartosci kierownictwa partii, oszczędził sobie, aby słowem Kosyginowi podziękowanie za jego zasługi

Kiedy po dwóch dniach "Prawda" zamieszczała podziękowanie Breżniewa, czystka już była w toku Został zwolniony z-ca Kosygina, a jeden dzień po jego śmierci drugi z wicepremierów, oraz ministrowie budowy maszyn, zdrowia, budowy maszyn drogowych i rezerw materiałowych Od tej pory został zmieniony co czwarty minister

Następny rok przyniósł obfite zniwo rozpoczęto porządki w rządzie Kirgizji, jeden z ministrów zdefraudował 900 tys rubli W Azerbejdżanie wyleciał minister Petrochemii wraz z 258 podwładnymi za sprzeniewierzenie 3 mln 300 tys rubli na budowę prywatnych domów letnich Miejscowy szef KGB Alijew zabronił wszystkim czołowym funkcjonariuszom budowania letnich domów, prywatne kupowanie samochodów i uzyskiwanie tytułów doktora (to także można było kupić)

W koncu 1981 r czystka objęła prokuraturę generalną Kirgizji oraz szefa policji kryminalnej, powód masa niewyjasnionych zgonów wśród wysoko postawionych polityków w całym kraju zaniepokoiła ko-

„Także wielu pracowników Fan Rongkang, główny komentator o chińskiej

Stern Panie Fan Rongkang, Komunistyczna Partia Chin rzuciła na świecie narodowemu hasło „bogacie się” Czy takie hasło nie brzmi obco dla komunistów?

FR Nie, nie widzę absolutnie w tym nic obcego. Przeciwnie, hasło to odpowiada właśnie idealom komunistycznym, przezwyciężać ubóstwo i nierówność. Według Marksa każdy człowiek powinien być wolny i zamożny. Właśnie dlatego, że Chiny były bardzo ubogim krajem, Chinesy komunistyci zrobili rewolucję. Moja generacja właśnie dlatego znalazła się w partii, bo doszliśmy do wniosku, że w tak ubogim kraju jakim były Chiny, tylko komunistyci mogą doprowadzić ludzi do zamożności.

S Mao Tse-tung był na pewno dobrym komunistą, ale takiego hasła nigdy by nie rzucił.

FR We wczesnych swoich latach reprezentował on ten sam punkt widzenia i to było powodem rewolucji w Chinach.

S Jak to się stało, że chińska partia dopiero teraz odkryła hasło „bogacie się”?

FR Ponieważ nasza partia zrobiła długą drogę określną.

S Lub drogę błędną?

FR Możecie to tak określić. Lecz trudno było to ominiąć. Ważne, moim zdaniem, jest to, że zostało wypowiedziane pojęcie bogactwa się. Poprzednio było tak, że robotnik nigdy nie był bogaty, a bogaty nigdy nie pracował.

S Czy to się zmieniło?

FR Tak, wraz z narodzeniem się nowych Chin, to się skończyło. Panująca przez pewien okres tendencja lewicowa widziała zamożność jako potwora a ubóstwo jako zaszczyt.

S Komunistyczna Partia Chin, jako pierwsza rządząca partia po jugosłowiańskiej zrezygnowała z uświęconego centralnego planowania i zarządzania, czy to nie osłabiło partii?

FR Myślimy centralne planowanie zredukowali tylko częściowo. Poprzednia gospodarka planowa była skostniała, nie zwracano uwagi na elementy gospodarki rynkowej. Przeprowadzenie reformy ma za zadanie przywrócić jej. Są to na razie eksperymenty, ale wierzę w to, że się powiodą.

S Czy przez zrezygnowanie z centralnego planowania i zarządzania partia nie stała się mniej ważna dla pojedynczych ludzi?

FR Nie, ona odgrywa nadal bardzo ważną rolę. Nie wywiera tylko wpływu na każdą czynność gospodarczą. Dla polityki otwarcia na zewnątrz i ożywienia gospodarczego wewnątrz kraju potrzebne jest kierownictwo partii.

S Zostały jednak rozwiązane komuny ludowe odgrywające główną rolę w koncepcji Mao. W tym przypadku partia już nie odgrywa żadnej roli.

FR W przeszłości partia trzymała wszystko w swoim ręku i to nie było właściwe. W wyniku tego nie spełniała swojego najważniejszego zadania - pracy partyjnej. Teraz zadania są podzielone, rząd troszczy się o sprawy rządowe, a partia o partyjne. W ten sposób może lepiej sprawować swoją kierowniczą rolę.

S Czy partia widzi granice dla prywatnej działalności gospodarczej i jej dochodów?

FR To jest dla nas nowy problem, także w partii istnieją różne zdania na ten temat. W Chinach jest bardzo znany mały handlarz „król pestek”. Na sprzedaży tych przonych chrupek zarabia on rocznie 11 mln marek, takie zyski musimy faktycznie ograniczyć podatkiem. Na początku reformy, aby ludzi zachęcić, zwolniliśmy prywatny handel od podatku.

S Możecie sobie wyobrazić to, że w przyszłości duża część chińskiej gospodarki będzie w rękach prywatnych?

FR Większa część gospodarki będzie państwowa, prywatna gospodarka będzie tylko uzupełnieniem.

S Czy może, na przykład tak ważna w Chinach, produkcja rowerów zostać przekazana w ręce prywatne?

FR Prywatnych fabryk rowerów jeszcze nie posiadamy, brak po prostu prywatnych przedsiębiorców i zdolności wytwórczych. Ale są np. małe prywatne kopalnie.

S Nie ma zatem ideologicznych rozważań na temat produkcji rowerów?

FR Nie. Jeżeli znajdą się przedsiębiorcy, którzy będą w stanie to robić, będziemy zadowoleni.

S Tradycyjnie pozycja społeczna kupców w Chinach była znikoma, określano ich jako spekulantów. Czy błogosławieństwo partii zmieni tę opinię?

FR Tak, poprzednio handel był nie doceniany, co zresztą wyrządziło nam duże szkody. Obecnie handel się ożywił, a wymiana towarowa funkcjonuje dobrze.

S Zezwolenie na prowadzenie prywatnych przedsiębiorstw w gospodarce rolnej i przemysłowej, prywatnych praktyk lekarskich i szkół, pozwala cudzoziemcom zadawać pytanie, czy Chiny po 36 latach socjalizmu nie stają się krajem kapitalistycznym. Co Pan na to odpowie?

FR Teng Siao-ping odpowiedział na to krótko: Chiny nie wybiorą drogi kapitalistycznej, nasze ideały i nasze cele się nie zmieniły. Poprzednio Chiny były zacofane gospodarczo, teraz dopuszczamy prywatną gospodarkę, a wyniki przekroczyły nasze oczekiwania. Nie obawiamy się tego nowego rozwoju, przecież zatrzymaliśmy w ręku rdzeń naszej gospodarki jak energię i górnictwo.

S Czy w Waszej koncepcji są elementy dopuszczenia prywatnej gospodarki wszędzie tam, gdzie przewiduje się efektywność?

FR Tak, udział gospodarki rynkowej będzie się powiększał. W niektórych rejonach produkcja zboża nie jest nawet objęta planem.

S Faktycznie, osiągnięcie chińskiej reformy gospodarczej są zdumiewające. Produkcja przemysłowa i rolnicza w ub roku wzrosła o 14,2%. Jeśli tak dalej pójdzie, niewiele siły roboczej, szczególnie na wsi, będzie zbylecznej.

FR Tak, to jest problem. Naszą formułą rozwiązania tej sprawy jest „pozostanie na wsi i pracowanie w fabrykach”, tak już robi zresztą wielu mieszkańców.

S Co się zmieniło na wsi?

Fan Rongkang w rozmowie z dziennikarzem „Der Spiegel”

„Krol pestek” 11-mln rocznego dochodu

**CAUSA
CANADA
Seminar**

**Communist Expansionism and the
Confusion in Western Values
and
Film: “The True Revolution of
Man”**

Place Metropolitan Toronto Library
Boardroom “D”
Date Tuesday, June 4th, 1985
Time 7 00 P M
Admission Free
Tel (416) 466-3650

kadrowych wzbogaciło się” - gazety partyjnej ”Zemynzypao” reformie

FR Tradycyjnie chiński robotnik wychodził na pole o świcie. Odkąd zostały wprowadzone komuny, szedł do pracy na godz. 8, najpierw musiał pojsć do kierownika po przydział pracy na dany dzień i potrzebne narzędzia. Zanim przystąpił do pracy robił jeszcze przerwę na papierosa, trudno wobec tego dziwić się, że w kraju była taka niska produkcja.

S Co się stało z dotychczasowym kierownictwem komun?

FR Ponieważ sam siebie o to pytałem, pojechałem więc na wies aby przeprowadzić badania, czy nowa polityka partii nie spowodowała jakichs rozbieżności. Mogło przecież być tak, że zasłużeni aktywiści partyjni zostali bez zajęcia i byli źle widziani. Czy uznanie nie przypadło dzisiaj tym, którzy posiadają pieniądze?

S Jakie były wyniki badań?

FR Moje obawy okazały się niepotrzebne. Wzbogacił się także członkowie kierownictwa. Dlaczego? Zнали oni dobrze warunki i byli na tyle sprytni, że wiedzieli jak rozpocząć. Dla rolników ich przykład był bardzo istotny, ich orientacja była skierowana na to, co robi kierownictwo, myślę, że bez ich przykładu rolnicy nie mieliby odwagi rozpocząć.

S Co się stało z usługami socjalnymi, którymi dysponowały komuny: szkoły, przedszkola i szpitale?

FR Pozostały nadal, a tam gdzie są pieniądze są jeszcze lepsze.

S A tam gdzie nie ma pieniędzy?

FR Tam gdzie było zacofanie pozostało w dalszym ciągu. Chiny są bardzo dużym krajem i mają bardzo skomplikowane układy. Także w bogatych wioskach są biedni ludzie. Wielu nauczycieli w wiejskich nie ma czasu aby pracować także na roli.

S W wyniku reformy gospodarczej doszły także do głosu ”niezdrowe tendencje” jak korupcja, kombinacje, przestępstwa gospodarcze. Czy partia się z tym liczyła?

FR Mamy kłopoty z tego powodu i można powiedzieć, że przewidywalismy to. Zawsze tak było, że jeżeli w naszym kraju wprowadzało się jakąś nową politykę, znaleźli się ludzie, którzy chcieli na tym skorzystać. Nie przypuszczalismy jednak, że to przybierze takie rozmiary. Wiemy co to powoduje.

S Co?

FR Odkąd podaż i popyt dyktują ceny, istnieje obawa, że ceny będą nadal rosły. Mimo iż podwyższyliśmy zarobki, ludzie nie wierzą, że nie będą następowały podwyżki.

S zupełnie jak na Zachodzie?

FR I tak wiele przedsiębiorstw wykorystało okazje, jeszcze przed podwyżką cen i płac, podwyższono zarobki swoim pracownikom.

S W wyniku otwartej polityki, rozpoczęto w Chinach porządkować ustawodawstwo, którego do tej pory w niektórych dziedzinach w ogóle nie było. Teng Siao-sing powiedział, że w przyszłości także partia będzie podlegała ustawodawstwu. Czy kadra kierownicza jest skłonna to akceptować?

FR Oczywiście. W konstytucji Chińskiej Republiki Ludowej jest zaznaczone, że każda partia musi się podporządkować obowiązującym ustawom. Naturalnie nie ma gwarancji, że wszyscy to właściwie rozumieją. Są ludzie, którzy twierdzą ”mymy to wszystko zbudowali i my jesteśmy prawem. Tym ustawom możemy się podporządkować, a tym nie”. Stare przysłowie chińskie mówi: kto jest ważniejszy: starosta czy ustawa.

S W ostatnim okresie zostało w Chinach tysiące przestępców skazanych na karę śmierci. Czy działo się to na podstawie nowych ustaw prawnych?

FR Tak, przepisy karne i ustawa o postępowaniu sądowym były już uchwalone. Obydwe były przestrzegane.

S Czy może nam Pan powiedzieć, ile wyroków śmierci zostało wykonanych?

FR Nie znam dokładnej liczby. Prawdopodobnie za bandytyzm, napady i gwałty, domagała się tego opinia publiczna. Do tej pory było to zwykle długoletnie pozbawienie wolności.

S Chińska Partia Komunistyczna w swojej historii też nie zawsze była czysta, obecna kampania domagająca się odrzucenia w 100% rewolucji kulturalnej Mao, który był za nią odpowiedzialny, twierdzi, że popełniał on w późniejszych latach błędy, a nie przestępstwa.

FR Jasne, że w początkowym okresie rewolucji kulturalnej kazał on wielu ludzi aresztować, ale w późniejszej fazie starał się o to żeby ich uwolnić. To, że towarzysz Teng, w tej późniejszej fazie, wrócił do swojej pracy i uznano jego zasługi, należy podziękować Mao.

S Tak zwana ”banda czworga” została oszczędzona, jak mogło jednak dojść do tego, że tak wielki człowiek jak Mao oraz tak wielka partia i naród chiński mógł zostać ”zgwalcony” tylko przez cztery osoby?

FR Według naszego rozumienia marksizmu nie mówimy naturalnie chińskim komunistom, że taki rozwój mógł nastąpić z powodu czterech osobników. Tradycje feudalne, kult jednostki, brak demokracji były także za to odpowiedzialne. Mao także proponował różne naprawy kolektywnego zarządzania, ale sam się tego nie trzymał.

S Jak wiedzie się wdowie po nim?

FR O ludzi takich jak ona dbamy, są to już ludzie starzy. Nie traktujemy ich tak jak oni nas traktowali.

S W okresie władzy Mao był krytykowany Teng, w okresie władzy Teng jest krytykowany Mao. Czy nie wprowadza to zamieszania wśród wielu Chinczyków, którzy w zasadzie wierzą w swoją partię?

FR Kiedy Teng w 1966 r. został po raz pierwszy odsunięty, większość ludzi nie rozumiała tych kul politycznych. Kiedy w 1973 r. wrócił do władzy, ludzie byli pełni entuzjazmu. Panowała wtedy anarchia. Teng w ciągu kilku miesięcy potrafił ją pokonać. Kiedy ponownie został odsunięty od władzy, ludzie protestowali.

S Chinczyki w większości popierają reformy Teng. Znowu jednak przeprowadza się kampanie otwartych drzwi. Dlaczego

chińska polityka musi zawsze być prowadzona przy pomocy kampanii?

FR W tym, co Pan mówi jest trochę racji. Wielu naszych towarzyszy przyzwyczało się do tego, aby prowadzić politykę poprzez kampanie. Często przesadzone informacje prasowe robią wrażenie. Przypomina Pan sobie ”10 000 rodzin Juan”?

S które były stawiane za wzór z powodu wysokiego rocznego dochodu?

FR Tak, i nadal istnieją kadry, które fabrykują takie ”10 000 rodzin Juan”. Otrzymują oni traktory, nawozy sztuczne, i już można szczyć się sukcesem przedsiębiorstwa. W taki sposób powstaje cały łańcuch wsi, o których pisze się w gazetach.

S Jak ocenia Pan dzisiaj kampanię ”zasmiecenia duchowego” z 1983/84 r.?

FR Wyrobiliśmy sobie już opinię na ten temat. Polityka otwarcia niesie z sobą różne rzeczy, w tym także to, czego się nie chce, np. pornografię. Przeciwno temu trzeba zapobiegać, ale nie za pomocą kampanii, lecz środków prawnych.

S Kampania jednak została rozpoczęta przez Komitet Centralny.

FR Tak, oczywiście, że towarzysze z KC ją wprowadzili. Następnie prasa przedstawiła to jednostronnie. Na skutek negatywnego echa, zarówno w kraju jak i za granicą zostało też wkrótce skorygowane.

S Chinczyki wykorzystują nową swobodę gospodarczą w sposób widoczny, czy zostanie także przyznana większa swoboda intelektualna?

FR Myśli są wolne. Czy może ktos zabronić myśleć?

S Nie można niestety swoich myśli otworzyć uzewnętrzniać.

FR W myślach można u nas być także przeciwnikiem partii i socjalizmu, ale jako artykułu nikt tego nie wydrukuje. Krytykować wolno, także partię, taka krytyka jest przecież publikowana w prasie.

S Ale nie dalej jak do ”muru demokracji”, wywieszanej w okresie ”pekińskiej wiosny” w 1979. Za granicą nadawano tym ”murom demokracji” rangę demokracji w Chinach.

FR Chińska demokracja nie znajduje się na murach, lecz w tysiącach chińskich wiosek, w których poprzednio rolnicy musieli robić to co kazał szef brygady, a teraz decydują sami o sobie.

S Nawiązując do tych fundamentalnych innowacji w Chinach powstaje pytanie: czy jest możliwa na trwałe tak daleko idąca polityka otwartych drzwi w systemie monopartyjnym jaki jest w Chinach?

FR Ja nie widzę żadnych przeszkód.

S Większość innych partii komunistycznych widzi w tym przeszkodę.

FR Jest to wtedy socjalizm zamkniętych drzwi, który uważamy za pozbawiony powodzenia.

S Chińska polityka reform jest zależna od osoby Tenga. Co się stanie, jeżeli Tenga zabraknie?

FR To jest faktycznie pytanie. Teng sam powiedział, aby reformy nie wiązały za bardzo z jego osobą. Naturalnie, jest w tym jego duży udział, ale samą realizacją on już nie kieruje. Jest ona prowadzona przez sekretariat KC, premiera Zhao Ziynga i szefa partii Hu Yaobanga. Nowa polityka się nie zmienia, tak chce naród. Biegu historii nie da się zatrzymać.

Der Spiegel, 22.04.85 r.

TransCanPol

ENTERPRISES LTD.

393 RONCESVALLES AVE., TORONTO, ONTARIO M6R 2N1
TEL. (416) 535-9944, 535-9956

PACZKI DO POLSKI
PACZKI MORSKIE — DOSTAWA 6-8 TYGODNI
PACZKI LOTNICZE — DOSTAWA 6-21 DNI

Przyjmujemy zlecenia osobiste, listowne i telefoniczne
od poniedziałku do soboty w godzinach od 9 rano do 7 wieczór
393 RONCESVALLES AVE. TEL. 535-9944
Specjalny serwis - odbiór paczek z domu

UWAGA!

Wprowadzamy sprzedaż detaliczną

- ZIÓŁ LECZNICZYCH
- WITAMIN, ŚRODKÓW ODCHUDZAJĄCYCH
- NATURALNYCH LEKÓW I ŻYWNOSCI
- KAWA I HERBATA PO CENACH KONKURENCYJNYCH

WYSZPERANE W PRASIE

UKRAIŃCY W POLSCE

Pisałem już na łamach "Echa" o niełatwej sytuacji unitów w Polsce

Wiele nowego o aktualnej sytuacji ukraińskiej społeczności wyznania greko-katolickiego dowiedziałem się z artykułów w paryskiej "Kulturze"

"Korespondencja z Rzymu" Dominika Morawskiego i "Ukraińcy w Polsce" Borysa Beja ciekawie nasświetlają sytuację

W 1982 roku Częstochowa była świadkiem pierwszej w historii zorganizowanej pielgrzymki ukraińskiej na Jasną Górę. W obchodach 600-lecia klasztoru wzięło udział około dwóch tysięcy ukraińskich katolików. Liturgia w obrządku wschodnim celebrowała trzech duchownych greko-katolickich, zaś homilie w języku ukraińskim, wzywającą Polaków i Ukraińców do wspólnej modlitwy i jedności wygłosił ks. Józef Romanyk - przełożony zakonu oo Bazylianów w Warszawie

Ważnym wydarzeniem była intensywna wizyta pastoralna arcybiskupa Mirosława Marysina, który od 21 czerwca do 7 lipca 84 odwiedzał rozsięte po Polsce ukraińskie parafie. Wysłannik Stolicy Apostolskiej Abp Marusyn jest jednocześnie sekretarzem Kongregacji Kościołów Wschodnich. W podróży swojej odwiedził trzydziści osrodków

Ukraińcy pierwszy raz po 40 latach witali "swoho władcy", swojego biskupa. Witano go chlebem i solą. Przyjazd abp Marusyna miał charakter oficjalny, występował jako przedstawiciel hierarchii greko-katolickiej i wysłannik Stolicy Apostolskiej. Wspólnota unicka w Polsce otrzymała osłonę ze strony Watykanu, a co ważniejsze, miała aspekt instytucjonalny - posunęła naprzód sprawę legalizacji obydwu obrządków wschodnich (oprócz ponad 250 tys unitów abp Marusyn odwiedził także 15 tys społeczności obrządku ormiańskiego)

Abp Marusyn zwrócił uwagę na konieczność zwrotu, względnie odbudowy zabytkowych cerkiewek unickich m.in. na Łem-

kowszczyźnie. Niewielu bowiem wiernych może modlić się w swoich kościołach. Sytuację w tym względzie w pełni ilustruje artykuł p. Borysa Beja w "Kulturze" Nr 6/429 z 1983

Pollegalny status Kościoła greko-katolickiego w Polsce nie zezwalał nigdy na pełne zaspokojenie potrzeb religijnych ludności ukraińskiej. Dlatego też kiedy na początku ub. roku podpisano umowę między Komitetem do spraw Radia i Telewizji i Polską Radą Ekumeniczną w sprawie transmisji nabożeństw w rzymskich Kościołach nabożeństw w obrządku greko-katolickim w tej umowie nie uwzględniono

Szczególnym jabłkiem niezgody stały się cerkwie poukraińskie na Rzeszowszczyźnie, przejęte po roku 1947 przez Kościół rzymsko-katolicki, których zwrotu domagała się ludność ukraińska, powracająca z Ziemi Zachodnich. Kler rzymsko-katolicki rzadko kiedy zdradzał ochotę do zwrotu świątyn, więc pozbawieni wyższej władzy duchownej greko-katolicy szukali pomocy w Metropolii Prawosławnej w Warszawie. Zazwyczaj zwrot cerkwi był możliwy jedynie z równoczesnym zaproszeniem duchownego prawosławnego. W ten sposób powstało w tej części kraju kilkanaście parafii prawosławnych

Sprawa cerkwi poukraińskich na Ziemiach południowo-wschodnich ma jeszcze inny aspekt. Wielu z nich nikt nie użytkuje. Nie zabezpieczone dostatecznie przed działaniem czynników atmosferycznych świątynie te, mające częstokroć zabytkowy charakter, niszczone lub też są rozkradane przez "miłośników sztuki". Zarówno Nasze Słowo jak i ukraińska prasa emigracyjna biją na alarm, posuwając temu zagrożeniu wiele artykułów

W warunkach stworzonych przez PRL stało się to czego nie udało się uzyskać carskimi represjami czasów zaborów. Nic dodac. Nic ująć

H KAROLEWICZ

DEBIUT ECHA W POLSCE

Napisano o nas po raz pierwszy w polskiej prasie
Rewia Rozrywki, IV kwartał 1985

Za granicą

Polskie krzyżówki w Kanadzie

Znaczna część Polonii w Kanadzie jest zgrupowana w prowincji Ontario, nic więc dziwnego że w stolicy tej prowincji Toronto wychodzi aż sześć pism polonijnych. Cztery z nich między innymi "Echo Tygodnia" i "Express" - drukują krzyżówki układane przez anonimowych współpracowników. Poziom zadań jest zróżnicowany. Dotyczy to zarówno konstrukcji diagramów, doboru wyrazów jak i sposobu ich definiowania

Najstarsze krzyżówki są w dwutygodniku "Express" którego pierwsze trzy numery ukazały się dopiero w końcu ubiegłego roku. Już pierwsza krzyżówka zawiera nieprawidłowości konstrukcyjne

Wśród 25 wyrazów występują 3 wspaki, 3 rzeczowniki w liczbie mnogiej, czasownik liczebnik skrót nazwy i 3 zamienniki liter. Nie lepsza jest następna krzyżówka w której oprócz podobnych błędów razą także długie określenia wyrazów jak na przykład "jeden z pary narządów położonych po obu stronach części lędźwiowej kręgosłupa"

Nieco lepsze choć też nie pozbawione uchybień są krzyżówki w wychodzącym od 1982 roku "Echu Tygodnia". Słabe są tu wiązania słów i trafia się sporo wyrazów trzyliterowych. Prostokątne z reguły diagramy mają dużo czarnych pól. Rzeczy są zaznaczone cyframi a kolumny literami, przy czym opuszczają się oznaczenia rzędów i kolumn w których nie wy-

stępują żadne wyrazy. Inaczej niż zwykle podawane są znaczenia wyrazów - najpierw pionowo a później poziomo. Wyrazy są zdefiniowane na ogół prawidłowo

W obu pozostałych pismach krzyżówki rozpoczęto umieszczać dopiero jesienią ubiegłego roku. Kształtem diagramów i niepełni zachowaną symetrią czarnych pól upodabniają się do przekrojów "wyci". Określenia wyrazów są niekiedy równie zarobliwe jak w Przekroju np. patron korektorów - to "Apsis". Ukazują się one niezbyt regularnie 3-4 razy w miesiącu. Wśród rozwiązujących krzyżówki rozlosowywane są nagrody książkowe co stanowi na tym terenie innowację. Diagramy bywają różnych rozmiarów ale z zachowaną symetrią czarnych pól. Wyrazy są na ogół długie z przewagą dziewięcioliterowych zdefiniowane precyzyjnie i poprawnie językowo

Oczywiście trzeba wziąć pod uwagę że przedstawione tu krzyżówki oceniono podług norm obowiązujących w naszym szaradziarstwie. Autorzy zadań w polonijnej prasie kanadyjskiej kierują się odmiennymi regułami przyjętymi na tamym terenie

"PRZEKRÓJ" -
14 kwietnia 1985 r.

"Mamy szansę na pełną realizację planu 3-letniego. Nasz dochód narodowy w latach 1982-1984 wzrósł o 12%. Mówienie dziś o kryzysie gospodarczym jest nieporozumieniem. Od drugiej połowy 1982 następuje bowiem wzrost gospodarczy nabierający coraz wyraźniejszych cech trwałości, zaimponowano też spadek stopy życiowej i uzyskano pewną jej poprawę - powiedział w obszernym wywiadzie dla PAP I-zastępca przewodniczącego Komisji Planowania, m.in. Franciszek Kubiczek

"PRZEKRÓJ" -
7 kwietnia 1985 r.

W Warszawie obradował VIII Zjazd Związku Harcerstwa Polskiego Ryszard

Wosinski został ponownie naczelnikiem ZHP. Zjazd przyjął m.in. uchwałę programową. W obradach uczestniczyli Wojciech Jaruzelski i Henryk Jablonski. Gen. Jaruzelski powiedział m.in. "Przypomnienie zostało dziś z tej trybuny stare wrzuszające przykazanie spod znaku Rodła: Polska matką naszą - o matce nie wolno mówić źle. Dzisiaj mimo wszystkich naszych trudności o socjalistycznej Polsce można i należy mówić z dumą. Ale nie oznacza to zamykania oczu na zło, na gnusność i zgniliznę. Mówić więc jednocześnie należy z gniewem, a przede wszystkim żarliwie zwalczać wszystko to, co naszej ojczyźnie szkodzi, co ją szpeci i zubaża, co nadwyręza historyczny dorobek naszego narodu. Zło ma tysiąc twarzy. Lecz legnie się zawsze najpierw w pojedynczym człowieku, w jego najbliższym otoczeniu. Tam właśnie trzeba wypowiedzieć mu wojnę"

LIST DO ECHA
O ŚWIĘTYM I KOMUNIE

W numerze 130 "Echa Tygodnia" art. "Droga do świętości" zapraszacie do zabierania głosu. Zastanawiałam się długo, czy jest sens pisać do Was, bo jeszcze ani jeden mój list nie został umieszczony, nawet jak wnoszę coś pozytywnego. Wydaje mi się, że polemika w Waszym piśmie jest na tych samych zasadach co w komunie. Sami preparujecie listy i sami polemizujecie między sobą. Jednak błędna opinia zmusza mnie do napisania tych kilku uwag. Piszęcie

"ŚWIĘTYM NIE MOZNA ZOSTAC ZA ŻYCIĄ". To jest kardynalny błąd i pomieszanie pojęć

1 Świętość życia

2 Publiczne ogłoszenie Kościoła, że osoba zmarła w OPINII ŚWIĘTOŚCI, ma prawo do publicznego kultu i przymiotnika święty (i chyba o to chodziło autorowi)

Must być człowiekiem za życia świętym, aby Kościół, mógł go ogłosić świętym

Co to znaczy być świętym? Must być w łasce uswięcającej i wyróżniać się wśród innych praktykowaniem jakiejś cnoty. Np. Jan Nepomucen oddał życie za dochowanie tajemnicy spowiedzi, męczennicy w obliczu śmierci nie wyrzekali się swej wiary. Św. Jan Bosko umiłował młodzież i prawdę. Ks. Jerzy Popiełuszko wyróżniał się głosem prawdy, umiłowaniem tych, do których został posłany i za to musiał oddać swoje życie. W końcu artykułu piszecie i to jest zgodne z prawdą, że mordercy chcą pozbawić ks. Jerzego aureoli świętości, że wyrwał się, że prosił o darowanie życia

Kiedy oglądałam w telewizji i potem czytałam w prasie jak to związane, zakneblowane, pozbawiony przytomności, słaby fizycznie człowiek, mógł otworzyć bagażnik, związane mógł uciekać, mógł zakneblowany prosić o darowanie życia. Gdyby to nie było tak tragiczne, aż czło-

wiekowi skora cierpienie z przerażenia, można by pękać ze śmiechu, że zupełnie jak 6 milion dolarów men wydobycie się z opresji. Dlatego moim zdaniem ks. Jerzy Popiełuszko żył i zmarł jako święty. Sądzę, że każdy rozumny człowiek pomyśli nad zeznaniami morderców, które osmieszają nie zamordowanego, ale ich bezgraniczną podłość, tępotę i głupotę. Oni znają ostatnie chwile i być może kiedy prawda ujrzy światło dzienne, bo prawdy jak ognia nie można przykryć plewami. I jeśli p. Bogu nie podoba abymy mieli świętego męczennika na ołtarzu, Kościół Go ogłosi świętym, ale nikt nie może powiedzieć że nie był świętym za życia, bo zyciem dał świadectwo prawdy, aż do śmierci i to śmierci męczennickiej

IRENA MONKO
Thuner Bay

OD REDAKCJI. Dziękujemy bardzo za list! Uwagi pani rzucają dużo światła na tę sprawę, tak istotną dla wielu naszych czytelników

NIE! Nie przygotowujemy listów do Redakcji. Po pierwsze, nie jest to zgodne z etyką dziennikarską, po drugie, prawdziwych listów otrzymujemy bardzo wiele. Nie stety dotychczas nie wszystkie godne opublikowania listy trafiały na łamy Echa Tygodnia. Jesteśmy bardzo nielicznym zespołem, walczymy codziennie ze stosami zadrukowanego i zapisanego papieru i z widmem chaosu w Redakcji. Walczymy z uciekającym czasem, gazeta musi być w drukarni na termin, co tydzień. Zdarza się nam przeoczyć wartościowy materiał. Ale się reformujemy, staramy się bardzo i obiecujemy poprawę!

Przy okazji, wszystkim autorom listów chcemy wyrazić wdzięczność. Jesteście przecież współredaktorami gazety. A wasze listy dają nam poczucie, że nie piszemy w próżnię, że nasz wysiłek nie idzie na marne

KURSY PRZYGOTOWUJĄCE
DO KANADYJSKIEGO
OBYWATELSTWA

będą prowadzone przez Wydział Oświaty m. Toronto

Zgłoszenia przyjmuje

p. APOLONIA ANIELEWICZ

TEL. 535 - 3777

lub Osrodek Pomocy Polakim Imigrantom

206 Beverley St.,

Tel. 979 - 9634 (39).

KORESPONDENCJA Z LOS ANGELES

“Terrorystyci” z POMOSTU

Prokuratura Generalna PRL-u w komunikacie wydanym przed kilkoma tygodniami stwierdza co następuje

“W niektórych państwach Europy Zach i w Stanach Zjednoczonych funkcjonuje szereg ośrodków prowadzących działalność na szkodę interesów PRL. Od wielu lat znane są z dywersyjnej działalności Radio Wolna Europa i tak zwany Instytut Literacki w Paryżu, wydawca Zeszytów Literackich, Kultury i Zeszytów Historycznych. W ostatnich latach powstały dalsze struktury prowadzące tego rodzaju działalność. Wśród nich Biuro Koordynacyjne Solidarnosc z siedzibą w Brukseli, wydawnictwo Kontakt w Paryżu, a także mająca wyraźnie terrorystyczny charakter organizacja pod nazwą Pomost w USA, oraz szeregi innych”

RWE i Kultura na PRL-owskim rynku propagandowym mają już od lat ustaloną markę. Z pozostałych ośrodków emigracyjnych działających na szkodę PRL-u, szczególnego zaszczytu dostąpił POMOST nazwany w komunikacie organizacją o charakterze terrorystycznym. Przyjrzyjmy się działalności terrorystów z Pomostu na kilku humorystycznych przykładach

Pierwszą poważną akcją terrorystyczną, jak donosi “Głos Robotniczy” z dnia 16 września 1982 r. przeprowadził Pomost w czerwcu 1982 r. Na łamach organu Komitetu Wojewódzkiego PZPR w Łodzi, autor Stanisław Lewicki pisze

“W czerwcu bieżącego roku, podczas zorganizowanej właśnie przez Pomost demonstracji przed konsulatem PRL w Chicago, grupa bojowkarzy napadła na policjantów starających się utrzymać porządek na ulicy. Zatrzymano wtedy pięć osób i po rewizji okazało się że były one uzbrojone w bron automatyczną”

W tej sensacyjnej notatce jest pewna drobna niescisłość, którą z dziennikarskiego obowiązku należy autorowi wytknąć. Na przełomie lat 79/80 Pomost, zgodnie z wymogami prowadzenia nowoczesnej wojny przeciwko totalitarnym systemom, przeszedł z uzbrojenia w bron automatyczną na bron laserową. W dniu 13 każdego miesiąca używa tej broni pod wspomnianym konsulatem. Policja chicagowska, ku zgrozzeniu ukrywających się za szczerne zasunietymi kotarami pracowników wspomnianej instytucji, toleruje jakos używanie tej groźnej broni masowego rażenia

Kolejna akcja terrorystyczna Pomostu, jak podaje cytowany powyżej Lewicki, miała miejsce podczas wizyty Prymasa Polski kardynała Jozefa Glempa w Stanach Zjednoczonych. Oddajmy głos samemu autorowi

“Podczas niedawnej wizyty Prymasa Polski Jozefa Glempa w Stanach Zjednoczonych miały tam miejsce godne ubolewania akcje protestacyjne przeciwko głowie Kościoła Katolickiego w Polsce. Organizatorami tych burd - a jest to określenie z amerykańskiej prasy codziennej - byli Polacy. Przynajmniej tak się sami określają Polacy, którzy stworzyli prawie 4 lata temu Ruch Społeczno-Polityczny Pomost”

W tej rewelacji podanej przez Lewickiego jest również malenki błąd. Na dwa dni przed planowaną na wrzesień 82 i w ostatniej chwili odwołaną wizytą Prymasa Glempa w USA, Pomost ujął w Chicago 4 uprzednio zadenucjowanych prowokatorów, którzy podczas przesłuchan w piwnicach siedziby głównej organizacji oświadczyli co następuje: “pracownik Konsulatu PRL w Chicago, 10 lat pracy w dyplomacji, nie mówiący w języku angielskim - nazwisko znane szerokiemu ogółowi, wpłacił w/w no 73 dolary amerykańskie...

zamian za wszczynanie burd i bijatyk podczas pobytu Prymasa w tym mieście. Pomost, oprócz lokalnych aktów terrorystycznych, zajmuje się również terroryzmem w skali międzynarodowej. Akt taki miał miejsce podczas 23 Igrzysk Olimpijskich w Los Angeles. Komitet Centralny Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej i Polski Komitet Olimpijski - instytucje bratnie, z których druga jest wygodną przystanią dla funkcjonariuszy skompromitowanych w pierwszej - przewidując niebezpieczeństwo jakie grozi polskim sportowcom ze strony Pomostu, ogłosiły bojkot Olimpiady. Decyzję tę oznajmił podczas zwołanej z tej okazji konferencji prasowej nasz dobry znajomy Jerzy Urban. Motywując decyzję bojkotu oświadczył

“Działacze Pomostu podjęli aktywne działania na terenie Los Angeles, wyznaczonym na Igrzyska Olimpijskie. Inicjatorzy antypolskich poczynan zapowiedzieli szereg prowokacyjnych akcji zagrzających bezpieczeństwu naszych sportowców”

Tu należy Urbanowi powiedzieć coś więcej niż prawdę. A było to tak. W dniu zakończenia Olimpiady, 25 osób licząca bojówka Pomostu i byłych internowanych członków Solidarności, wtaszczyła pod osłoną nocy i zamontowała na słynnym wzgórzu Hollywood, 4 wielkiego kalibru wyrzutnie moździerzy. Skierowano je na wioskę olimpijską. W celu zamaskowania rozpięto nad wyrzutniami ogromne transparenty z napisami “Renounce Yalta-Solidarnosc Lives”. Policja w L.A. zareagowała podobnie jak w Chicago. Urban nie zwołał jednak kolejnej konferencji prasowej aby rzetelnie poinformować społeczeństwo w kraju o tym akcie terroryzmu. Na szczęście wyręczyły go Radio Wolna Europa i Głos Ameryki

A teraz przejdźmy, już poważnie, do najgroźniejszej akcji, którą od prawie 2,5 lat prowadzi Pomost na wielką, makropolityczną skalę. Jest nią akcja OBALENIA JAŁTY. Od samego początku spotkała się ona z niezwykle zajadłą krytyką tak w Warszawie jak i w Moskwie. Dziesiątki artykułów w prasie reżimowej - celuje w tematyce jałtańskiej. Żołnierzy Wolności a u naszych sąsiadów Literaturna Gazeta - oraz, co szczególnie znamienne, Radio Moskwa w programie przeznaczonym dla amerykańskich słuchaczy, a w końcu, oficjalne przemówienia Olszowskiego czy ostatnio Jaruzelskiego wygłoszone w Sali Kongresowej w Warszawie

Wszystko to jest dowodem, że komunistki rozumieją sens tej akcji i postrzegają niebezpieczeństwa z niej wynikające. Andrzej Bujnicki w “Głosie Wybrzeża” z dnia 1 lipca 84, w artykule pt “Kto przeciw Jałcie” pisze

“I oto okazało się, że imperializm amerykański instrumentalnie traktuje wyniki trojstronnych konferencji w Jałcie i Poczdamie. Próbuje się więc w międzynarodowej polityce grać “kartą polsko-jałtańską”. W tej rozgrywce chodzi o wyrwanie Polski z obozu socjalistycznego, przeciwstawienie jej Związkowi Radzieckiemu”

W dalszej części artykułu autor stwierdza, że “układ jałtański jest dla PRL sprawą życia i śmierci”. Tak jest w istocie. Podjęmując decyzję o rozszerzeniu składu i utworzeniu tzw. Rządu Jedności Narodowej, wielka trojka zaleciła przeprowadzenie w Polsce wyborów powszechnych, to uzgodnienie zawarte w Jałcie stało się początkiem legalnego bezprawia, które komunistki realizują w kraju po dzień dzisiejszy. Domagając się obalenia Jałty, kwestionuje się zarazem legalizm władz warszawskich i to w aspekcie międzynarodowym. Zdaje sobie z tego doskonale sprawę ekipa Jaruzelskiego. Jak cynicznie stwierdza cytowany Bujnicki, w wyborach w 1947 r. “narod zdecydowanie obrał system socjalistyczny oparty na przyjaźni i współpracy gospodarczej i politycznej z Związkiem Radzieckim”. Po 40 latach PRL-owska gospodarka jest zbankrutowana, zapowiadany system polityczny oparty na zasadach demokratycznych - jest w rzeczywistości systemem policyjnym. Wielka trojka, oprócz roztrzygnięć dotyczących rządu polskiego i charakteru stosunków politycznych i gospodarczych, zajęła się również sprawą granic Polski. Sprecyzowano kształt wschodniej granicy Polski wg tzw. linii Curzona, natomiast jeśli idzie o zachodnią granicę uzgodniono, że Polska ma otrzymać nabytki terytorialne na Zachodzie. Granicę zachodnią na linii Odry i Nysy ustalono pół roku później w Poczdamie

Reżimowa propaganda w napasciach na Pomost zarzuca organizacji rewizjonizm, podważanie status quo istniejących granic oraz próby destabilizacji politycznej w Europie. Jerzy Anicki w Ekspresie Wieczornym z 24 października 83 r. w artykule zatytułowanym “W związku z inicjatywą Pomostu - Komu to służy?” pisze

“Dla każdego trzeźwo myślącego człowieka jest oczywiste, że każda próba podważania istniejących granic, każde nawoływanie do rewizji czy unieważnienia tak doniosłych porozumień, jak właśnie układy jałtańskie, oznaczać musi w konsekwencji nic innego, jak usiłowanie zepchnięcia współczesnego świata w otchlan nieobliczalnego w skutkach globalnego, atomowego konfliktu”

Jest faktem, że Pomost w realizacji wizji przyszłej Europy środkowo-wschodniej walczy o wolne miasto Gdansk. Ale jest również faktem, że Pomost walczy o wolne miasto Szczecin, Wrocław, Warszawę, Kraków, Lublin i Krolewiec. W tej przyszłej Europie powstałej na gruzach sowieckiego imperium, wolnym musi być także Tallin, Ryga, Wilno, Kijów, Praga, Budapeszt, Bukareszt, Sofia i Belgrad. Ta przyszła Europa środkowo-wschodnia, skonfederowana politycznie, ustrojowo i gospodarczo, związana silnymi więzami przyjaźni i solidarności, przeraza władze warszawskie. Pomost walczy o Europę bez granic, bez paszportów, bez przesiedleńców i bez emigrantów. Ta wizja dla sowieckich ideologów władzy jest więcej niż rewizjonizmem, jest to totalna negacja podstaw i zasad na których zbudowali swe imperium. Tym, którzy próbują wmanipulować Pomost w spory graniczne, odpowiem cytatem z przemówienia Prezydenta Reagana w 40 rocznicę Jałty

“Dlaczego Jałta ważna jest dzisiaj? Nie dlatego, że my na Zachodzie chcemy wznowić stare spory na temat granic. Nie o to chodzi. Powodem, dla którego istnieje ważność Jałty jest wciąż nie zakończona sprawa wolności Europy. Ci, którzy twierdzą, że zasadniczym problemem są granice lub terytoria, mają nadzieję, że prawdziwa sprawa demokracji... jakos się rozplynie. Lecz tak nie będzie. Jest jedna symbolizująca Jałtę granica, która nigdy nie stanie się prawomocna. Jest to linia dzieląca wolność od przemocy. Nie waham się powiedzieć, że granicę tę pragniemy unieważnić”

Fakt, że zobowiązanie to podjął prezydent Stanów Zjednoczonych, napawa nadzieją wszystkich Polaków tak w kraju jak i na emigracji. Swoje całkowite poparcie dla akcji obalenia Jałty wyraziły największe, podziemne ugrupowania w kraju “Tajna Komisja Zakładowa Solidarnosc” w Stoczni Gdanskiej, “Komitet Solidarności Narodu” - KSN, “Komitet Obrony Społecznej” - KOS oraz Partia Niepodległość. Co najbardziej przerza agentów na Rakowieckiej i z Rakowieckiej, akcja zyskała poparcie wszystkich organizacji narodów ujarzmionych i co najważniejsze - zjednoczyła całą Polonię Amerykańską. **Głęboko służną jest niedawna decyzja poparcia akcji przez Kongres Polonii Amerykańskiej i Studium Spraw Polskich z prof. Ehrenkreutzem na czele**

Dynamicznie rozwijająca się akcja obalenia Jałty zyskuje coraz szersze poparcie amerykańskich ustawodawców. Pod Rezolucją SJ 37 senatora Roberta Kastena i HJ 219 kongresmena Jacka Kempa do dnia 1 maja podpisy swe złożyło już 15 kongresmanów i 6 senatorów

Dzisiaj, jak nigdy dotąd, sprawa przyszłości Polski leży w rękach i sumieniach Emigracji. Jako że sprawa tego świata decydują się w dwóch stolicach - Waszyngtonie i w Moskwie, ponad 2-milionowej Polonii w Związku Radzieckim odebrano prawo głosu. Obowiązek walki o Polską Wolną spada na 10-milionową Polonię Amerykańską. Do wywiązania się z tego obowiązku trzeba naprawdę niewiele. Nie potrzeba, jak to sugeruje Prokuratura Generalna PRL-u 65 tys. Polaków zrywających w Ameryce - którzy złożyli swe podpisy pod Petycją Jałtańską, walczyć metodami, które stosują autorzy cyt. na wstępie komunikatu

Dzisiaj wystarczy zwykłe pióro. A więc piszmy listy do swoich kongresmanów i senatorów z prośbą o poparcie Rezolucji HJ 219 i SJ 37. Inne grupy etniczne od lat stosują tę formę nacisku na ustawodawców i to z doskonałym rezultatem. Nie bądźmy bierni. W tym kraju być biernym - oznacza nie istnieć

JANUSZ SZYMANSKI

OD REDAKCJI Akcja Jałta ma charakter międzynarodowy i prowadzona była również w Kanadzie. Wiele osób złożyło już podpisy na listach do amerykańskiego

WYCIINEK Z PRASY PRL

W związku z inicjatywą „Pomostu”

Komu to służy?

„NASZA największą akcją jest obecnie domaganie się obalenia Jałty. Właśnie z tą sprawą przyjechałem tutaj do Waszyngtonu, gdzie przeprowadziliśmy rozmowy z wieloma kongresmanami i otrzymujemy poparcie, jeśli chodzi o tę akcję. Obecnie w różnych miastach Stanów Zjednoczonych zbieramy podpisy pod petycją, żeby obalić Jałtę. Petycje te przychodzą z tych miast, nawet i z innych krajów. Będą one przedstawione Kongresowi amerykańskiemu”

Wydawać by się mogło, iż zdania te mógł wypowiedzieć jedynie człowiek absolutnie pozbawiony realizmu politycznego lub co najwyżej przedstawiciel zachodniemieckich rewizjonistów, czy też innej odwetowej organizacji zachodniej, walczącej o zmianę terytorialną i politycznego status quo w Europie. Życie jednak jest zawsze bogatsze od najśmielszych rojeń rozmaitych fantastów, albowiem kwestie te wygłosił reprezentant! pewnej części amerykańskiej Polonii i to jej najbardziej reakcyjnego i w istocie chyba najbardziej antypolskiego odłamu jakim jest bez wątpienia grupa o wdzięcznej nazwie Pomost.

Autor tych rewelacji pan (Adam) Kiernik z Kalifornii jest członkiem „rady dyrektorów” wspomnianej organizacji i należy do drugiego pokolenia Polaków urodzonych za oceanem, władając jednak na tyle językiem swoich przodków iż mógł w tym udzielić wywiadu dla rozgłosu Głos Ameryki. W rozmowie stwierdził m. in. iż „Pomost” jest

W 50 ROCZNICĘ ZGONU Wyprawa w świetle polityki

21 IV 1920 została podpisana Konwencja między Rządem Rzeczypospolitej a Rządem Ukrainy. W wydanej odezwie głównodowodzący wojskami ukraińskimi Ataman S Petlura stwierdzał "Dotychczas Naród Ukraiński walczył sam, dzisiaj bezprzykładne czyny (naszego) poświęcenia znalazły oddźwięk w sercach wolnego już Narodu Polskiego, który w osobie Naczelnika Państwa J Piłsudskiego i swego rządu uznał niezawisłość państwa Ukrainy i wszedł na drogę okazania pomocy Ukrainie

Pomiędzy rządami republiki ukraińskiej i polskiej, nastąpiło zgodne porozumienie na którego podstawie wojska polskie wkroczyły wraz z ukraińskimi na teren Ukrainy, jako sojusznicy przeciw wspólnemu wrogowi, a po skonczonej walce z bolszewikami wroczą do swej ojczyzny Rząd Ukraińskiej Republiki Ludowej z J Mazepą na czele wznawia swe prace nad zorganizowaniem władzy państwowej. Rozkazuje się poczynić przygotowania do mobilizacji Armii wyprzedzając wroga da tym samym możność zwolnienia w najkrótszym czasie Konstytuanty Ukraińskiej"

W umowie także ustalono wspólną granicę na linii rzeki Zbrucz, a następnie w kierunku płn-wschodnim do rzeki Prypec, zostawiając po stronie polskiej Krzemieniec, Zdołbunów, Dubno, Równe i Sarny. Strona ukraińska zrzekała się wszelkich pretensji do Galicji i zachodniego Wołynia i Polesia, strona polska zaś do ziem leżących na wschód od wymienionej linii, które wchodziły w skład państwa polskiego przed 1772 rokiem. Mniejszości narodowościowe pozostałe w obydwu częściach rozdzielonych ziem, miały mieć te same prawa narodowościowe i kulturalne. Na obszarach wyzwolonych od bolszewików miała powstać administracja ukraińska. Umowa w dalszym ciągu obowiązywała stronę polską do organizowania na swym terytorium ukraińskich formacji wojskowych, którym to miano dostarczyć "broni, amunicji, ekwipunku i odzieży w ilości potrzebnej dla 3 dywizji". Wojska polskie miały pozostać na terenie Ukrainy do momentu kiedy jedna ze stron złoży wniosek o ich wycofanie.

Wydana w dniu 26 IV 1920 odezwa Wodza Naczelnego J Piłsudskiego podkreślała dobitnie czasowość pobytu wojsk polskich na Ukrainie, "wojska polskie usuną z terenów przez Naród Ukraiński zamieszkałych, obcych najezdźców, przeciwko którym lud ukraiński powstawał z orężem w ręku, broniąc swych sadyb, przed gwałtem, rozbojem i grabieżą. Wojska polskie pozostaną na Ukrainie przez czas potrzebny po to, aby władze na ziemiach tych mógł objąć prawy rząd ukraiński. Z chwilą gdy Rząd Narodowy Rzeczypospolitej Ukraińskiej powoła do życia władze państwowe i gdy na rubieży staną zastępy zbrojne ludu ukraińskiego, zdolne ochronić kraj ten przed nowym najazdem, a wolny naród sam o losach swoich stanowić będzie mocen - żołnierz polski powróci w granice Rzeczypospolitej Polskiej spełniwszy szczytne zadanie walki o wolność ludów"

Wyprawa kijowska była punktem kulminacyjnym polityki federalistycznej, w

razie jej powodzenia korzyści płynące dla Rzeczypospolitej byłyby ogromne.

Powstanie zaprzyjawnionego państwa ukraińskiego zabezpieczało nie tylko pld-wschodnią flankę Polski, ale także stanowiło zbalansowaną przeciwwagę dla przyszłych poczynań Rosji, która niezależnie od posiadanego ustroju, zawsze przejawiała

Komisji Spraw Zagranicznych. Organa prawosowe tego obozu zaczadzone ideologią jednolitości rasowej nie chciały widzieć żadnych mniejszości etnicznych wewnątrz państwa polskiego, zaś na zewnątrz także nie potrafiły zrozumieć aspiracji narodowościowych, szczególnie w odniesieniu do państw powstałych na gruzach imperium carskiego

ca, a więc 6 tygodni wcześniej 9 Dywizja Piechoty dowodzona przez gen W Sikorskiego zdobyła na Polesiu Mozyrz i Kalenkowice, przez które biegła rokadowa linia kolejowa, udzielając w ten sposób siły sowieckiej działającej na północy (Białorus) od sił zgrupowanych na południu czyli na Ukrainie

Przechodząc do działań zaczepnych Polacy tylko uprzedzali przeciwnika, liczba wojsk sowieckich stojących na granicy państwa polskiego wzrosła z 4 dywizji i 1 Brygady w styczniu 1920 do 20 Dywizji i 5 Brygad w kwietniu. Było tylko kwestią czasu kiedy uderzą Rosjanie, należało więc w myśl porzekadła "najlepszą obroną jest atak" rzucić pasywność. 26 IV 1920 ruszył Polski Front Południowy liczący 3 Armie w sumie 10 dywizji i 2 brygady, razem 109 batalionów piechoty, 69 szwadronów jazdy i 101 baterii artyleryjskich, mając za przeciwnika 7 dywizji czerwonych strzelców i 3 brygady, później te siły uległy znacznemu wzmocnieniu. Już 26 IV 1920 zdobyto Zytomierz oraz przeprawy na rzece Teterew płynącej na zachód od Kijowa. W dniu następnym piechota polska wkroczyła do Berdyczowa, jazda zaś zagonem zdobyła Koziatyn. 14 Armia Czerwona ucieka w panice na wschód, natomiast 12 Armia ma mniej szczęścia, jednostki jej jak 7,44,58 dywizja strzelców zostają rozbite, tylko 45 i 47 dywizja zdołały się częściowo wycofać. W pierwszych 2 tygodniach walk Armia ta traci 20 tysięcy jenców i 100 dział, zaś dwa razy tylu żołnierzy opuszcza jej szeregi samowolnie, armia ta zostaje zredukowana do wielkości pułku licząc zaledwie 2,5 tysiąca zdalnych do boju żołnierzy. 14 Armia Czerwona traci 10 tysięcy bojcow, straty polskie nieprawdopodobnie małe - 100 zabitych i 300 rannych. 7 maja ułani z 17 pułku wkraczają do Kijowa, który Armia Czerwona opuszcza bez walki, broniąc tylko mostów na Dnieprze i lewobrzeżnej dzielnicy Darnica, która nazajutrz zostaje opanowana przez Polaków. Także i na północ od Kijowa 9 Dywizja z Grupy Poleskiej gen W Sikorskiego dochodzi do Dniepru zdobywając Rzeczyce

Zdjęcie z okresu
Wyprawy
Kijowskiej

Józef Piłsudski
w Warszawie -
1920 rok

agresywne i imperialistyczne zamiary. Wrazie powodzenia wyprawy kijowskiej urzeczywistniało się najważniejsze ogniwo koncepcji federalistycznej - przyłączenie się do sojuszu Białorusinów nie przedstawiało problemu (zresztą po stronie polskiej walczyli już w 1 oraz 2 Dywizji Litewsko-Białoruskiej ramię przy ramieniu z Polakami). Powstanie wolnego państwa ukraińskiego było zgodne z teorią państw etnicznych powstających na zrębach dawnych imperiów wielonarodowościowych gdzie panująca rasa uciskała pozostałe. Było to także ożywienie idei jagiellońskiej gdyż polityka wewnętrzna prowadzona przez władców tej dynastii potrafiła nie antagonizować ludności Rzeczypospolitej Obojga Narodów.

Korzyści ze wzajemnego porozumienia i wspólnej akcji dyplomatyczno-militarnej były niepodważalne, choć po obydwu stronach dało się słyszeć protesty. Wśród Polaków oboz prawicowo-narodowy starał się wszelkimi sposobami torpedować porozumienie. St Grabski, który kilka miesięcy później w trakcie rozmów pokojowych w Rydze zrezygnuje z ziem centralnej Białorusi z Minskim (aby nie dopuścić nawet do fragmentarycznego zrealizowania koncepcji federalistycznej)

Już 23 IV 1920 złoży swą dymisję ze stanowiska przewodniczącego Sejmowej

Narodowa Demokracja, która w swej przeszłości przeważnie kokietowała Petersburg, nagle z upadkiem dynastii Romanowów, poczuła się spadkobierczynią imperializmu i szowinizmu carskiego, a który obecnie włączyła do swego programu w odniesieniu do wschodnich sąsiadów Polski.

Także i część Ukraińców odniosła się wrogo do koncepcji porozumienia. Ukraińcy Małopolscy mając na uwadze świeżo przegraną wojnę z Polską, protestowali przeciw rozdziałowi granicznemu, który Galicję zostawiał Polsce (Petruśewicz z Wiednia). U podłożu protestu Ukraińców naddnieprzańskich leżały podobne pobudki (Hruszewski, Winiczenko, Wityk). Jednak gross społeczeństwa Ukrainy zachowywał milcząca neutralność i o pozyskanie tej większości zabiegał S Petlura, a także pośrednio J Piłsudski.

Pierwsze dni wyprawy obfitowały w sukcesy militarne, jeszcze na początku mar-

Sukcesy te wywołały falę entuzjazmu w Warszawie, biernie oczekiwanie w Kijowie i ożywienie organizacyjne w Moskwie szczególnie na odcinku propagandowym i militarnym. Pomoc udzielona Ukraincom przedstawiona tam jest jako "powrót polskich obszarów" oraz "pochoł śladami Hohenzollernów ujarzmiających miliony czysto rosyjskiej ludności (!)". Nie zapomniano o zapewnieniu sobie pomocy ze strony wyprobowanych wrogów polskości - generalicji carskiej. Różnice ideologiczne, które jeszcze niedawno odgradzały nieprzejednanie "białych" i "czerwonych" Rosjan z dnia na dzień poszły w niepamięć. Generał Brusilow, carski dowódca armii na froncie austriackim, wykonawca kilku mniej czy bardziej nieudanych ofensyw wystąpił z apelem do nie dorzniętych jeszcze przez

Kijowska federacyjnej

"czerwonych", członków korpusu oficerskiego Rosji Carskiej aby swą energią i działaniem poświęcili w walce z odwiecznym wrogiem "Matuszki-Rosji" - Polską

Powstała też rada Rzecznawców Wojskowych grupująca byłych generałów carskich jak Akimow, Czertkow, Parski, Poliwanow, Wałujew, Wierchowski i Zajączkowski (były minister wojny za czasów carskich) - zadanie jej było szczególnie istotne w państwie gdzie wojskiem kierowali amatorzy jak Komisarz L Trocki (Leiba Bronstein), zaś armiami byli wachmistrze kozacy jak S Budionny

Rozpoczęto także formowanie 120-tysięcznej armii, której jednostki odjechały na Front Polski już na początku maja. Odwoływano się tu do wielowiekowej tradycji nacjonalizmu czy wręcz szowinizmu rosyjskiego, na użytek aktualnej propagandy wskazywano akcenty niezupełnie zbiedzne z ideologią bolszewicką, chcąc walce z Polską nadac najszerzą platformę narodowosocjalistyczną (nawiązania do wojny ojczyznianej w latach 1812-13)

14 maja rozpoczęła się rosyjska ofensywa na Białorusi, która uprzedziła o 3 dni polską akcję zaczepną na Złobin i Mohylew (w nowo wytworzonej sytuacji została zaniechana). Siły sowieckie na Północnym Froncie liczyły 20 dywizji strzeleckich i 3 dywizje kawalerii, siły polskie o połowę mniej liczebnie nie wytrzymały nacisku nieprzyjaciela. Jednak kontruderzenie przeprowadzone przez rezerwowe grupy gen Sosnkowskiego i Skierskiego zdołały z małymi wyjątkami przywrócić "status quo ante". Ofensywa sowiecka na Białorusi odwróciła niestety uwagę od sytuacji na froncie ukraińskim, gdzie właśnie nadciągała wyjątkowo pochodem z Kubania elitarna jednostka rewolucyjna - Pierwsza Konna Armia dowodzona przez S Budionnego w składzie 4,6,11,14 dywizje jazdy oraz 46 dywizja strzelców w sumie ponad 12 tysięcy szabel, 2 tysiące bagnietow, 84 działa, 30 samochodów pancernych i 400 karabinów maszynowych (głównie na taczankach co dawało dodatkowy efekt mobilności).

29 maja I KA uderzyła na 13 dywizję piechoty (dawna I dywizja na froncie o szerokości 50 km, czerwoni kozacy nie zdołali przerwać polskich linii obronnych. Udało im się to dopiero 5 czerwca na styku 13 i 7 dywizji pod Samhorodkiem. Konna Armia sposobem swej walki przypominała tumeny tatarskie, niszcząc i paląc wszystko co na drodze, nie oszczędzając nawet rannych, których spalono żywcem w szpitalu w Zytomierzu ponad 600, łącznie z całym personelem medycznym obojga płci.

8,9,10 czerwca Naczelny Wódz J Piłsudski wydaje rozkaz uderzenia 3 Armii gen E Rydz-Śmigłego stacjonującej w Kijowie i okolicy (3 dywizje piechoty i 2 grupy operacyjne w sile brygady) na prawe skrzydło S Budionnego w rejonie Zytomierz-Korosten. Działanie to wsparte uderzeniem lewego skrzydła 6 Armii (7 dywizja piechoty) oraz dywizji kawalerii z Koziatyna, wobec przewagi liczebno-ogniowej Polaków oraz

ewentualnego atutu w postaci zaskoczenia powinno przynieść następne zwycięstwo. Niestety rozkaz ten o powtórzeniu "Ulina Małego" w aktywny sposób (nawiązanie do odwrotu I Brygady Legionów w sierpniu 1914 między atakującymi jednostkami ro-

Na froncie wschodnim
Józef Piłsudski i Rydz-Śmigły

syjskimi) niestety nie znalazł zrozumienia w sztabie 3 Armii (później niektórzy historycy jak W Pobóg-Malinowski w "Historii Najnowszej Polski" usiłują znaleźć wytłumaczenie, że rozkaz ten w ogóle nie został wydany, bądź też ugrzązł w sztabie frontu pld) Sednem zrozumienia koncepcji zaatakowania był zwrot o aktywnym działaniu, oryginalnie wyjście z Ulina Małego odbywało się bez styczności z nieprzyjacielem, tutaj zaś należało wystąpić ofensywnie. Dowódca 3 Armii gen E Rydz-Śmigły niestety tutaj nie błysnął intuicją i wolą ofensywnego działania. Był to dzielny żołnierz i dowódca tak długo jak długo wzrokiem mógł ogarnąć pole bitewne, wszystko zaś co się działo za linią horyzontu stanowiło "tabu", którego należało się wystrzeżać. Gen E Rydz-Śmigły sprawdzał się w działaniu taktycznym w Legionach na szczęblu dowodzenia batalionem czy pułkiem jednak działanie operacyjne czy wręcz strategiczne przerastało jego możliwości dowodcze (co niezbicie udowodnił we wrześniu 1939).

Dlatego więc 3 Armia stała bezczynnie do 10 czerwca w Kijowie, a później rozpoczęła odwrot po linii Kijow-Korosten-Sarny (jedna z dywizji wyszła wręcz na pozycje Grupy Poleskiej) walcząc pod Borodziańką gdzie zreorganizowana XII Armia Czerwona usiłowała zamknąć drogę odwrotu Polakom. W ten sposób wraz z fiaskiem operacji kijowskiej waliła się koncepcja federalistyczna.

W ciągu 6 tygodni Ataman S Petlura nie zdołał rozbudzić tkwiącego w letargu i marazmie powodowanym zmęczeniem 6-letnią wojną społeczeństwa ukraińskiego, które wtedy za cenę pokoju (i spokoju) gotowe było zrezygnować nawet z aspiracji pan-

stwowych. Większość Ukraińców nadal stała na uboczu, w zmiennym teatrze działań wojennych rezerwując sobie rolę widzów lub w najlepszym wypadku statystów. Słowa pieśni "Hajże ojcie atamanie, Ukraina spłynie w najlepsze, spłynie sokoły na kurchanie i stanęła woda w Dnieprze" poetycko lecz i rzeczywiście odzwierciedla nastroje tamtych dni. O rozdarciu wewnętrznym świadczy najlepiej los 3 brygad Ukraińców galicyjskich zorganizowanych jeszcze w październiku 1918 przez rozpadającą się monarchię austriacką, do lipca 1919 walczyły one z Polakami, z chwilą wyparcia za Zbrucz od listopada walczyły po stronie gen Denikina z bolszewikami, zimą 1920 z chwilą rozbicia Denikina, zostały wcielone do Armii Czerwonej, w momencie rozpoczęcia polskiej ofensywy na Kijow przeszły na stronę polską, po której znajdowały się do lipca 1920 kiedy to podczas polskiego odwrotu większość żołnierzy tych jednostek opuściła swe stanowiska bojowe przechodząc na tereny należące do Czechosłowacji. Rusi Zakarpackiej Oczywiście nie wszystkie jednostki ukraińskie wykazywały podobną elastyczność i zapał bojowy. 6 Dywizja Ukraińska gen Bezruczko z 3 Armii Polskiej walczy dzielnie przez całą kampanię, podobnie jak grupa kozaków donskich mjr Salnikowa czy I Armia Ukraińska gen Pawlenko. Ta ostatnia jednostka była tylko nominalnie armią gdyż praktycznie nie wyszła nigdy ze stadium organizacyjnego na poziomie 3 brygad, głównie ze względu na "płynność kadr". Rząd Ukrainy nie zdążył przeprowadzić poboru wojskowego, zaś zaciąg ochotniczy dał niewielkie rezultaty, które nie były w stanie stworzyć w oparciu o siłę zbrojną podstaw niepodległego państwa.

Po zwycięskiej bitwie warszawskiej, a także nad Niemnem i Komarowem, gdzie wreszcie zdołano rozbic Konną Armię Budionnego (jedną z jej 13 brygad, dowodzoną przez esaula Jakowlewa 2 IX 1920 przechodzi na stronę polską - to częste przechodzenie całych jednostek bojowych z jednej strony na drugą niespotykane na innych frontach I czy II wojny światowej świadczy jak pozornie płytkie były różnice ideologiczne między stronami walczącymi lub też raczej jak zmienne były nastroje) nie zagroza ponownemu wkroczeniu wojsk polskich na Ukrainę w celu kontynuowania koncepcji federalistycznej. Niestety 12 X wbrew oczywistym interesom polskim i ukraińskim podpisano w Rydze preliminaria pokojowe zapowiadające zawieszenie broni na dzień 19 X 1920.

"Armia Bolszewicka była tak rozbita, że nie miałem żadnych przeszkód wojskowych abym mógł sięgnąć, gdziebym chciał, na całym prawie froncie, zatrzymał mnie jednak brak siły moralnej w społeczeństwie" w 3 lata po tych wydarzeniach pisał J Piłsudski. Będąc Naczelnikiem Państwa i Wodzem Naczelny nie mógł się J Piłsudski nie liczyć z nastrojami psychicznymi społeczeństwa, które zmęczone trwającymi do

1914 roku działaniami wojennymi coraz bardziej przyjmowało postawy pacyfistyczne.

Niestety jak to nieraz już w historii Polski bywało, co zdobyto orężnie na polu bitewnym, zaprzepaszczono później przy stole konferencyjnym. W tym wypadku w Rydze 21 IX uznano pełnomocnictwa nie tylko delegacji bolszewickiej, ale także ukraińskiej, co oznaczało, że strona polska bez walki dyplomatycznej wypuszcza ze swych rąk kartę ukraińską. Co więcej, w terminie do 5 X 20 podany strona polska zgadza się zawrzeć pokój z Ukrainą i Rosją Bolszewicką.

Traktat Ryski był nie tylko kamieniem nagrobkowym koncepcji federalistycznej, był swego rodzaju "mini Jałtą" (tout proportion gardees), która oddawała na pastwę systemu bolszewickiego, tereny byłej Rzeczypospolitej obojga narodów z wielomilionową ludnością białorusko-polsko-ukraińską (Polaków było wówczas na owych terenach około 2 milionów, tylko niewielka część zdołała się repatriować do Polski, większość zginęła w morzu czystek stalinowskich kiedy to po unicestwieniu ludności polskiej zlikwidowano Polską Autonomiczną Okręg koło Zytomierza). O dyspozycyjności koniunkturalnej bolszewickich "Ukraińców" w trakcie rozmów w Rydze świadczy fakt, że delegacja rosyjsko-ukraińska (A Joffe, S Kirow, D Manuilskij i L Obolenski) nie znała na tyle języka ukraińskiego aby móc w nim zredagować tekst pokojowy, zwrócono się wówczas oficjalnie do strony polskiej i tekst ten opracował L Wasilewski (Widac instytucja "pełniących obowiązki" wymaganej przez sytuację narodowości była znana dużo wcześniej niż początki PRL).

Na mocy Traktatu wojska polskie cofnęły się z Minska, Słucka, Kojdanowa i Wizny na Białorusi, na Ukrainie zaś oddając Sławutę, Zaslów, Stary Konstantynów, Płoskirow, Kamieniec Podolski i Korosten - s podbram Kijowa, którego ponowne odzyskanie mogło nastąpić w przeciągu doby wycofano się za Zbrucz i Słucz zostawiając dotychczasowych sojuszników białoruskich i ukraińskich i rosyjskich (oddziały Duchopilkowa, Jakowlewa) na łasce losu i niełasce bolszewików. Formacje te postanowiły walczyć dalej, na własną rękę kontynuować koncepcję federalistyczną, niestety bez poparcia polskiego walka ta była bezskuteczna. Oddziały białoruskie gen Bułak-Bałachowicza uderzyły spod Łunicy na Mozyrz i Kalenkowice, zdobywając je ruszyły dalej na Rzeczyce, tu zostały otoczone przez kilka dywizji bolszewickich po ciężkich walkach w połowie listopada, przebijają się na stronę polską. Podobnie ma się sprawa z oddziałami ukraińskimi, zajmując one całe Podole aż po Braclaw jednak w walkach z przeważającymi siłami bolszewickimi zostają zmuszone do powrotu za Zbrucz 17 listopada 1920.

Później umieszczono je w przejściowych obozach internowania (Łancut, Wadowice, Aleksandrów Kujawski, Strzałkow i Szczypiorno gdzie 3 lata wcześniej Niemcy umieszczali legionistów odmawiających przysięgi). Tak skończył się sen o wskrzeszeniu wolnej Ukrainy i tak skończyła się koncepcja federalistyczna i tylko zostały słowa słabej pociechy jakie 15 V 1921 wypowiedział Marszałek J Piłsudski wzywając oboz internowanych Ukraińców w Szczypiorno: "Ja was przepraszam, Ja Was Panowie bardzo przepraszam".

Po latach J Piłsudski mówił, że nie został osiągnięty największy cel jego życia - wprowadzenie w życie koncepcji federalistycznej i odrodzenie wspólnoty narodów na modłę Rzeczypospolitej okresu Jagiellonów na skutek niewykorzystania sposobności militarnych oraz kompletnego defetyzmu przy stole konferencyjnym.

KRZYSZTOF
SÓJKA-WILMAŃSKI

JAK UTRZYMAĆ 95% TWOJEGO DOCHODU INWESTYCYJNEGO PO PODATKU

AGF Preferred Income Fund to prowadzony przez profesjonalistów, racjonalnie urozmaicony portfel najwyższej ocenianych udziałów korporacji kanadyjskich

ZMAKSYMALIZUJ TWÓJ DOCHÓD INWESTYCYJNY PO ZAPŁACENIU PODATKU

Poprzez wykorzystanie możliwości podzielenia podatku na wybrane przez siebie udziały, Preferred Fund może zmaksymalizować twój dochód inwestycyjny. Możesz uchronić od podatku aż do 95% twojego dochodu inwestycyjnego - w zależności od poziomu twoich dochodów i tabeli taksacyjnej. To wszystko dzięki Preferred Fund

REGULARNE MIESIĘCZNE DYWIDENDY

Preferred Fund zapewnia ci regularny, miesięczny dochód z dywidend, rok po roku. Regularny miesięczny dochód, doskonały zwrot popodatkowy i spokój ducha. To są właśnie korzyści, które zawdzięczać możesz AGF.

AGF PREFERRED INCOME FUND

Tak jestem zainteresowany ofertą
Nazwisko _____
Adres _____

Kod pocztowy _____
Nr telefonu _____

WYTNIJ KUPON I WYŚLIJ NA
ADRES
ANDREW SLEDZ
TP & ASSOCIATES LTD
194 Wilson Avenue Suite G 8
Toronto Ont. M5M 3A7
TEL. praca 482-0175 dom 624-5411
Akceptujemy międzynarodowe rozmo-
wy Collect

KUZYNIA Z MADAGASKARU
MARAX
WYCIECZKI W ZNANE I NIEZNANE

Madagaskar - wielka wyspa oddzielona od Czarnego Łądu tylko czterystukilometrową przegrodą Kanalu Mozambickiego, ma zgola nieafrykański "zwierzostan". Brak tam słoni, żyraf, bawołów, antylop. Sposród siedmiu rodzin rzędu drapieżnych, na Madagaskarze występują tylko lasze. Dzik wodny, krokodyl i niektóre ptaki to prawie jedyne miejscowe kęrowce, które mają pobratymców lub bliskich krewniaków w Afryce. Na tej wyspie uderza nieobecność małp. Mimo to rząd naczelnych wystawił tam bogatą reprezentację ponad dwadzieścia gatunków lemurow!

Osobliwe dzieje geologiczne tej wyspy sprawiły, że jej świat zwierzęcy jest wylęgarnią gatunków, w której pewne surowe szkice przyrody zastępyły w rozwoju, jakby nad nimi czas się zatrzymał. Poł miliarda lat temu wszech-ocean pokrywały dwa olbrzymie kontynenty na półkuli północnej Laurazja, na południowej zaś Gondwana. Madagaskar leżał w samym środku Gondwany, tego najrozleglejszego ładu wszystkich czasów, nad którym słońce nigdy nie zachodziło. Zgodnie z teorią Wegenera, gigantyczna kora lodowa Gondwany, sunąca po głębszych warstwach polipłynnej magmy w nurcie milionletni pękła i odrywały się od niej poszczególne płyty-kontynenty. Kiedy w ten sposób usamodzielniała się już Antarktyda, obie Ameryki i Australia, nadal trwał wielki cyfel skosnie przecinający dzisiaj Ocean Indyjski - aż wklino-wał się w łąd północny, a napor jego czoła wydzwignął Himalaje. Do Laurazji tak dołączył się z południa Połwysp Indyjski. Działo się to w jurze, kiedy już istniały ssaki. Pomost łądowy jaki łączył Madagaskar z Azją, nazywamy Lemurią, gdyż był to szlak radiacji najstarszych wyściovych przedstawicieli naczelnych, zrodzonych w madagaskarskiej wylęgarni form zwierzęcych. Małpiatki, których praojczyzną jest Madagaskar, już pięćdziesiąt milionów lat temu roznicowały się tam w eocenskich dżunglach Gondwany. Istotnie, lemury stanowią grupę nader niejednorodną. Większość to fantastyczne nocne widziadła o lisim lub sowym obliczu, mniej liczne wiodą dzienny tryb życia, niektóre zasiedlają skaliste zbo-

cza i stępy z rzadką porośnięte krzakami. Występują w przedziale od wielkości myszy (lemurek myszaty) do rosnącego psa (indris). Jedne mają mózg typowy dla owadożernych, inne zbliżony do małp - swych potomków na drodze ku ucłowieczeniu.

W dawniejszych czasach lemury wykazywały jeszcze większą roz-maitosc form. Był wśród nich na przykład olbrzym, istny "goryl Lemuru", który wymarł paręset lat temu. Pierwsze lemury przy-wieźli do Europy pod koniec XVII w. nie zoologowie, lecz zeg-larze, kupcy korzenni, urzędnicy kolonialni.

Wśród zapalonych przyrodników, którzy u schyłku zeszłego wieku

przynajmniej zinwentaryzowali ginącą faunę Madagaskaru, wyróżnia się holenderski zoolog, kronikarz i biograf lemurow - Franciszek Pollen. Pollen odwiedził najpierw archipeląg Komorow. Szczególnie wyspa Majotta dostarczyła mu mocnych wrażeń. Zaraz na początku odkrył nieznaną gatunek małpiatki Lemur mayotensis. Te ruchliwe nadrzewne zwierzęta całymi stadami przeczesywały palmowe lasy, ogalając je z dzikich daktyli. Tuż po zachodzie słońca puszcza rozbrzmiewała ich przejmującym wrzaskiem.

Taka sceneria dzikiej madagaskarskiej przyrody musiała przenosić myśl w otchłan epok, w eocenski świat Gondwany.

SAP

International Trade Corp

2446 Cawthra Rd., Bl. 4, Unit 10
Mississauga, Ontario, L5A 3K6
Tel. (416) 896-0170 Telex 06-961420

DUNDAS ST. E. ROAD
SAP (SAP 3K6)
QUEENSWAY E.
GEW
CAWTHRA ROAD

**NAJWIĘKSZY
W KANADZIE
PUNKT PRZYJĘCIA**

PACZEK DO POLSKI

- PRZESYŁAMY PACZKI MORSKIE I LOTNICZE
- SPECJALNA OFERTA ważna do 30 maja 1985 r. Za każdą nadaną paczkę nadawca otrzyma bezpłatnie funt kawy
- PRZYJMujemy ZLECENIA NA
 - owoce cytrusowe
 - paczki żywnościowe
 - artykuły techniczne
 - świeże kwiaty
 - dolary do rąk odbiorcy

Telegraficzne przekazy pieniężne

- gwarantowana dostawa w Polsce do 3 dni

Gotowe paczki przyjmujemy przy naszym centralnym magazynie co gwarantuje najszybsze ich odejście z Kanady Odbieramy paczki z domów

Wszystkie przesyłki ubezpieczamy do pełnej zadeklarowanej wartości

Wszystkie przesyłki dostarczamy do domu odbiorcy

Odbiorca nie ponosi dodatkowych kosztów

Gwarantujemy najniższe w Ameryce Północnej ceny na paczki na zlecenia. Jeżeli po zamówieniu u nas paczki stwierdzisz że inna amerykańska lub kanadyjska firma ma niższe ceny niż nasza **WYPŁACAMY RÓŻNICĘ**

NOWOŚĆ Kupuj w Europie bez wyjazdu z Kanady!
Sprowadzamy do Kanady artykuły europejskie wybrane z katalogów

Czartery do Polski

**BEZPOŚREDNIE — NAJTAŃSZE
POŁĄCZENIA DO WARSZAWY**

CENA OD \$750

Oficjalny przedstawiciel
★ KONTA ★ PACZKI ★ BONY DOLAROWE
★ SAMOCHODY ★ LEKI ★ MASZyny
ROLNICZE ITP

VANCOUVER	-----	\$262
EDMONTON, CALGARY	-----	\$199
SASKATOON	-----	\$189
WINNIPEG	-----	\$139
HALIFAX	-----	\$139

Income Tax szybko, fachowo, tanio

PO SZCZEGÓŁOWE INFORMACJE
PROSIMY ZGLASZAĆ SIĘ DO

**EMPRESS
TRAVEL AGENCY Ltd**

185 RONCESVALLES AVE (416) 536 3554
TORONTO ONTARIO M6R 2S5 (416) 536-6991

OWOCE CYTRUSOWE

Ananas \$ 2 80 za sztukę
Pomarańcze, cytryny, grejpfruty w dowolnych ilościach w cenie \$ 2 00 za kg + \$ 3 50 od paczki
Najmniejsza paczka 5 kg

PACZKI SPOŻYWCZE

# 211 Szynka konserwowa 454 g	6 szt	\$ 20 00 + \$ 3 50
# 212 Szynka konserwowa 454 g	12 szt	\$ 38 00 + \$ 3 50
# 213 Szynka konserwowa 454 g	4 szt	\$ 26 00 + \$ 3 50
Herbata	500 g	
Czekolada z orzechami 100 g	5 szt	
Czekolada z bakaliami 100 g	5 szt	
# 214 Szynka konserwowa 454 g	2 szt	\$ 28 50 + \$ 3 50
Sardyńki w oliwie 125 g	2 szt	
Herbata	500 g	
Kawa ziarnista	500 g	
Czekolada do picia	500 g	
Czekolada z orzechami	5 szt	
Czekolada mleczna	5 szt	
Rodzynki	500 g	
Figi suszone	250 g	
# 219 Kawa ziarnista	1 kg	\$ 17 00 + \$ 3 50
Herbata syпка	500 g	
Czekolada do picia	500 g	
Pieprz	200 g	
# 235 Czekolada z orzechami 100 g	10 szt	\$ 22 00 + \$ 3 50
Czekolada z bakaliami 100 g	10 szt	
Czekolada mleczna 100 g	5 szt	
# 425 Kawa ziarnista	3 kg	\$ 18 00 + \$ 3 50
# 426 Kawa ziarnista	2 kg	\$ 12 00 + \$ 3 50
# 827 Herbata syпка	2 kg	\$ 13 00 + \$ 3 50
# 851 Poledwica wędzona	1 kg	\$ 26 00 + \$ 3 50
Szynka wędzona	1 kg	
Szynka gotowana	1 kg	

SWIEZE KWIAŁY NA RÓŻNE OKAZJE

Bukiet goździków 15 szt \$ 28 00
Doręczenie na dokładnie wyznaczoną datę dopłata \$ 5 00

PRZESYŁKA PIENIĘDZY

Do \$ 100 00 opłata \$ 11 00
za każde następne rozpoczęte \$ 100 00 opłata \$ 5 00

Zlecenia prosimy przysyłać na nasz adres podając dokładny adres odbiorcy i nadawcy (wraz z nr telefonu) numer zamawianego zestawu oraz załączając czek lub Money Order płatny dla SAP International Trade Corp.

Kongres Polonii Kanadyjskiej OKRĘG TORONTO

OSRODKI POMOCY IMIGRANTOM

OSRODEK POMOCY POLSKIM IMIGRANTOM 206 Beverley Str TEL 979-9634	BIURO POMOCY SPOŁECZNEJ 226 Roncesvalles Ave TEL 533-9471
--	--

**KOMISJA EMIGRACYJNA KPK
OKRĘG TORONTO**

w sprawach sponsorowania i poradach
emigracyjnych przyjmuje
we wtorki w godz. od 12 - 19
192 Garden Ave Toronto, Ont
TEL 588 - 1659

U W A G A

Polonia w Toronto i okolicy POLISH ALLIANCE (TORONTO) CREDIT UNION LTD.

2150 BLOOR ST. W.
(Wejście od wschodniej części budynku)
TEL. 762 - 9523

Konta depozytowe	7%	rocznie
Specjalne konta depozytowe (minimalny depozyt \$5000 oprocentowane na każdy dzień depozytu)	6 1/2%	rocznie
3-miesięczne certyfikaty . . .	8 1/2%	rocznie
6-miesięczne certyfikaty .	8 1/2%	rocznie
1-roczne certyfikaty	9%	rocznie
3-letnie certyfikaty	9 1/2%	rocznie
3-letnie certyfikaty non-redeemable	10%	rocznie
RRSP i RHOSP	9%	rocznie
Pozyczki personalne	14%	rocznie
Hipoteki	13 1/2%	rocznie

BEZPŁATNE PERSONALNE KONTA CZEKOWE
(\$50 000 pożyczki ubezpieczone na życie)

CODZIENNIE od 12 do 2 30 po poł i od 7 30 do 9 wiecz
WTORKI tylko od 12 do 2 30 po poł oraz
SOBOTY od 10 do 12 30

Członkostwo w jakiegokolwiek organizacji polonijnej
nie jest warunkiem członkostwa w naszej Credit Union

**PULKOWNIK WACŁAW MAKOWSKI
— POLSKI "ORZEŁ" LOTNICTWA**

Amerykańska Wyższa Szkoła Lotnicza (Air Command and Staff College) mieszcząca się w Maxwell Air Force Base w stanie Alabama poza studiami strategii i taktyki oraz służby sztabowej od czasu do czasu organizuje "Spotkania Orłów" lotnictwa - Gatherings of Eagles. W spotkaniach tych biorą udział najwybitniejsi lotnicy, którzy brali udział w II wojnie światowej. Na specjalnych sympozjach dzielą się oni z młodymi oficerami lotnictwa swymi przeżyciami i doświadczeniami.

W roku 1984 odbyło się trzecie z kolei takie sympozjum. Było ono dla nas Polaków wyjątkowo charakterystyczne, gdyż obok wybitnych asów lotnictwa amerykańskiego został także zaproszony polski pilot obu wojen światowych, pułkownik inż. Wacław Makowski, dziś już 88-letni, zamieszkały w Montrealu, w Kanadzie.

To ostatnie spotkanie "orłów" lotnictwa zostało opisane przez Irenę W McPherson w miesięczniku *Air Force Magazine* (lutego, 1985) w artykule zatytułowanym "Eagle Talk".

Oto wyjątki tego artykułu poświęcone pułkownikowi Makowskiemu.

"Most of the aviation greats invited to a "Gathering of Eagles" to meet with students react much like Col. Wacław Makowski, recipient of Poland's highest orders of valor, the Virtuti Militari and Cross of Gallantry, and whose experiences in aviation cover forty-six years.

"I am honored", said Colonel Makowski. "I was surprised (to be invited) because I do not consider myself to be either a record-setter or a war hero. It then dawned upon me that I have aviation history in my blood and that I would be enchanted to share my experiences with the newly graduated young staff officers. I am profoundly moved to be once again among the young officers. Once, I drove a horse and buggy across the sky, today they are reaching for the stars. Looking back, I can only say that I did my duty as I saw it, and occasionally had fun doing it, and I hope I have earned my place among those who aim for the sky."

Pułkownik Makowski urodził się w 1897 na Ukrainie i spędził swe dzieciństwo na południu przedwojennej Rosji carskiej, gdzie jego ojciec był lekarzem. Już w roku 1914 wstąpił na Politechnikę w Kijowie, gdzie miał okazję brać udział we wczesnych eksperymentach lotniczych. Pod koniec wojny został powołany do carskiego wojska. Po wybuchu rewolucji Makowskiemu udało się uciec na tereny formującego się państwa polskiego. Tu Makowski natychmiast zgłosił się do formującego się Wojska Polskiego i został przydzielony do służby w lotnictwie. Był on pierwszym pilotem nowego polskiego lotnictwa i niezwłocznie, jako pilot, wziął udział w walkach z maszerującymi na Polskę bolszewikami. Już

w roku 1919 Makowski nauczył się latać na austriackim samolocie "Brandenburg", a pierwszą jego maszyną bojową był dwupłatowiec niemiecki "Albatros".

Swoją rolę w walkach z armią bolszewicką pułkownik Makowski opisuje jak następuje:

"In the month of May 1920 after great seesaw battles against the Soviets, the Polish Army occupied Kiev. Now I flew over the Easter European plains - dogfighting, watching the enemy's movements, and strafing and bombing his columns. Then the fortunes of war changed again, and, faced with the new Soviet offensive, the Polish Army fell back towards Warsaw."

Polskie Wojsko wycofywało się od Berezyny i Kijowa aż po Warszawę, gdzie pochód bolszewicki został w końcu zatrzymany i Polskie Wojsko przeszło do kontrofensywy uderzając na odsłonięte lewe skrzydło wojsk bolszewickich.

O swym udziale w tej kontrofensywie pułkownik Makowski mówi jak następuje:

"I did so with fury. The Red Army was destroyed at the gate of Warsaw. I flew missions from dawn to dusk, first reconnaissance, and then strafing and bombing the retreating Russians. Although it would drag on for some months, the war was over."

W Polsce niepodległej po jakimś czasie Makowski został powołany z Lotnictwa na stanowisko dyrektora Polskich Linii Lotniczych "Lot". W tym czasie został on także powołany na stanowisko prezesa Międzynarodowej Organizacji Transportu Powietrznego (the International Air Transport Organization).

Na krótko przed wybuchem wojny pułkownik Makowski został znowu powołany do służby czynnej w lotnictwie. Należał on do tych szczęśliwych, którym udało się umknąć Niemcom do Francji, a następnie do Anglii. Już w roku 1940 zostaje powołany na dowódcę 300 dywizjonu bombowego, który był pierwszą bojową jednostką Polskich Sił Powietrznych w Anglii. Między innymi Makowski prowadził swój dywizjon na bombardowanie niemieckich instalacji i wojsk przygotowujących się do inwazji wysp brytyjskich (Operation Sea Lion). Brał on także udział w pierwszych bombardowaniach Berlina.

Na tym konczy się piękny artykuł p. McPherson. Należy dodać, że pułkownik Makowski nie tylko był pierwszym dowódcą 300 dywizjonu bombowego (1 7 1940 - 18 7 1941), ale także zajmował cały szereg wysokich stanowisk w Polskich Siłach Powietrznych. Z pewnością zasługuje ona na to aby być uhonorowanym wraz z innymi wybitnymi lotnikami przez amerykańską Air Command and Staff College.

W M D

P O E Z J A

NOWE WIERSZE

*wszystkie imiona miłości są ucieczką
kto tu komu za ucieczkę płaci
podnies mnie z kolan dotknij mnie
podnies mnie z kolan*

*na prawdę zasłuzyc? nie czas
czas przyjdzie
z grozą trwania z nudą uległą
pomozcie mi teraz krzesła i strachy moje
teraz całuje ręce twoje ręce*

*wyrwij mnie wyrwij mnie stąd
zabierz tam gdzie mnie jeszcze nie ma
uległy jestem spiący u twoich stop
teraz całuje piersi twoje piersi*

opus 42, komedia

Arystoteles definicja prawdy jest w pewnym stopniu deprymująca. Bowiem myśl, która ma zmienić świat, czyli myśl wartościowa, musi wyprzedzać rzeczywistość. Jest ona jednak, zgodnie z powyższą definicją, nieprawdziwa. Wniosek ten ma w sobie coś subtelnego. Człowiek jest bowiem trochę takim stworzonkiem, które w imię wymyślonych wizji działa twórczo. Jest kształtującym świat fałszem. Całość jest strukturą, której nie dotyczą kategorie etyczne, niesłusznie przenoszone na nią.

Bez względu na uboczne konsekwencje logiczne tych słów, należy raz jeszcze podkreślić, iż dynamika ludzkiej świadomości łączy się ze statycznym charakterem jej pozamysłowych warstw (metafizyka poprzedza gnozeologię).

Przyjacielem jest mi prawda, lecz większym przyjacielem jest mi Mozart.

KRZYSZTOF OSTASZEWSKI
Lodz, 25 maja 1978

Pięć kobiet w życiu Alicji (wyluczanka)

*Było pięć kobiet w życiu Alicji
Jedna z nich była piękna, ale żadna dobra
Pierwsza zaledwie przeszła obok i Alicja zapamiętała jedynie nierowne zęby, którymi pierwsza Kobieta przygryzała dolną wargę zmerzchu
Druga Kobieta dawała Alicji w zamian kwiaty i rekwizyty, a także pewnego rodzaju wspólnotę, ale była to raczej wspólnota ciał
Trzecia Kobieta była piękna i obca bardziej niż Alicja tego żagnała
Czwarta Kobieta miała w sobie niewiele z Kota
Piąta Kobieta była Kobieta Drugą i wrocila po to, aby zabrać pozostawione na scenie rekwizyty
Alicja nie jest teraz sama
Jest w posiadaniu fotografii Kobiety Drugiej, która była Kobieta Piątą, ta, co bezprzecznie odeszła
Alicja nie jest sama
Ma obok siebie Kobieta Trzecią, która jest jakby odrobinę mniej obca
Jest jeszcze także Mistrz*

MAGDALENA CZYZYCKA

SAVE - O - WAY

OSHAWA
PUNKT WYSYŁKI PACZEK
DO POLSKI

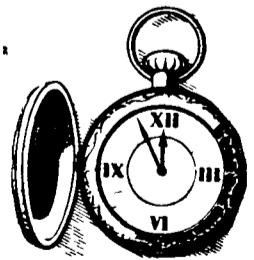
EXPRESSOWĄ DOSTAWĘ PACZEK
DO RĄK ODBIORCY W POLSCE
MORSKIE - W CZASIE 5 do 7 TYGODNI
LOTNICZE - W CZASIE 2 do 3 TYGODNI

OSHAWA, 695 King St E (Kingsway Motel)
TEL 576-6725 lub 576-4711
Agent BARBARA RZEZNICZEK

POLISH BOOKS & GIFTS LTD
10720A - 101 Street, Edmonton, Alberta
T5H 2S3

Marian's KSIĄZKI — CZASOPISMA —
PAMIĄTKI — DEWOCJONALIA

TEL 424-1454

*I znowu z oddalenia,
z dalekiego kraju, wsłuchuję
się w rytm przemian,
w głosy nadziei i rozsządku,
i jestem całym sercem z tymi,
którzy teraz w tym nadmorskim
mieście, wykuwają nową Polskę.*
IX 81

Pas

ENTERPRISES LTD.
1570 Bloor St. W.
Toronto, Ont. M6P 1A4
Tel. 531-8786

PACZKI DO POLSKI

WAGA! • SPECJALNA OFERTA • ważna do 30 maja 1985 r.
Za każdą nadaną paczkę nadawca otrzyma bezpłatnie funt kawy

PACZKI MORSKIE DOSTAWA 5-8 TYGODNI
PACZKI LOTNICZE DOSTAWA DO 21 DNI

Paczki dostarczamy w Polsce do odbiorcy
bez żadnych ograniczeń i dodatkowych opłat
OFERUJEMY ROWNIEZ

- przesyłkę pieniędzy z dostawą do rąk odbiorców w Polsce
 - wysyłkę lekarstw
 - pomarańcze cytryny grejpfruty i ananasy
 - wysyłkę lodówek zamrażarek pralek i innych artykułów technicznych
 - szeroki wybór paczek żywnościowych
- Odbieramy paczki z domów • Pomagamy pakować • Udzielamy informacji celnych Prosimy o wcześniejsze pobieranie druków

O DZIECIACH

COŚ DLA DZIECI

HUMOREK

- Jasiu, umyj buzię Widac co
jadłes na smiadanie
- A co jadłem?
- Jajko
- Nieprawda! Jadłem wczoraj
na kolację

□□□□□□

- Jasiu, jedz marchewkę, to
zdrowo na oczy
- A skąd wiesz?
- Z obserwacji Nigdy nie
widziałem krowki w okularach

□□□□□□

- Tato, mój zegarek nie chodzi
- Pewno jest brudny Trzeba
go oddać do oczyszczenia
- Ależ on nie jest brudny Miałem
go na rękę kiedy się kąpałem

□□□□□□

- Ile nog będzie miał kot jak
nazwiesz jego ogon nogą?
- Pięc
- A wcale nie! Ogon nie zamieni
się w nogę dlatego, że go ktos
tak nazwie

□□□□□□

- Co ma 8 nog, 3 głowy, 6
oczu, i 2 skrzydła?
- ???
- Pani na koniu z kanarkiem
na kapeluszu

□□□□□□

- Tato, czy mogłbys się na
mnie gniewac za cos czego nie
zrobiłem?
- Wykluczone!
- To świetnie Nie zrobiłem za-
dania z matematyki

Marzenia Ogórka

W ogrodku, na grządce rośl sobie Ogorek
Był zielony, duży i smiał się do chmur
Minęła wiosna, nadchodzi maj,
A Ogorkowi lato w to graj

Rosnie i rosnie, pęcznieją cały,
Juz wszystkie krety się dowiedziały
I ptaki w gorze cwierkają z szumem,
Ze ma kłopoty chyba z rozumem
Ten wielki Ogor-sadu zakata
Sroka się nawet aż popłakata
Kto wie, co będzie z ogorkiem dalej,
Skoro wciąż w górę rosnie wytrwale

Drzewa ze zgrozą patrzą na siebie,
- Wszakże on skonczy niedługo w niebie,
Toc by się wstydzil, przeciez ogorek
Nie może sięgnąć łupinką chmurkę -

Po radę poszli do mądrej tyczki,
Która służyła u Ogrodniczki,
I zawsze wszystko dobrze wiedziała,
Nawet dostojny Groch podpierala

Tyczka odwazna, w bojach wytrwala,
Na cienkich nozkach trzęsąc się cała,
Wprost do Ogorka kroki kieruje,
I oto, o co go zapytuje

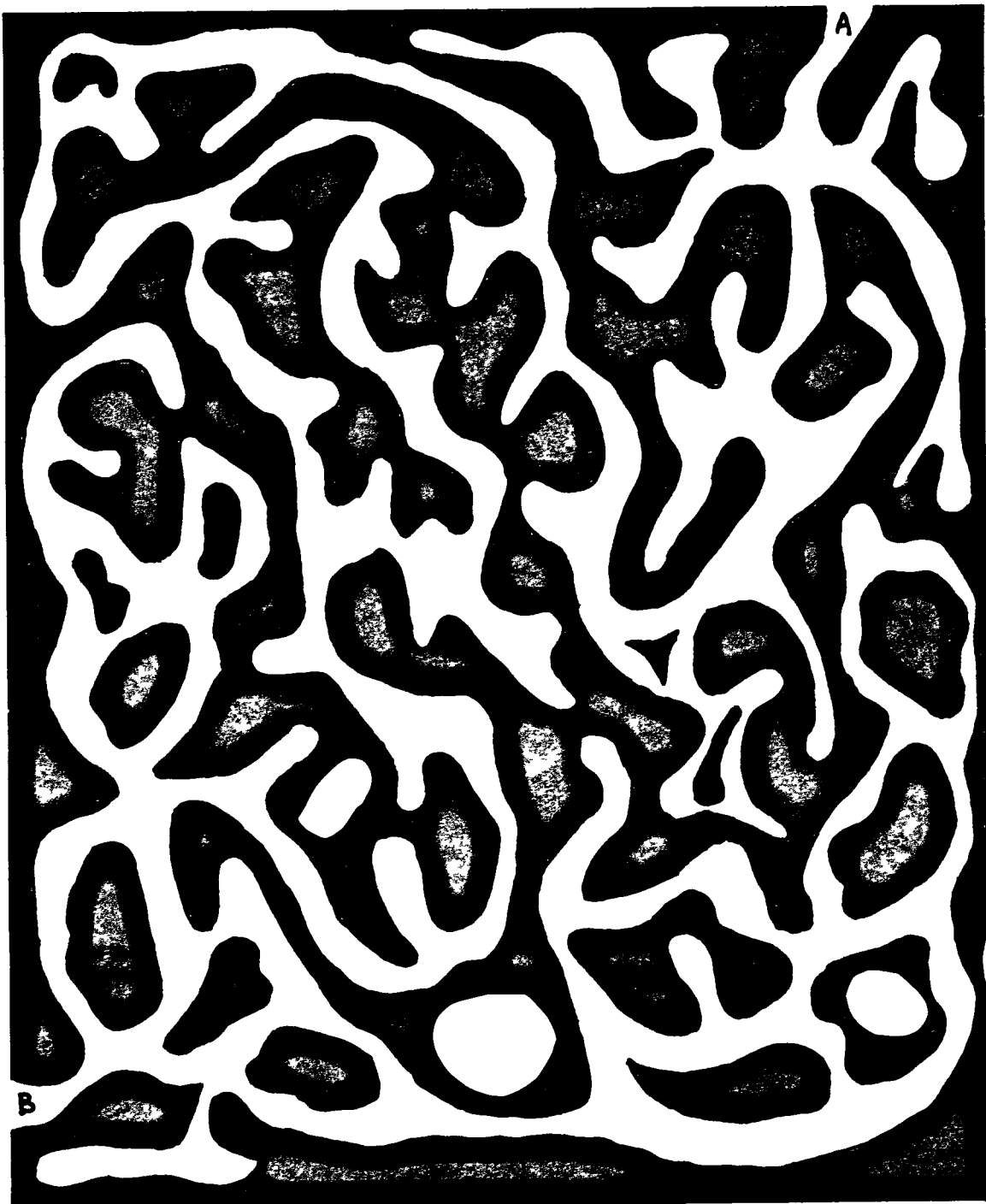
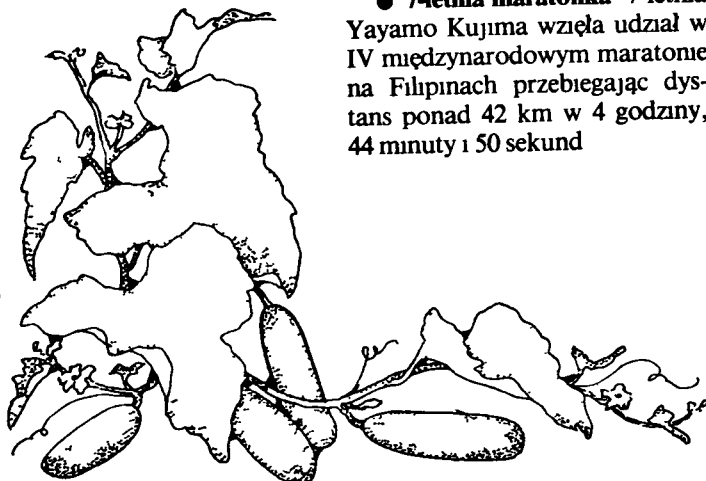
- Dobry Ogorze, wyjasnij proszę,
Tylko uczciwie, kręctw nie znoszę
Dlaczego rosniesz ponad swą miarę?
Czy dla przechwanki? Moze za karę?
Czy chcesz być wiekszy od Krola-Dębu?
Czy chcesz dosięgnąć do nieba zrębu?

Ogorek chrząknął, zakastał, mruknął
Zachrzęścił łuscmi, w łupinkę puknął
I cienkiem głosem pisnął niesmiało,
- To wszystko bardzo szybko się stało
Trudno Pytacie, a więc odpowiem,
Wiem, że mam całkiem zielono w głowie
Chciałem pomieszkać raz z głową w chmurkach,
Porzucic Ziemię, Ziemię Ogorka
Urosłem trochę, ot-ociupinę,
Do nieba było juz odrobine,
I żyłbym w chmurach - bez kokieteru -
Nikt by nie robił ze mnie mizeru,
Nikt by nie kusił w litowym stoju,
Żyłbym rozkosznie w świętym spokoju -

Pomruczał jeszcze Ogorek trochę,
I nagle zaniosł się strasznym szlochem
Bo spostrzegł posrod płaczow i krzykow,
Ze własnie siedzi w Mamy koszyku

I to juz koniec marzen o chmurkach
Na obiad była zupa z Ogorka

MAGDALENA CZYŻYCKA

LABIRYNT

Postaraj się dojsc z punktu A
do punktu B nie przecinając
czarnych pol

● 7-letnia maratonka 7-letnia
Yayamo Kujima wzięła udział w
IV międzynarodowym maratonie
na Filipinach przebiegając dys-
tans ponad 42 km w 4 godziny,
44 minuty i 50 sekund

KOT — OLBRZYM

Był nim długowłosy kot
perski imieniem
TIGER, własność pani Phyllis
Dacey w miejscowości
Billercay, w hrabstwie Essex w
Angli W okresie dwu lat
między wrześniem 1977 roku i
wrześniem 1979 roku wazył
przeciętnie 42-43 funty

NAJSTARSZY KOT ŚWIATA

Także w Angli Nazywał się
PUSS, był własnością pani
Holway z miejscowości
Clayhdon w hrabstwie Devon
Dnia 28 listopada 1939 roku
obchodził swe 36-te urodziny
Następnego dnia przeniósł się w
zaświaty

● Rekordowy sledge został zło-
wiony u wybrzeży Szwecji Mie-
rzył 66 cm i wazył 1,8 kg

MERCURY
FORD

POZYCZKA 99 %
KLIMATYZACJA BEZPŁATNA
w niektórych modelach samochodow

Dalsze informacje

TERESA BEDNAREK
TORONTO, 1800 O'Connor Dr.,
TEL 759 - 4422

SZKOLNICTWO I OSWIATA W KANADZIE

Na odczyt pod tym tytułem zapraszamy Rodzicow którzy chcą wie-
dziec więcej o strukturze i programach szkół młodziez i doroslych kto
rzy stoją przed wyborem zawodu lub chcą się przekwalifikowac jak
rownież wszystkich zainteresowanych wykształceniem w dobie obecnej
Nowo przybyli mile widziani

Prelegenci p Kemp Rickett dyrektor jednej ze szkół w Toronto
p Iwona Grabowska profesor Literatury Słowiańskiej na
Uniwersytecie York

Miejsce 206 Beverley St Polski Ośrodek Kulturalny
Termin 24 maja 85 godz 7 30 wieczorem

Szczegółowych informacji udziela Ośrodek Pomocy Polskim Imigran-
tom 206 Beverley St tel 979 9634 (9)

Z poważaniem KRYSZYNA STADEN dyrektor
136 137

Czy uczyć dzieci mowy polskiej?

Lekcja w klasie II w Polskiej Szkole Sobotniej, prowadzona przez panią Irenę Adamcewicz

Niektórzy z naszych rodaków zamieszkałych w Kanadzie wyrażają opinię, że niemożliwym jest dopilnowanie dzieci aby mówiły po polsku, a co dopiero aby mówiły poprawnie. Czy to prawda?

Zdobycie towarzystwa rówieśników w nowym kraju jest tak silnym bodźcem dla dzieci do nauki angielskiego, że uczą się one drugiego języka o wiele szybciej niż ich rodzice i nie zawsze chcą wracać do mówienia po polsku. Warto jednak pomóc dziecku, które nie rozumie bogactwa posiadania i nabywania kultury polskiej oraz pozytywów ze znajomości kilku języków. Oczywiście konsekwentne uczenie dzieci regularnego czytania i pisania po polsku w domu kosztuje rodziców dodatkowy wysiłek, ale jest to możliwe. Innym rozwiązaniem jest posyłanie dzieci do polskiej szkoły.

Pan Józef Stawecki jest kierownikiem Polskiej Szkoły Sobotniej mieszczącej się przy Polskim Kościele Parafialnym im. św. Kazimierza w Vancouver.

MJ *Panie kierowniku, od jak dawna istnieje ta szkoła?*

J. Stawecki Tzw. Polska Szkoła Sobotnia istnieje od 1952 r. Poprzednio, o ile mi wiadomo, były prowadzone nieregularne kursy języka polskiego przez 2-3 lata przed jej założeniem.

MJ *W jakich godzinach odbywają się zajęcia w szkole?*

J. Stawecki Zajęcia są od godziny 9:30 do 12:00 w południe, w każdą sobotę. Na prośbę rodziców planujemy rozszerzyć to do godz. 13:00, z tym, że rozślemy ankietę i jeśli większość rodziców posyłających dzieci wypowie się pozytywnie to będziemy mieli zajęcia regularnie od 9:30 do 13:00.

MJ *Ilu jest uczniów w tej szkole?*

J. Stawecki Zapisanych obecnie mamy 81 uczniów.

MJ *A ile jest klas?*

J. Stawecki Klas jest 6 łącznie z przedszkolem.

MJ *Jakich przedmiotów uczą nauczyciele w tej szkole?*

J. Stawecki Oprócz języka polskiego, który właściwie jest celem naszego nauczania, w starszych klasach mamy historię Polski i geografie, a w klasie najstarszej, najbardziej zaawansowanej również literaturę polską. Niezależnie od tego nauczyciele w ramach programu mówią o sławnych Polakach nawet w najmłodszych klasach.

Pani Irena Adamcewicz jest nauczycielką II klasy w Polskiej Szkole Sobotniej w Vancouver.

MJ *W jakim wieku są dzieci w tej klasie?*

Adamcewicz Od 7-miu do 12-stu lat, ale zasadniczą grupę stanowią uczniowie dziecięcy i dziesięcioletni.

MJ *Czy dzieci chętnie uczą się języka polskiego?*

Adamcewicz Tak. Jest to wyjątkowo obry zespół. Dzieci chętnie pracują są i zdyscyplinowane.

MJ *Jakich przedmiotów uczą pani poza językiem polskim?*

Adamcewicz Uczę języka polskiego w połączeniu z nauką o przyrodzie z elementami geografii i historii.

Socjologowie i psychologowie w niektórych krajach europejskich prowadzili z niema ministerstw d/s edukacji badania i zagadnieniem jakie znaczenie w procesie adaptacji imigrantów, a szczególnie dzieci, ma zachowywanie języka ojczystego.

Wskazano, że w niektórych krajach europejskich prowadzili z niema ministerstw d/s edukacji badania i zagadnieniem jakie znaczenie w procesie adaptacji imigrantów, a szczególnie dzieci, ma zachowywanie języka ojczystego.

Wskazano, że w niektórych krajach europejskich prowadzili z niema ministerstw d/s edukacji badania i zagadnieniem jakie znaczenie w procesie adaptacji imigrantów, a szczególnie dzieci, ma zachowywanie języka ojczystego.

- zas dzieci u których rodzice zarzucili naukę języka ojczystego były bardziej nerwowe, nie mogły się wypowiedzieć do końca w żadnym języku, gdyż żadnego z nich dostatecznie nie znały.

W oparciu o te badania np. w przedszkolach i szkołach szwedzkich dzieci imigrantów mają zagwarantowane bezpłatne przebywanie raz w tygodniu z nauczycielem kultuwującym język ojczysty. Myślę, że warto korzystać z cudzych przemyśleń jeśli są pozytywne.

Uczmy więc nasze dzieci polskiego zarówno ze względów patriotycznych jak i praktycznych, dzięki temu będzie im łatwiej uczyć się innych języków obcych, a także przyswajając każdą inną wiedzę.

Ważna jest również świadomość rodziców aby odnosili się z szacunkiem do własnego języka ojczystego, wówczas dzieci przejmą od nich ten sam respekt, tak samo jak nasładowują nas w sposobie bycia na co dzień choć często nie zdajemy sobie z tego sprawy.

A co rodzice myślą na ten temat "czy uczyć dzieci na emigracji języka polskiego?"

Ojciec Oczywiście. Nauka języka polskiego jest podstawowym utrzymaniem kultury polskiej i tradycji polskiej. Przekazanie kulturowych naszych doświadczeń jest obowiązkiem rodziców. W tym wieku dzieci szkolnych może one jeszcze nie rozumieją tego wszystkiego należycie, natomiast później ocenią to same, czy było to celowe czy nie.

MJ *Czy zwraca pani uwagę swojemu dziecku ażeby budowało kompletne zdania w jednym języku np. aby nie mieszało słów angielskich z polskimi?*

Mama Oczywiście, u mnie w domu () nie wolno w ogóle mojej córce mówić po angielsku a tym bardziej robić mieszaniny angielsko-polskiej, której nie znośję.

MJ *Nie wiem czy pani się orientuje, ale są rodzice, którzy uważają, że to jest niemożliwe ażeby mieszkając w Kanadzie nauczyć dziecko mówić po polsku tak, żeby nie mieszało tych dwóch języków.*

Mama Moim zdaniem to jest tylko i wyłącznie zależne od rodziców. Ja uważam, że można to zrobić, u mnie w domu tak jest.

MJ *Co skłoniło pana do przyprowadzania swoich dzieci do Polskiej Szkoły Sobotniej?*

Ojciec Przede wszystkim to, że dzieci bardzo szybko zaczynają zapominać język polski. To było przerażające w jakim tempie one zaczęły tracić ten język.

MJ *Czy uczycie państwo również swoje dzieci czytać i pisać po polsku w domu?*

Mama Tak, mamy wszystkie książki z Polski od I do IV klasy. One bardzo dużo czytają.

MJ *A jakie jest państwa zdanie o szkole polskiej?*

Mama Ja uważam, że jak na dość dużą Polonię jaka jest w Vancouver (ponad 15 000) powinno to być bardziej rozwinięte. Uważam, że za mało dzieci chodzi do tej szkoły.

Na zakończenie, zamiast wyciągania wniosków, proszę rodziców aby odpowiedzieli sobie na tych kilka prostych pytań.

■ Jeśli teraz nie poświęcę mojemu dziecku dodatkowego czasu na naukę języka polskiego, to czy będzie ono mogło czytać polskie książki dla dzieci i dorosłych?

■ Czy kiedykolwiek zachwyci się ono "Bogurodzicą" - pierwszą znaną pieśnią w języku polskim?

■ Czy przejmie ideały Mickiewicza, Słowackiego, Norwida, Prusa czy Lesmiana, i pozna pierwszą polską epopeję "Pana Tadeusza"?

■ Czy będzie ono wiedziało kto to był Mieszko I, Chrobry, Sobieski, czy pozna historię Polski na tyle aby wiedzieć, że pochodzi z tej samej ziemi co Łukasiewicz, który odkrył lampę naftową, Kopernik, który zatrzymał słońce i poruszył ziemię, Skłodowska, Chopin, Kosciuszko, Joseph Conrad czy Jan Paweł II?

■ Kiedy moje dziecko dorosnie, czy nie będzie miało pretensji do rodziców, że nie umie pisać i czytać po polsku i że niewiele wie o wspaniałej polskiej kulturze???

MAŁGORZATA JASZCZEWSKA

Dziękuję Kierownikowi, Nauczycielom i Rodzicom Dzieci z Polskiej Szkoły Sobotniej w Vancouver za udzielenie wywiadów. MJ

Korespondencja z Florydy

Na zebraniu członków zarządu Amerykańskiego Rady Polskich Klubów Kulturalnych w Orlando Floryda główną myślą było utworzenie centralnej siedziby w Waszyngtonie jak również potrzeba reorganizacji która umożliwiłaby szerszą współpracę na korzyść Polonii amerykańskiej.

Zebrał delegacji przyjął wniosek stworzenia Głównego Biura Zbiorki Funduszu którego prezesem został mianowany R. Koproński ze Stamford Connecticut. Zarząd także zaaprobował kilka zmian w konstytucji ACPCC które zostaną podane do wiadomości podczas walnego dorocznego zjazdu.

Oto ważniejsze zmiany (1) Wybor członków zarządu na okres 2 lat (2) Zmiana struktury zarządu ACPCC przez nadanie członkostwa prezesom przynależnych organizacji (3) Zmiana nazwy na The American Council of Polish Cultural Organizations.

Zarząd zaaprobował i wręczył czek w sumie \$ 5000 na 9-cio godzinny program telewizyjny którego tematem jest historia Polski i jej narodu w okresie 20-tym wieku pt. "Struggle for Poland". Serial ten ma być opracowany przy pomocy polskich uczniów i jest już w produkcji.

Pani Blanka Rosenstiel obecny prezydent ACPCC mówiła, że celem jej zarządu jest usilna praca nad otwarciem głównej siedziby w Waszyngtonie który jest dzisiaj najważniejszym miastem świata. Ta siedziba stałaby się nie tylko nieodzowna dla ACPCC ale także dla innych polsko amerykańskich organizacji które miałyby możliwość mieć pomieszczenie dla swoich przedmiotów. Koszty utrzymania takiej siedziby muszą być z góry zapewnione na okres co najmniej 5-ciu lat albo więcej.

Podczas dyskusji na ten temat p. Koproński oświadczył, że Amerykanie polskiego pochodzenia są na trzecim miejscu jeśli chodzi o bogactwo. My nie jesteśmy biedni. Tylko Złoty i Włosi są bogatsi. Biuro w

Waszyngtonie powinno być czynne już od dawna. Złoty Grecy i Włosi mają swoje biura w Waszyngtonie to też mają nad nami przewagę.

Ze względów praktycznych okres bycia w zarządzie powinien być przedłużony do 2-ech lat pod kreslila p. Rosenstiel. Jeden rok dla nowo wybranego dyrektora jest niewystarczający na przeprowadzenie do skutku jakichkolwiek zmian. ACPCC nie ma zawodowej pomocy biurowej ani egzekutywy która zapewniłaby ciągłość rozpoczętych działań.

Powyższe zmiany w charakterze członkostwa głównego zarządu mają na celu stworzenie warunków ścisłej współpracy między tymi z inicjatywą a wykonawcami ACPCC programów. Członkowie zarządu jednogłośnie godzili się że dyrektorzy pokrewnych organizacji powinni odgrywać rolę w koncepcji programów.

Zarząd jest świadomy obecności nowej klasy członków ACPCC, którzy są w stanie prowadzić pokrewnie organizacje działające na polu Polskiej Kultury, do aktywnej współpracy. Kilka organizacji wyraziło już tę chęć. Temat ten zostanie poruszony na walnym dorocznym zjeździe w Buffalo.

Komitet Uczczenia Pamięci Cyprjana Norwida planuje całodniowe sympozjum w związku z wydaniem "Vade Mecum" w języku angielskim jak również odsłonięcia pomnika Norwida. Dzień pełen dumy dla Polaków powieź Alfred F. Bochenek, Prezes Komitetu.

Edmund Kiedrowski ACPCC prezes w Buffalo, gdzie odbędzie się Doroczny Walny Zjazd przypominał, że zjazd ten odbędzie się w dniach 13-18 sierpnia 1985. Bogaty i urozmaicony program jest przygotowywany.

ACPCC przygotowuje się do 37 mego kolejnego walnego zjazdu. Specjalne programy odczyty dyskusje o tradycjach, itd. zmieniły charakter zjazdów które stały się świętem polskości. Zainteresowani udziałem są proszeni serdecznie. Koszt 5-dniowego zjazdu włącznie z hotelem wyżywieniem i bankietem jest \$ 350 od osoby.

Po dalsze informacje należy kontaktować Koi Frank Winarz General Chairman 120 South Drive, Eggertsville, N.Y. TEL (716) 833-6624.

AMERICAN COUNCIL OF POLISH CULTURAL CLUBS

MODA

SUKIENKI

Sukienki dają wielu kobietom poczucie, że są "ubrane". Ta świadomość i potrzeba małego luksusu, niezbędnego do dobrego samopoczucia, kieruje je do krawcowej lub do własnej maszyny do szycia. Tegoroczne sukienki przeznaczone są na sezony ciepłe. Od pierwszego ciepłego dnia do jesieni zdają się spełniać zadanie. Bardzo kobiece, wąskie, przylegające do ciała sukienki, ściągane są szerokimi paskami (często w celu przykrycia marszczenia w talu). Najbardziej faworyzowanym materiałem jest satyna, miękka, lśniąca, przyjemna w noszeniu, wprost idealna na lato. Sukienki z satyny są bardzo kobiece i nowoczesne.

PAZNOKCIE

To właśnie paznokcie nadają naszym dłoniom charakter zadbanych i wypielegnowanych lub wręcz odwrotnie. Niezależnie jednak mimo włożonej pracy i starannego manicure wyniki mamy mi-

zernie, paznokcie się rozdwiają, są łamliwe, lakier odpryskuje, im częściej malujemy paznokcie tym krocej udaje nam się utrzymać je w menagannym stanie. Prawdopodobnie nie przestrzegamy kilku żelaznych zasad, które podajemy poniżej.

- Natychmiast po zmyciu starego lakieru, nakładamy nowy. Nigdy nie pozostawiamy paznokci nie pomalowanych nawet na parę godzin.

- Nigdy nie zmywamy lakieru częściej niż raz na tydzień. Zmywacz, nawet bezacetonowy, jest morderczy dla naszych paznokci. Drobne odpryski po prostu zamalowujemy.

- Nowy lakier zawsze kładziemy na paznokcie po umyciu rąk mydłem i gorącą wodą. Resztki zmywacza na paznokciach powodują, że nowa warstwa lakieru nie przylega porządnie i łatwo odpryskuje.

- Skorki odsuwamy ręcznikiem i wzmacniamy szczoteczką przy myciu rąk - żeby się nie zadziały i żeby nie trzeba było ich wycinać - im częściej skorki wycinamy tym szybciej rosną.

- Dużo skuteczniejszy od cząpek (jeśli już musimy usuwać skorki) i łatwiejszy w użyciu jest "rozpuszczalnik" do skorek.

P S Bardzo wiele osób jest uczulonych na lakier do paznokci. Nie wiedzą nawet o tym, bo obja-

wy w niczym się z paznokciami nie kojarzą. podrażnione oczy, różne skórne dolegliwości na policzkach lub szyi, po prostu wszystkie miejsca, które dotykamy rękami. Często jest to tylko uczulenie na perłowy barwnik. Wtedy spróbujemy używać emalii, ale jeśli jest to uczulenie na formaldehyd, to podają, że są specjalne lakiery bez tego składnika, ale nie w każdym sklepie dostępne.

(er)

ULTIMA II

Kosmetyki dla każdej pani

Spośród wielu z serii dostępnych na rynku kosmetyków specjalisci polecają preparaty firmy Ultima II. Firma ta produkuje kosmetyki, z szerokiego wachlarza których każda z pan może sobie dobrać te, które najlepiej odpowiadają jej wymaganiom i potrzebom. Godne uwagi są przede wszystkim preparaty do pielęgnacji powiek i partii twarzy wokół oczu. I tak:

CHR EYE MASQUE CONCENTRATE - nakłada się na skórę dookoła oczu, preparat nie wysusza skóry, wygładza ewentualne zmarszczki, powoduje, że delikatna zwykle skóra staje się jędrna i świeża. Cena opak 25 ml - 18 50\$
CHR EYE CREME CONCENTRATE - krem "pod oczy", zmiękcza skórę, nawilża ją i lekko natłuszcza, chroni przed wysuszeniem powodowanym przez codzienne nakładanie makijażu. Cena 14 ml opak - 18 50\$

CHR EXTRAORDINARY EYE STICK - preparat w postaci szminki, zawiera Collagen 100, który zapewnia wysoki stopień nawilżenia skóry. Kosmetyk może być stosowany zawsze dla wygładzenia zmarszczek. Cena - 15 00\$

Firma Ultima II proponuje także kosmetyki, które przyspieszają naturalny proces "odradzania się" naskórka. Trzy kosmetyki z tej serii mogą być używane przez panie o każdym rodzaju cery.
CELL RENEWAL ACTIVATOR - krem, który uelastycznia skórę, szczególnie suchą i powoduje, że naskórek staje się jędrny a cera wygląda młodo i świeżo. Cena 100 ml opak - 17 50\$
CELL RENEWAL NOURISHER - chroni nowy naskórek, uelastycznia skórę i nadaje jej równą i ładną barwę. Cena 50 ml opak - 20 00\$
CELL RENEWAL INSTANT BEAUTY 4 AMPOULES - preparat w ampulkach, może być stosowany jako "pogotowie" dla skóry, gdyż jego działaniem jest natychmiastowe. Polecamy szczególnie dla pan o cerze "zmęczonej".

Uwaga: jest to jeden z droższych preparatów, cena - 45 \$

Ultima II produkuje także całą serię kosmetyków do pielęgnacji cery, od preparatów czyszczących, poprzez maseczki, kremy, do kosmetyków do pielęgnacji rąk i całego ciała. Ceny wahają się w granicach 15 - 85\$ (te najdroższe to CHR Creme Extraordinaire i CHR Lotion Extraordinaire i ze względu na ich wysoką cenę radzę najpierw wypróbować je w proponowanych przez firmę "bonusach", które są dodawane do każdego zakupu powyżej określonej sumy, a dopiero po takim eksperymencie zdecydować się na tak poważną inwestycję).

Ultima II proponuje naturalne także całe zestawy kosmetyków upiększających, roze, cienie do powiek, szminki (ceny od 9 50 do 30 00\$). Szczególnie polecam Paniom tusz do rzęs w spirali, który został przetestowany przez lekarzy i może być używany bez obawy o możliwość uczulenia także przez panie bardzo wrażliwe na alergię oraz przez panie no-

szące szkła kontaktowe. Tusz zmywa się zwykłą wodą z mydłem.

Na koniec zas wspomnieć trzeba, że Ultima II produkuje swoje firmowe perfumy, wody koloniskie, mydła oraz pudry toaletowe o tej samej nucie zapachowej. CIARA i NORELL. Są to zapachy klasyczne, lekko słodkie i bardzo kobiece (ceny od 12 00 do 33 00\$).

KLAUDYNA

MAŁE "CO NIECO" BARANIE SZASZŁYKI

Zaczyna się sezon na wycieczki, pikniki i w listach czytelników powtarzają się pytania o menu piknikowe, tym bardziej, że różny w parkach dają dużo możliwości.

Polecałabym baraninę, jako mięso tanie i smaczne. Do naszych celów najlepsza będzie baranina łopatka. Oprócz półtora kilograma mięsa potrzebujemy 2 łyżeczki soli z pieprzem mielonym, szklanka oleju roślinnego, 1/3 szklanki soku z cytryny, 2-3 łyżeczki estrogonu (tarragon) 2 łyżeczki ostrej musztardy (French Hot), kilkanaście małych pomidorów, dwie średnie cukinie.

Na parę godzin przed wycieczką mięso pokroić w kostkę i włożyć do zalewy razem z pomidorami i pokrojoną ze skórki cukinią. Zalewę zrobić z wymienionych składników.

Na szaszłykowe szpadki nadziewać po kolei pomidorek, cukinię, mięso, pomidorek itd. W trakcie pieczenia smarować pędzlem pozostałą zalewą i obracać nad ogniem.

Szukają pracy

Ogłoszenia osób poszukujących i oferujących pracę zamieszczamy bezpłatnie (o ile starczy miejsca)

PODEJMIĘ każdą pracę

PRZYJMIĘ szycie do domu
TEL (416) 526-7099 Hamilton

Zaopiekuję się dzieckiem w swoim domu
P Helena 911 Tandrige CRES
Rexdale Ont M8W 2P2 Tel 746-5270

NOWO PRZYBYŁA NAUCZYCIELKA z 16-letnim stażem poszukuje pracy opiekunki dla dzieci lub osoby starszej North York TEL 661 4216

DAMSKA odzież lub bieliznę większą ilość przyjmuję do szycia w domu Mississauga TEL 820 4920

PRZYJMIĘ opiekę nad dzieckiem w swoim domu Toronto-okolice Dufferin i Eglinton
TEL 782 8579

MECHANIK samochodowy ze znajomością blacharki samochodowej z własnymi narzędziami poszukuje pracy w okolicy Swansea (High Park)
TEL 669-2071 proszę Andrzeja lub Ewę

ZAOPIEKALJE się dzieckiem u siebie w domu Etobicoke TEL 255 5860

PRZYJMIĘ każdą pracę na noc w weekendy
TEL 276-6168

MAJARZ z Polski z kanadyjskim doświadczeniem maluje ścianki i tynki oraz wykonuje drobne naprawy Toronto TEL 531 6889

MAŁŻENSTWO z 2-gim dziećmi (4 i 8 lat) poszukuje mieszkania 2 sypialniewego w okolicy Swansea (High Park)
TEL 669 2071

SPRZEDAM apartament 2-sypial w okolicach High Park Cena atrakcyjna
TEL Toronto 763 6666

MIESZKANIE do wynajęcia w Toronto 1-sypial
TEL 247 1158

Pracownicy poszukiwani

POTRZEBNA pani do 2 dzieci Toronto
TEL 252 4795

KIEROWCY-doręczyciele Przychylni na part-time Samochod i podstawowa znajomość angielskiego konieczne Platne gotówką Proszę zgłaszać się osobście do OLD QUEEN RESTAURANT Toronto 560 Queen St W (kolo Bathurst)

PRACA stała lub dorywcza Znajomość angielskiego nie jest wymagana Firma przeprowadza szkolenie
TEL 242 2988 po 6 p m Robert

POTRZEBNA pani do opieki nad dziećmi (1 5 i 4 lata) z zamieszkaniem na miejscu Mała znajomość angielskiego przydatna TEL 491 0449

DOSWIADCZONEJ osoby do samodzielnego prowadzenia biura podróży w Mississauga poszukujemy Niezwykle korzystne warunki finansowe
TEL 896 0173

POMOC DOMOWA czysta niepaląca uczerwa w domu dwoje dzieci w wieku szkolnym Mieszkanie na miejscu Duzo wolnego 5 400 na miesiąc
TEL Toronto 223 1640

OPIEKUNKA do dzieci (6 4 i 3 lat) potrzebna z zamieszkaniem na miejscu Richmond Hill
TEL 737-0419

POSZUKIWANI dystrybutorzy do biznesu firmy International Zarobki nieograniczone
TEL Toronto 766 5418 5-7 po pol

GOSPODIA OPIEKUNKA DO DZIECKA Mieszkanie na miejscu własny pokój Jeden dzień wolnego w tygodniu Toronto okolice Dufferin i Steeles
Tel 669 6281

POTRZEBNA opiekunka do dziewczynki 2-letniej Etobicoke TEL 621 0795 Proszę dzwonić po 6 p m

POSZUKUJE pracowniczkę lub pracownika do kuchni w restauracji Toronto, tel 767 0848

ODPOWIEDZIALNY pracownik do produkcji dekoracyjnych i architektonicznych detali z żywicy potrzebny NATYCHMIAST Bezrobotni technik lub inżynier dobrze widziani
TEL Toronto 537 4705 lub 537-4705

PRACOWNICY POSZUKIWANI

do zbierania robaków
TEL Toronto (416) 766-8876 (po angielsku) lub 267 9164 (po polsku)

POTRZEBNI pracownicy do zbierania robaków Toronto tel 759 0216

POTRZEBNA opiekunka do dziecka okolice Jane Weston Rd Toronto tel 244 8238

UCZCIWA czysta w srednim wieku do prowadzenia domu dla dwóch osób POTRZEBNA Mała znajomość angielskiego dużo wolnego czasu
TEL 789 4394

W kazdy wtorek i piątek jeżdżę do MONTREALU

z powrotem Klimatyzacja
TEL 421-3591

FRYZJERKA IRENA NIEDAWNO PRZYBYŁA DO Toronto zaprasza Panie i Panow do

IZYS BEAUTY SALON Roncevalles Ave 16
TEL 532-1715
Oferuję przystępne ceny

SPRZEDAM SAMOCHU w dobrym stanie Pontiac 76 r 5 500

SPRZEDAM SAMOCHU Chevrolet 73 r B dobry stan Toronto tel 244 1808

KRAWIECTWO miarowe dla pan dla dzieci
TEL Mississauga 276 6168
od poniedziałku do soboty Proszę Janinę

POLAND, Wola Justowska, w sąsiedztwie Lasku Wolskiego 5 min samochodem do centrum Krakowa Komfortowa willa 6 pokoi do wynajęcia na lato Samochod i telefon do dyspozycji Informacji udzieli Jan Banachowicz Krakow ul Krolewej Jadwigi 7J
Tel 222-011, wew 272

UWAGA! • SPECJALNA OFERTA • ważna do 30 maja 1985 r
Za każdą nadaną paczkę nadawca otrzyma bezpłatnie funt kawy

Giewont Gift Store

333 Roncevalles Ave. Toronto, TEL 588 - 1500

PACZKI DO POLSKI

NAJSZYBCIEJ, NAJTANIEJ

WSZYSTKIE PACZKI UBEZPIECZONE. DOSTARCZANE DO RĄK WŁASNYCH ODBIORCY W POLSCE.

Informujemy całą Polonię, że wysyłamy ponadto świeże owoce cytrusowe, pieniądze do rąk własnych, świeże kwiaty, wszelkiego rodzaju urządzenia gospodarstwa domowego

WSZYSTKIM KLIENTOM DAJEMY ZNIZKĘ 10% DO KOŃCA MAJA

SPECJALNA OFERTA!

ARNOLD PENK

przedstawiciel Addison on Bay Limited
832 Bay St., Toronto, Ont. (przy College St.)
proponuje szeroki wybór nowych i używanych samochodów

- nowe samochody posiadają fabryczną gwarancję
- używane samochody mają do nabycia roczną gwarancję,
- gwarantuje najlepsze warunki kupna samochodów załatwiając na miejscu sprzedaż, pożyczkę, tanie ubezpieczenia, a specjalnie dla nowo przybyłych oraz gwarantuje osobistą opiekę nad klientem po odbiorze auta

Od 14 lat Arnold Penk oferuje wieloletnią wiedzę w sprzedaży samochodów, załatwianiu pożyczek jak również takich ubezpieczeń cieszy się wielkim uznaniem i zaufaniem wśród Polonii, a także znany jest jako społecznik

Wszelkiego typu usługi wiążące się z samochodem i obsługą załatwiane są przez pana Penka

Ponieważ kupno samochodu jest bardzo poważnym wydatkiem finansowym, trzeba być pewnym, z kim nawiązać tak poważną transakcję

Wyróżniony przez GM jako „Senior Master Salesman“ i nagrodą za największą ilość udzielonych pożyczek w Toronto i okolicy

Czy jeszcze ktoś może tyle zaoferować?

Po wszelkie informacje proszę dzwonić — 964-3211 lub do domu o każdej porze — 731-0757, podając nazwisko i numer telefonu

OPROCENTOWANIE POŻYCZKI 9.9 %

Matrymonialne

Do odebrania są oferty dla A-11, A-5, A-334, XYZ, 108111, Pani Uczciwa, Kawaler lat 28

Informacje w Redakcji, tel 531-5523

POLAK z obywatelstwem kanadyjskim samotny lat 50, wzrost 166 cm, wagi 70 kg, włosy blond, oczy niebieskie, z dobrym zawodem katolik, lubiący muzykę kino oraz łono natury, potrafi docenić piękno kobiece PRAGNIE poznać Panią w wieku od 45 do lat 60 zgrabnej sylwetki w celu matrymonialnym Najchętniej Panią, która zamieszkuje na swym ranczu ewentualnie dobrze sytuowaną bez żadnych zobowiązań Dyskrecja zapewniona tylko poważne foto-oferty proszę kierować na adres
Post Box 58437
VANCOUVER B C V6P 6K2

PANI lat 63 kulturalna gospodarna pozna samotnego pana bez nałogów w celu towarzyskim ew małżeńskim Montreal lub okolice

Samotny pogodnego uspołobienia lat 45 bez nałogów o sportowych zamiłowańach pozna w celu towarzyskim ale nie matrymonialnym panią do lat 35 najchętniej brunetkę Mile widziane zdjęcie

UWAGA SAMOTNI !!!
W znalezieniu partnera życiowego pomoże Wam polonijne biuro matrymonialne "VESTA"
Blizsze informacje otrzymacie pisząc na adres "Vesta" - P O Box 660 Stn "C", Toronto, Ont M6J 3R9

SAMOTNY lat 44 wzrost 175 cm wykształcenie średnie tech Szuka odpowiedniej Pani w celu matrymonialnym Proszę pisać J P 393 Shaw St Toronto Ont, M6J 2X4

POZNAM PANA Mam 53 lata, wzrost 164 cm, waga 63 kg oczy zielone szatynka z zawodu krawcowa gospodar na, energiczna, bez nałogów o dobrym (Zgodnym) charakterze dzieci samodzielnie Poznam MEZCZYZNĘ w od powiednim (50 do 65 lat) wieku i dobrym charakterze i czułym sercu POL 1

Kawaler lat 28 wzrost 167 cm wykształcenie średnie tech pracujący o dobrych manierach wesolego uspołobienia w opinii pięknej atrakcyjny mężczyzna z znajomością angielskiego i francuskiego Pozna panią do lat 30-u (bezdzielną)

Twoj status (kanadyjka czy emigrantka) jak i Twoja sytuacja materialna jest dla mnie nieistotna

Najstotniejsze i decydujące dla mnie to Twoja osobowość i charakter

Jesli pragniesz poznać interesującego mężczyznę z którym chciałabyś związać swą przyszłość napisz a bardzo prawdopodobne jest ze właśnie to ja jestem tym, którego nie mozesz spotkać wśród swego grona przyjaciół i znajomych

Zdjęcie mile widziane W razie obustronnego braku zainteresowania obiecuje zwrot zdjęcia i listów

P O Box 353
Station Jean Talon
Montreal Que
H1S 2Z3

DRODZY PANOWIE jezeli jesteście wolni i zyciecie sobie korespondowac z naszymi Paniami w Polsce i Kanadzie piszcie do nas załączając \$20 00 na członkostwo a otrzymacie bezpłatnie foto album Pan i dane osobowe
FWAPOI Central Delivery Post
Coquitlam B C V3C 4K6 Kanada

Dr. MARY DONNA PIETRASZEK
młoda, polonijna lekarka, otworzyła nowy Gabinet Lekarski w budynku Jane-Bloor Centre, 2 Jane St suite 203 TEL 763 - 5956
Poprzednio pracowała w St Joseph's Health Centre

DR WALDEMAR KOZERAWSKI
ma przyjemność ogłosić otwarcie nowego gabinetu lekarskiego w Toronto przy 2299 DUNDAS ST W suite 102, TEL 532-6837 oraz 45 Overlea Boulevard, suite B-9
TEL 425-4114 (przy Ontario Science Centre)
Poprzednio pracował w Sick Children Hospital

SOLARSKI PHARMACY Ltd
(Naprzeciw kościoła sw Kazimierza)
149 RONCESVALLES Ave
TEL 536 - 5452
Właściciele
J SOLARSKI i S SALAPATEK
Szybka i tania wysyłka lekarstw do Polski • Agencja Pekao • Wysyłka paczek i pieniędzy do Polski • Polskie kartki i czasopisma • Ziola Zakonnika • Urząd Pocztowy • Sprzedaż biletów

DENTURE THERAPY CLINIC
Jan M Wisniewski D T
Pierwsza Polska Protezownia
Dentystyczna
2337 Dundas St W Toronto, Ont
(Bloor Dundas Square Bldg.)
TEL (416) 533-8811 M6P 1W7

Dr V T BLOK
GLOWCZYNSKA, M A O D
OPTOMETRYSTA
2391 - A Bloor St W
(Jane Subway)
TEL 766 - 5580

DENTYSTYCZNE PROTEZY
G RYTWINSKI D T
z 25-letnim doświadczeniem
404 A Roncevalles Ave
Toronto (obok kina Revue)
TEL 531 - 8545

 BARAN (Aries) 21 03 - 20 04	 BYK (Taurus) 21 04 - 21 05	 BLIZNIAKI (Gemini) 22 05 21 06	 RAK (Cancer) 22 06 23 07	 LEW (Leo) 24 07 23 08	 PANNA (Virgo) 24 08 - 23 09
 WAGA (Libra) 24 09 - 23 10	 SKORPION (Scorpio) 24 10 22 11	 STRZELEC (Sagittarius) 23 11 - 21 12	 KOZIOROŻEC (Capricorn) 22 12 - 20 01	 WODNIK (Aquarius) 21 01 19 02	 RYBY (Pisces) 20 02 - 20 03

Bardzo pracowity tydzień. Jedną pracą będzie gonić drugą. Brak Ci będzie czasu nawet na to żeby pomyśleć o wypoczynku. A warto by jednak zaplanować taki relaks który będzie naprawdę pożyteczny.

Nie patrz na to jak inni spędzają wolny czas nie oglądaj się na niczyje pomysły. Stac się na własne. Przede wszystkim potrzeba Ci ruchu nawet jeśli czujesz się fizycznie zmęczony, ruch i świeże powietrze to recepta na sukces teraz. Szczęśliwy dzień czwartek. Stawiaj na 7 przynie sie Ci powodzenie.

Będziesz musiał umiejętnie i dyplomatycznie rozstrzygać ważne sprawy zawodowe i spraw nie posługiwać się znajomością ekonomii. Jeśli masz braki w tej dziedzinie zapoznaj się z podstawami. To Ci się przyda teraz i na przyszłość.

Początek tygodnia zacznie się kłopotami ale wszystko zakonczy się pomyślnie.

Duży wydatek związany z na prawą samochodu lub sprzętu domowego (prałka lodówka).

Skontroluj co dzieci robią z wolnym czasem.

Jeśli planujesz coś nowego niech to nie będzie coś co przez kracza Twoje możliwości fizyczne lub intelektualne. Nadmierne ambicje mogą Ci ogromnie zaszkodzić zwłaszcza że nie pozwalasz nikomu na zadanie (nawet słuszne) uwagi pod swoim adresem a sam jesteś bardzo skłonny do krytyki w stosunku do innych. Taka postawa nie zawsze daje wyniki.

W czasie weekendu interesujące spotkanie towarzyskie nowe znajomości warte kontynuacji. Środa dzień najwyższej aktywności intelektualnej.

Początek tygodnia pełen rozmaitych możliwości. Ten tydzień będzie obfity w zwycięstwa i choć nieraz będzie Ci trudno będzie zwalczać trudności.

Dbaj o siebie i ucz się odprężyć krotkie wyścigi choć raz w tygodniu niezbędne. Jeśli w piątek umowisz się na lunch z osobą z którą się dawno nie widziałeś to na pewno nie będzie to czas stracony.

Koniec tygodnia związany z kłopotami bankowymi sprawdź jeszcze raz konto czekowe.

Wykorzystaj że jesteś wypoczęty po długim weekendzie i staraj się wykorzystać ten tydzień na popchnięcie spraw związanych z zawodem nauką i finansami. W tym okresie możesz mieć wiele udanych rozwiązań. Potem będziesz jeszcze bardziej zajęty i zaabsorbowany i nie wszystko będzie Ci szło gładko.

Kłopoty w szkole z dziećmi ale staraj się być wyrozumiały podwojne kary nie przynoszą pozytywnych rezultatów raczej współczuj niż karc.

W czwartek list odpowiedź na dawno wysłane pytanie.

Dobrze by Ci zrobiło gdybyś się przestał zajmować sprawami innymi. Myśl lepiej o sobie.

Twoje zamiary mogłyby się spełnić gdybyś nie kierował się swą mianą wielkości. To nie wroży niczego dobrego.

Pierwsza połowa tygodnia spokojna ale druga obfituje w emocje różnego rodzaju i kalibru przede wszystkim u azaj na portfel i inne wartościowe drobiazgi które nosisz przy sobie. Dodatek kowo upały majowe są bardzo zdradliwe a nad Tobą wisi lekka choroba.

Będziesz zmęczony koniecznością ciągłego czuwania nad wieloma sprawami. Ale nie na to nie da się poradzić. Najlepsze wyjście to zainicjować już dziś wszystko to co najtrudniejsze i najważniejsze. Okoliczności najbardziej sprzyjające w czwartek i w piątek. Potem musisz zachowywać wszelką możliwą ostrożność i przezorność zwłaszcza w stosunkach z ludźmi pozbawionymi wyobraźni a nieraz i umiejętności realnego myślenia.

Szczęśliwa liczba 8

Tylko pod warunkiem szczególnej dbałości o siebie będziesz miał tak długo oczekiwane pozytywne wyniki własnych starań i zabiegów, także Twoje finanse są zależne od sprawności Twojego umysłu.

W czwartek załatw zakupy a piątek i weekend poświęć na dokształcanie. Łuki w wiedzy które ostatnio dają się we znaki będą się pogłębiać.

Dzieciom daj więcej swobody pedagogicy twierdzą że zbytorna opiekunów zabija inwencję i inicjatywę.

Szczęśliwa liczba 13

Ten tydzień poświęć swoim domownikom. Dzieci mogą potrzebować Twojej pomocy oparcia i serdeczności a także po kierowania. To ważne żebyś nie tracił z nimi wspólnego języka bo mimo że wiele mówią o swojej samodzielności często czują się niepewnie i nie wiedzą co robić.

Sprawy zawodowe bez zmian choć plotki, które dotrą do Ciebie mogą zabołec.

Wtorek i środa dni największej aktywności umysłowej.

Panie spod tego znaku nie potrafią się ustosunkowywać filozoficznie do zachodzących sytuacji. Take it easy! mówią tu i mają rację. Nie trudź się gorączkowo wo nie działaj chaotycznie. Spokojnie!

Na randkę najlepiej umówić się z Bykiem lub z Panną.

Sobota i niedziela niestety będą refleksyjne i depresyjne ale będzie to wynik jedynie Twojej chandry a nie żadnych realnych okoliczności. Wciąż odrobina kontroli nad sobą samym i wszystko przejdzie.

Zakrętnij się koło nowych możliwości finansowych o których wkrótce usłyszysz.

Niby upały na dworze i lato w powietrzu to Ty jednak nie możesz sobie pozwolić na odpoczynek. Jeszcze nie.

Trzeba bardzo energicznie pomyśleć o nowych propozycjach które otworzą Ci perspektywy na przyszłość. Będą dla Ciebie duże zmiany.

Staraj się w czwartek i w piątek nadgonić wszystkie sprawy domowe żeby od poniedziałku przystąpić do działania.

Pomysł o tym jak zorganizować dom życie dzieciom zastanów się z kim możesz isc ręką w rękę a kogo przestać widywać. Nie trac czasu ten tydzień to okres przygotowania na przyszłość. W finansach nie ryzykuj zbyt wiele.

Czwartek piątek i weekend niezbyt pomyślnie ale od poniedziałku wszystko będzie szło pomyślnie.

We wtorek nowa znajomość która zakończy się poważnym flirtem. Tu ostrzeżenie dla Ryb. Już z kims związanymi mogą być kłopoty!

SŁUCHAJCIE POLSKIEGO PROGRAMU RADIOWEGO ROZMAITOŚCI

(Polonia Varieties Program) z Buffalo,
na podzałce 12 70 od godz 1-szej do 2-giej po południu

"POLONIA REVIEW" Polski Program Telewizyjny

Wtorki i piątki - godzina 7 30 wieczorem,
Czwartki - godzina 6 30 wieczorem na kanale 10
(Maclean Hunter Parkdale)
Przynosi aktualne wiadomości z Polski i z życia
Polonu kanadyjskiej

"PANI JADWIGA" Polski program radiowy
ze stacji CHWO 1250 w Oakville - od godz 1 do 2
w każdą sobotę. Reklamy i ogłoszenia handlowe
oraz wszelkie komunikaty - przyjmuje się telefonicznie.
691 - 8789

POLSKI PROGRAM RADIOWY
na stacji CJVB-1470 AM w VANCOUVER
w każdą niedzielę o godz 2 30 do 3 30 po południu
Producent JERZY KUSMIDER
Tel (603) 327-6892, Adres P O Box 5862 Stn "L"
Vancouver, B C V6P 6E3

Wiadomości z Polski, Kanady i świata, komentarze,
wywiady, ogłoszenia i komunikaty polonijne,
koncert życzeń oraz ogłoszenia handlowe

POLONIA
PROGRAM RADIOWY STEREO
W EDMONTON na stacji CJSR FM 88
W KAŻDĄ ŚRODĘ OD 18 DO 19 Program prowadzi
RYSZARD MAKOWSKI

- wiadomości tygodnia
- kronika religijna
- komunikaty organizacji polonijnych
- i życzenia na różne okazje

UWAGA HAMILTON
HETMAN - PARCEL SERVICE
151 Queen St N Apt 2501, HAMILTON, Ont L8R 2V7
TEL 525 - 4707
To firma przez którą Polonia hamiltonska może wysłać do Polski

- Owoce cytrusowe
- Paczki żywnościowe
- Paczki ze słodyczami
- Kawa, herbata, pieprz
- Świeże kwiaty
- Dolary do rąk adresata
- Paczki MORSKIE

LOTNICZE
- NAJNIŻSZE CENY W HAMILTONIE

• Nasze super niskie ceny tylko do końca maja

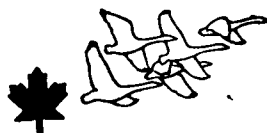
26 MAJA JEST DNIEM MATKI

Odbieramy paczki z domów

Imieniny

23 C Dezyderusza, Iwony, Wilmy, Zbysława
24 P Estery, Joanny, Mileny, Tomury, Zuzanny
25 S Borysława, Grzegorza, Leona, Madlony, Magdy
26 N Eweliny, Filipa, Pauliny, Wilhelmyny
27 P Bedy, Jana, Julusza, Radowita
28 W Agmanda, Augustyna, Emanuela, Elmury,
Jaromura
29 S Bogusława, Magdaleny, Maksymuna, Ołwiera,
Teodozji

UNITY TRAVEL

100 University Ave Suite 807
Toronto Ont Canada M5J 1V6
Tel (416) 595 1244
Telex 06-22186-P W T

Biuro Podróży UNITY TRAVEL

ZAPRASZA NA TRZY INTERESUJĄCE WYCIECZKI

Toronto - kraje skandynawskie
Wycieczka rozpoczyna się 29 sierpnia i trwa 2 tygodnie
Odlot z Toronto do Kopenhagi i stamtąd tura autobusowa
po krajach skandynawskich CENA \$ 1694

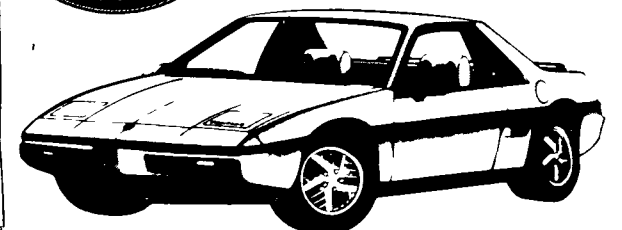
3 tygodnie w Skandynawii
Odloty z Toronto do Kopenhagi 27 czerwca i 11 lipca
Trzytygodniowa wycieczka autokarowa
po Skandynawii - CENA \$ 2314

**Wakacje w Europie
Środkowej i Wschodniej**
Odlot z Toronto do Kopenhagi 11 lipca
Trzy tygodnie autokarem - w programie
wycieczki zwiedzanie Węgier, Polski, Czechosłowacji,
Austrii, Niemiec i Danii CENA \$ 2068

**PROGRAM RADIOWY
"ECHO OJCZYZNY"**
Od poniedziałku do piątku na fali CHIN FM 100 w godz
od 10 30 do 11 30 rano
Program prowadzi Karolina Kęsik
W programie koncert życzeń, wiadomości polonijne i z Polski,
interesujące wywiady, komentarze, muzyka dla wszystkich
637 College St, Toronto, Ont M6G 1B6, tel 531-9991,
dom 247-9755

EUGENE KUPER
TEL. (416) 766 - 2443
2500 Bloor Str West

Nowe i używane samochody osobowe
oferujemy Pontiac, Buick and GMC

- Sprzedaż finansowanie wypożyczanie serwis
- Zamiany (trade-in) mile widziane
- Posiadamy duży wybór nowych i używanych samochodów w atrakcyjnych cenach
- Oferujemy doskonałe warunki finansowe przez GMAC
- Niskie wpłaty z dołu (down payment)
- Służymy profesjonalną radą przy kupnie samochodu
- Znajdziesz nas niedaleko stacji metra Jane jeden blok na zachód od Jane Str
- Wszystkich informacji udzielamy także w języku polskim

WIELKA WYPRZEDAŻ - SALE
JUŻ W TYM TYGODNIU
18 MAJA W SOBOTĘ
"Barbecue - Roast Beef"

KOMIS

139 Roncesvalles Ave TEL 534 - 9362
Posiadamy w dużym wyborze

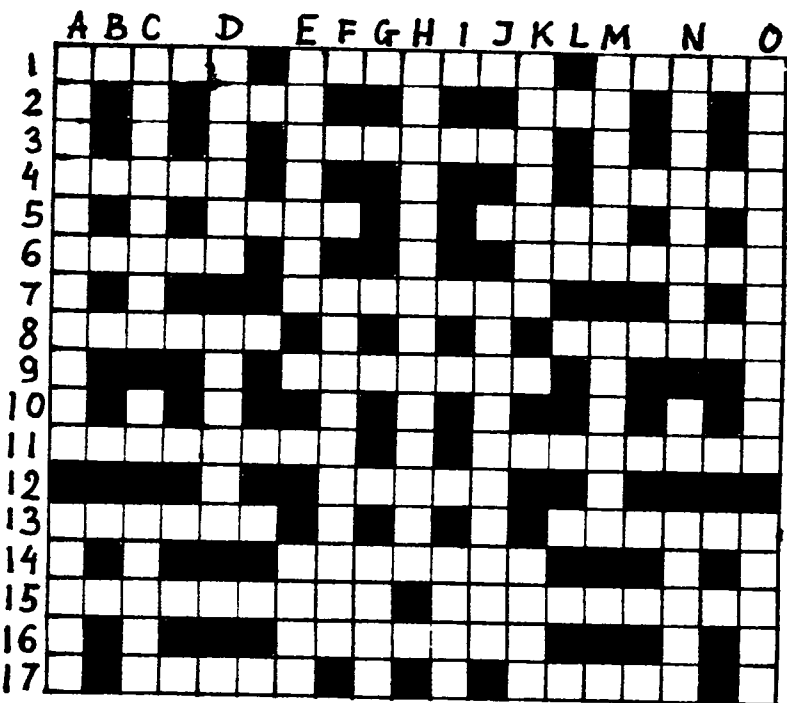
- wyroby rzemiosła artystycznego i rękodziełnictwa
- kostiumy ludowe
- bogatą galerię kryształów
- bursztyny, biżuterię artystyczną, srebro
- polski fajans z Włocławka i porcelanę

ZAPRASZAMY
DO NASZEGO SKLEPU SZTUKI LUDOWEJ
Tylko u nas bez kłopotu wybierzesz
wytworny, elegancki prezent dla każdego!

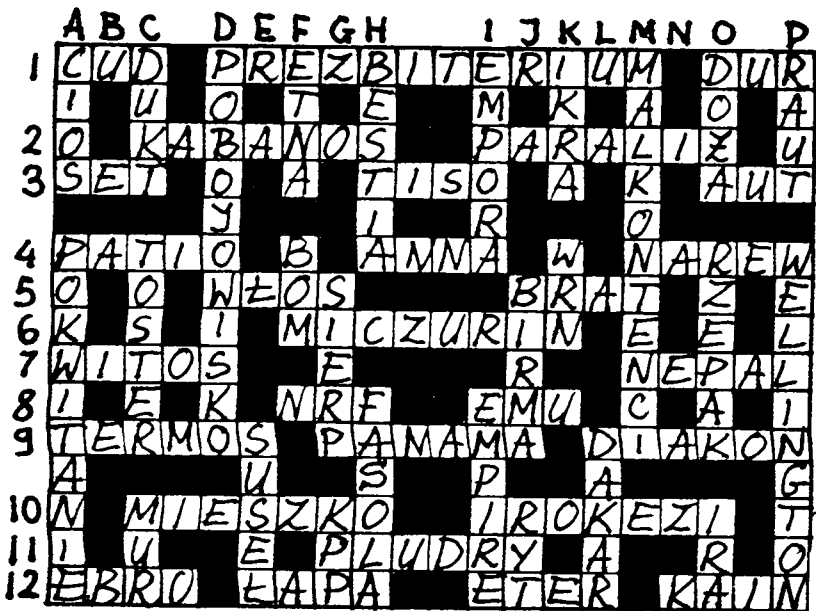
R. J. FASHIONS

Nowo otwarty polski sklep
posiada duży wybór pojedynczych fasonów
Szyjemy na miarę i naprawiamy
Ceny bardzo okazyste
1544 Bloor St W (rog Dundas i Bloor)
TEL 533 - 8881

KRZYŻÓWKA WŁASNA Nr 136

Nr 135

Pozomo

- 1-A najmniejsza porcja o jaką może się zmienić dana wielkość fizyczna
- 1-E na szczęście przy futrynie
- 1-M tkanka wewnętrzna kości
- 2-D patetyczny utwor wierszowany
- 2-K przed dwa
- 3-E magmowe skały głębinowe
- 4-A forma instrumentalna
- 4-M b duże w meksykańskim sombrero
- 5-D rzymskie opiekuncze bóstwa domowe

- 5-J chrześcijańska organizacja męska
- 6-A pogłębianie wiedzy
- 6-M dzielnica Warszawy, miejsce masowej egzekucji ludności cywilnej (1939 r.)
- 7-E pismo pochyle
- 8-A ciernisty krzew owocowy
- 8-L francuski malarz-fauwista
- 9-E beznoże jaszczurki
- 11-A kobiety-wojowniczki
- 11-J kukła symbolizująca zimę
- 12-F oscypki lub topione
- 13-A drewniana konstrukcja, część mebla
- 13-L część załogi pełniąca jedno-

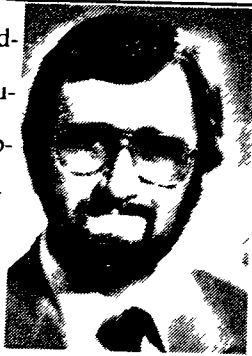
- czesnie służbę na statku
- 14-E z masochistką stworzy sta-
ło idealne
- 15-A do naśladowania lub budują-
jące
- 15-I architekt, projektant plano-
wania przestrzennego
- 16-E szyją uprząż i inne wyroby
skorzane
- 17-C zwoje wełny
- 17-K pnącze tropikalne

Pionowo

- 1-A czasowa izolacja ze wzglę-
dów sanitarnych
- 1-C powojenny kanclerz NRF
- 1-D wysmukłe drzewo
- 1-E niewysokie wzniesienie
- 1-H wojskowi przywódcy wy-
praw dokonujących podbojów
w Ameryce Łacynskiej
- 1-K niemiarkowosc pracy np or-
ganu wewn
- 1-M warzywo na zupe
- 1-N naczynie laboratoryjne
- 1-O rywalizacja
- 7-F staroindyjskie teksty filozo-
ficzne, stanowią część Wed
- 7-J podoficer kawalerii
- 8-D liceum, podstawowa
- 8-M działanie czynników atmos-
ferycznych na pow Ziemi
- 10-C nuta
- 10-N cyna
- 13-A twory lodowe
- 13-C biokatalizator
- 13-N kraj związkowy RFN
- 13-O "uczta miłości" pierwszych
chrześcijan
- 14-E szata Hinduski
- 14-G nad kominami
- 14-I wersety Koranu
- 14-K ofiara Kaina

EPIGONI - historia słowa

Mit grecki siedmiu przeciw
Tebom snuje wątek nieudanej
wyprawy, w której poległ dowo-
dcy W dziesięć lat później sied-
miu synów poległych wodzow
mszcząc śmierć ojców zdobywa
i łupi miasto
W starożytności już używano tego
słowa dla określenia miernych
potomków wielkich przodków
Później zas, a szczególnie w cza-
sach współczesnych stało się ono
synonimem nietwórczych
naśladowców lub miernych za-
poznionych kontynuatorów
przeżyjących się tendencji w
sztuce, filozofii czy literaturze

236-7666 **CHOLKAN** 236-2666

JOHN WOLWICZ

R Cholkan & Co Limited, Realtor
3359 Bloor st W Toronto Ontario M8X 1G2

Potrzebne domy do sprzedaży w Etobicoke! Mamy klientów z
gotówką zdecydowanych do natychmiastowego kupna Jeszcze
trwa sezon korzystnej sprzedaży nieruchomości!

Pizza Business - w Etobicoke Jeden właściciel przez 18 lat
Idealna okazja dla rodziny - tylko \$ 25 000 wpłaty
Po więcej informacji dzwonić dziś

ELDORADO REAL ESTATE LTD
1451 Royal York Rd
Przedstawiciel **CZEŚLAW SYGUŁA**
Tel biuro 248-0148, dom 247-0240

Kafeteria w dużym biurcu Dobry interes dla rodziny
Cena wywoławcza \$44 900

Dundas - Clendenan Ave 2-piętrowa połowka, 7 pokoi
Wykonczona piwnica, garaż Blisko komunikacji Cena wy-
woławcza \$84 900

Sklep mięsny z delikatesami w Rexdale \$35 900 Dobry interes
dla rodziny

UWAGA! Jeśli chcesz szybko sprzedać lub kupić dom czy
inną nieruchomość - zadzwoń

VICTOR W. KRUPOWICZ

Realtor & Insurance Broker

Kupno i sprzedaż nieruchomości oraz wszelkiego rodzaju
ubezpieczenia

**AUTO — HOME — BUSINESS
INSURANCE**

TEL. 533 - 8573

Westown Real Estate & Insurance Ltd, 268 Roncesvalles Ave
Toronto, Ont

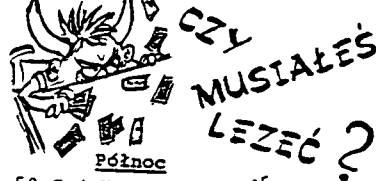

695 St. Clair Ave. West

BOŻENA KASPROWICZ

pomoże w kupnie i sprzedaży domu lub
nieruchomości

♠ BRYDZ ♠

Północ
50-C ♠ xxx
♥ Kx
♦ AK
♣ KQJxxx

Zachód
♠ KJx
♥ xxxx
♦ xxx
♣ Axx

Deklarant
♠ AQ1098
♥ -
♦ QJ109876
♣ x

**REDAKUJE
KIBIC**

Wschód
♠ xx
♥ AQJxxxx
♦ x
♣ xxx

LICYTACJA P W D Z

1 trefl 3 kier 4 karo 4 kier
5 karo pasy

WYJŚCIE błotką kier, król ze stołu i as od W,
przebity w ręku Błotką trefli z ręki zostaje
wzięta asem u Z, który odegrał kier Jak grać
dalej?

D założył, że kara są rozłożone 2-2 Oczy-
wiście, gdyby tak było kontrakt byłby łatwy
do zrobienia Niestety, tak nie jest i D będzie
zmuszony rozgrywać pikę, co położy kontrakt

Tu muszę Czytelnikom przypomnieć matematyczną teorię
rozkładu resztówek u przeciwników, którą opisałem
w odcinku z 2 lutego, 1982 (Trudno wprost uwierzyć
ze Echo odbija się już od tyłu lat) Pisałem wówczas

"resztówka 5 kart rozkłada się w 70% 3-2, a w 30%
4-1 Natomiast resztówka 6 kart w 50% 4-2 a tylko
w 30% 3-3 Nikt nie wie dlaczego tak jest (przypusz-
czam że Einstein wiedział ale nie powiedział)
Ale jak zapamiętać te cyfry? Wiemy że podział 3-2
jest dla nas korzystny natomiast podział 4-1 jest
niebezpieczny Ponieważ jestem tym matematykiem
zreasumowałem całą teorię w hasle

OSTROZNIE Z PARZYSTĄ POZOSTAŁOŚCIA

Każdy szanujący się brydzysta powinien pamiętać to hasło i brać pod uwagę
możliwość niekorzystnego rozkładu resztówek Robiąc plan rozgrywki deklarant
powinien sobie zawsze postawić pytanie "co może pójść krzywo w moim planie?"
Jedną z takich rzeczy to właśnie niekorzystny rozkład resztówek

Wróćmy do dzisiejszego przykładu gdyby deklarant uwzględnił możliwość
rozkładu kar 3-1 znalazłby 100% pewny sposób na zrobienie kontraktu Atu
należy zagrać tylko jeden raz Znalazłszy się na stole grymy trefle i strącamy
z ręki pikę W pewnej chwili jeden z przeciwników przebiję atutem Jeśli jest
z W nadbijemy i pozostajemy atutem na stole ściągamy ostatnie atu u wrogów
i jednocześnie wchodzimy na stół do dobrych trefli

Jeśli jest to 2 to oddajemy mu lewą i znów gramy jak uprzednio

Jeszcze raz przypominam

OSTROZNIE Z PARZYSTĄ RESZTÓWKA!

WYCIECZKA DO ZIEMI ŚWIĘTEJ EGIPTU — GRECJI

Wycieczka trwa 18 dni
od 1 czerwca do 19 czerwca 1985 r.
TYLKO \$2,350 dol. kanad.

ZIEMIA ŚWIĘTA 8 dni - Jeruzalem, Bethlehem, Nazaret,
Galilea, Golan Heights, Haifa, Natanya, Tel Aviv, Massada i
Morze Martwe

CAIRO 5 dni - Wycieczka do Gizy, Piramidy Sfinksa, Musea,
Bazary etc

ATENY 5 dni - Acropolis Theseum, wycieczka po wybrzeżu
Glyfada, Vouliagmeni, Varkiza, zwiedzanie świątyni Posejdona,
wycieczka po morzu Egejskim na wyspy Hydra, Poros i Aegina

W cenę wliczone są przeloty, hotele, dwa posiłki dziennie, zwi-
dzanie z przewodnikiem i przejazdy z lotniska do hotelu

Blizszych informacji udziela i zgłoszenia przyjmuje

HIGH PARK TRAVEL CENTRE LTD

1592 Bloor Street West, Toronto, Ont, M6P 1A7
TEL (416) 533-9496, 533-9497, 533-8417, 533-8235

SPORT

ECHA XXIII KOLEJKI
I LIGI PIŁKI NOŻNEJ

**Górniki Zabrze -
Zagłębie Sosnowiec**
0:0

Kolejną przyjemną niespodzianką swoim kibicom sprawili piłkarze Zagłębia, którzy na boisku w Zabrzu wywalczyli remis

Gospodarze stworzyli wprawdzie groźniejsze sytuacje na ich przedpolu - sosnowiczanie natomiast przewyższali rywali szybkością, a także organizacją gry w środku pola

Tuż przed przerwą Pałasz, mając przed sobą tylko bramkarza gości, trafił piłką wprost w niego. Po przerwie, w 78 min Ryszard Komornicki strzelił w słupek. Sosnowiczanie groźnych sytuacji podbramkowych nie stworzyli. W 80 min boisko opuścił Rycek, za umyślne kopnięcie przeciwnika.

Widzów 15 000

GÓRNIK. Cebra - Piotrowicz, Dankowski, Klemenz, Kostrzewa Majka (80 Pontus), Matysik, Komornicki - Cyroń (74 Leśnik), Zgutczyński, Pałasz

ZAGŁĘBIE. Bęben - Plich, Romański, Kordysz, Włosowicz (52 Sołtyśnik) - Sączek, Tochel (73 Łiszka), Wyrobek, Urban - Rycek, Spiewak

Czerwona kartka - Rycek (Zagłębie), żółta - Kostrzewa (Górniki)

**Widzew Łódź -
Ruch Chorzów**
1:0

Piłkarze Widzewa i ruchu zademonstrowali 12-tysięcznej widowni dużo nieszablonowych akcji, sporo zaskakujących strzałów i udanych parad obu bramkarzy

Jedyny gol padł w 64 min. Łodzianie wykonali pierwszy po przerwie rzut rożny, po którym szybki i skoczny Jerzy Leszczyk z bliska strzałem głową zmusił Jójkę do kapitulacji

Największy wkład w sukces oprócz strzelca bramki mają najlepszy na boisku Marek Dziuba oraz Roman Wójcicki i bramkarz Bolesta. Dużą aktywność wykazywali Włodzimierz Smolarek i Dariusz Dziekanowski

Bramka Leszczyk 64
Widzów 12 000

WIDZEW. Bolesta - Przybyś, Wójcicki, Dziuba, K Kamiński - Świętek (77 Kajrys), Romke, Myśliński - Leszczyk (88 Kunicki), Dziekanowski, Smolarek

RUCH. Jójka - Pałka (80 Sermak), Waleczczyk, E Kamiński, Fornalik - Nowak, Jaworski (75 Szuster), Walot - Bąk, Warzycha, Mikulski

Żółte kartki - Waleczczyk, Nowak i E Kamiński (Ruch)

**Lechia Gdańsk -
Wisła Kraków**
2:0

Gdanzczanie zaskoczyli przeciwników olbrzymią ambicją, lepszym wybieganiem, dobrą kondycją i szybkością. Jedynym okresem, kiedy wiślacy przejęli inicjatywę, było ostatnie pół godziny, gdy gospodarze, prowadząc 2:0, zaczęli grać trochę bez troski

Wiślak, Jałocha "szarpał" w tym meczu, ile mógł, był rozgrywającym, wspomagał defensywę, czasem sam próbował strzelać, ale nie znajdował zrozumienia u kolegów

Zwłaszcza obrona stanowiła słabą stronę krakowskiego zespołu

W sumie gdański mecz nie był pasjonującym widowiskiem. Bramki Cybulski 17 i Miller 69
Widzów 20 000

LECHIA. Wozniak - Grembocki, Mozejko, Salach, Kamiński - Obłewski (66 Kulwicki), Pękala, Małek, Cybulski - Polak (57 Miller), Kruszczyński

WISŁA. Gaszynski - Motyka, Nawrocki, Budka, Giszka (73 Banaszkiwicz) - Klajka, Jałocha, Iwan, Gorgoń - Krupinski (57 Starościk), Wróbel
Żółta kartka - Krupinski (Wisła)

**GKS Katowice -
Lech Poznań**
1:1

Przed meczem trener Leszek Jezerski powiedział, że przegrana eliminuje Lecha z walki o najwyższe trofea. Trener Katowic, Zdzisław Podedworny, podkreślał, że ewentualna porażka spowoduje arcytrudną sytuację jego drużyny. Skonczyło się remisem, z czego obaj szkoleniowcy są zapewne zadowoleni

Od początku inicjatywę przejęli gospodarze. W 27 min Miroslaw Okonski uzyskał prowadzenie. Napastnik Lecha otrzymał piłkę na polu karnym od Jarosława Araszkiwicza i pewnym strzałem pokonał Franciszka Sputa

W 37 min padło wyrównanie. Marek Komarek pewnie wykorzystał bardzo składną akcję swego zespołu

W drugiej połowie obie drużyny większą uwagę przykładały do obrony remisu

Bramki GKS - Komarek 37, Lech - Okoński 27
Widzów 5 000

GKS. Sput - Matys, Piekarczyk, Zając, Kapias - Morcinek, Chmaj (46 Hetmańska), Krzyszo, Łuczak - Furtok (76 Rzeszutek), Komarek

LECH. Jankowski - Stroński, Pawlak, Jakolcewicz, Partyński - Bąk, Niewiadomski, Kofnył, Rybak - Araszkiwicz, Okonski
Żółta kartka - Stroński (Lech)

**Górniki Wałbrzych -
Bałtyk Gdynia**
4:0

Górnicy, już w 2 minucie objęli prowadzenie. Rzut wolny wykonał Włodzimierz Ciołek, a stojący tuż przed Andrzejem Czyżmiewskim Jerzy Kowalik lekko musnął głową piłkę, przedłużając jej lot do siatki

Kilka minut później było 2:0. Kosowski przedarł się na pole karne gości i został sfaulowany, a Ciołek pewnie wykorzystał rzut karny

W 30 min Ciołek wykonał rzut wolny

W swoim stylu - z 20 metrów, mocno podkręcając piłkę, posłał ją ponad murem, już obok słupka - do bramki Czyżmiewskiego. W 72 min Leszek Kosowski strzelił czwartą bramkę, wykorzystując sytuację "sam na sam" z bramkarzem

Bramki Ciołek 8 (karny) i 30, Kowalik 2 i Kosowski 72
Widzów 12 000

GÓRNIK. Walusiak - Wójcik, Majewski, Dolny, Spaczynski - Ciołek, Kowalik, Truszczynski, Sobczyk (82 Kowalski) - Kosowski, Janowski (63 Przybysz)

BAŁTYK. Czyżmiewski (46 Stencel) - Sieracki, Walczak, Konkolewski, Cirkowski - Kotas (71 Moszczyński), Rzepka, Witowska, Przygodzki - Filipczak, Kałużny

Żółte kartki - Przygodzki, Filipczak i Kotas (Bałtyk)

XXXVIII
WYŚCIG
POKOJU

W Polsce ruszył Wyścig Pokoju. Zanim otrzymamy z kraju pierwsze rezultaty, przypominałyśmy dziś kilka faktów o wyścigu oraz prezentujemy poszczególne etapy

Na starcie stanęły 22 drużyny. W ostatniej chwili trener Ryszard Szurkowski wstawił do drużyny Marka Szerszynskiego (ur 1960) w miejsce Zdzisława Wrony, który nie doszedł do siebie, po zatruciu pokarmowym na zawodach we Francji. Pozostali polscy zawodnicy to Bartkowiak, Kulas, Leśniewski, Mierzewski, Piasecki. W ekipie ZSRR brak ubiegłorocznego zwycięzcy Suchoruczenkowa, zaś w NRD nie ma Ludwiga, najlepszego zawodnika niemieckiego ostatnich lat

OD PRAGI
DO BERLINA

- 8 5 Prolog, Praga 6 km
- 9 5 I etap Moskwa 10 rund - 130 km
- 10 5 II etap Moskwa 10 rund na Krylatskoje 136 km
- 11 5 III etap Moskwa jazda drużynowa na czas 50 km
- 12 5 IV etap Praga Jihlava - 164 km, 2 górskie premie
- 13 5 - V etap Jihlava - Olomuniec - 172 km, falisto
- 14 5 - VI etap Olomuniec Ostrawa - 169 km 3 górskie premie
- 15 5 - VII etap Ostrawa Bielsko-Biała 186 km, 4 górskie premie
- 16 5 Dzień odpoczynku w Bielsku-Białej

- 17 5 - VIII etap Kety - Częstochowa - 189 km
- 18 5 IX etap Częstochowa (Rozprza) Warszawa 199 km
- 19 5 - Dzień odpoczynku w Szczecinie
- 20 5 X etap Szczecin - Neubrandenburg - 146 km
- 21 5 - XI etap Neubrandenburg - Jazda indywidualna na czas 35 km
- 22 5 XII etap Neubrandenburg - Berlin 130 km

KILKA FAKTÓW

37-letnia historia Wyścigu Pokoju notuje wiele rozmaitych rekordów. Oto niektóre z nich

● najdłuższa trasa - 2568 km - została pokonana przez kolarzy w 1963 r.

● we wszystkich dotychczasowych wyścigach startowali szosowcy trzech krajów: Polski, Rumunii i Bułgarii w 36 CSRS i Węgier w 35 NRD i Francji.

● największą średnią prędkość na trasie WP osiągnął Ryszard Szurkowski w 1975 r. 43,7 km/godz

● 17 razy drużynowo i 9 razy indywidualnie wygrali wyścig kolarze ZSRR wyprzedzając oni w tej klasyfikacji NRD (8+8) i Polskę (7+6)

● tylko trzem kolarzom udało się powtórzyć indywidualny triumf. Czele krotnie dokonał tego Ryszard Szurkowski (1970, 1971, 1973 i 1975) a dwukrotnie Gustav Adolf Schur (NRD 1955 i 1959) oraz Siergiej Suchoruczenkow (ZSRR 1979 i 1984)

● ostatni raz Polak odniósł etapowe zwycięstwo 15 5 1980 Jan Brzeźny na etapie Karpacz - Forst (201 km)

Miesiąc maj to czas Wyścigu Pokoju. W tym roku - trzydziestego ósmego z kolei Tradycyjnie wytyczające trasę trzy stolicy Warszawa-Berlin-Praga zostały poszerzone po raz pierwszy o Moskwę gdzie odbędą się dwa etapy oraz jazda na czas. Wyścig Pokoju głęboko tkwi w świadomości polskich kibiców. Powstał tuż po wojnie stał się pierwszą imprezą sportową którą oglądali dostojeństwo wszyscy. Stare kroniki filmowe zarejestrowały tłumy na trasie przejazdu kolarzy w dużych miastach a także w małych wioskach. Bywało wiele scen z bawnych. W latach pięćdziesiątych gdy po raz pierwszy przyjechali kolarze z Indii startujący w turbanach powszechnie zdziwienie budził fakt iż ci egzotyczni zawodnicy gdy byli zmęczeni nie walczyli ze swoją słabością a po prostu zsiadali z rowerów i gdzieś w rowie w cieniu pod drzewem odpoczywali. Efektem tego były kilkugodzinne spoznienia na mecie co paraliżowało w miastach ruch drogowy zamknięty na czas trwania wyścigu. Najpopularniejszą formą odbioru relacji z wyścigu była transmisja radiowa gdzie nadawano meldunki z trasy. Wszyscy znali głos red Tuszynskiego relacjonującego wyścig. Dzis ten pan na wyścig już nie jedzie. Mając dużo wolnego czasu napisał on pracę doktorską będącą uwięzieniem jego przeżyć. Kiedyś badając na samym początku lat sześćdziesiątych sprawozdawca radiowy podstawił swój mikrofon pod usta polskiego trenera który wydawał instrukcje swoim podopiecznym aby pilnowali się kolarza o nazwisku Zapala. Trzymajcie się za pały! krzyczała Cała Polska zgromadzona przy radioodbiornikach pokładając się ze smiechu. Nieco opacznie rozumiejąc słowa trenera. Innym razem ale już w transmisyj telewizyjnej zasłynął Bohdan Tomaszewski który oszołomiony wysiłkiem polskiego kolarza przestał mówić. Czy go pytaliśmy a zwróciwszy się do widzów Proszę posłuchajcie Panstwo jak szumi woda! przyłożył mi krofon do strumienia wody z kranu gdzie myli się umorusani zawodnicy. To są już anegdoty

Z WOLEJA

Kibice kolarstwa mieli zawsze swoich idoli czy to w Polsce, Czechosłowacji czy w NRD. W latach pięćdziesiątych najbardziej lubianym był Królak który wygrał wyścig. Później w Warszawie w pawilonach na Marchlewskiego miał sklep ze sprzętem rowerowym. W 1960 roku ulubieńcem był filigranowy Stanisław Gazda, później równie niewielki Gawliczek. Niemcy mieli gwiazdę w osobie Gustawa Adolfa Schura znanego jako Theve. Czesi mieli Smolika

Bardzo dobrych kolarzy mieli niedgdyś Rosjanie. Kapitonow dzis trener ZSRR był tego typu zawodnikiem. Był też niezwykle twardy Melichow błyskotliwy Pietrow który wygrał wiele etapów ale koncowego sukcesu nigdy nie odniósł oraz azjatyckiej urody Sajdużyn. W latach sześćdziesiątych w klasyfikacji indywidualnej wyścigu triumfowali często zawodnicy-amatorzy z Europy Zachodniej dla których była to odskocznia do przyszłej kariery zawodowej. W Polsce kładziony był nacisk na triumf drużynowy. Dopiero pojawienie się Szurkowskiego w 1969 roku i zajęcie przez niego drugiego miejsca pokazało iż możemy liczyć także na sukces indywidualny. Nieosiągalny od czasów Krolaka mimo usilnych staran m in Kudry i Magiery. Rok później Szurkowski był już pierwszy. Zwycięzał czterokrotnie! W historii Wyścigu Pokoju nie było lepszego kolarza od Szurkowskiego. W tym roku wraca na trasę ponownie. Tym razem jako trener. Nie ukrywa on swych obaw o losy drużyny. Twierdzi iż przez kilka ostatnich lat polskie kolarstwo było bardzo defensywne. Brak było atakujących zawodników na miarę jego samego. Hanusika Szody czy kilku innych. Polacy jedźli wprost tchórzliwie. Szurkowski jako trener zaczął zwalczać te nawyki ale nie zawsze mu się to jeszcze udaje. Zawodnicy nie myślą sprawnie nie

współpracują na trasie. Stąd asekuracja obawy i zasada dojechać w pelotonie! Szurkowski zastąpił na stanowisku trenera - Andrzeja Łucinskiego Grubym" zwanego o którym głośno było w lecie ubiegłego roku jako o sprawcy rozkładu polskiego kolarstwa. Niedawno wybrano nowego prezesa Polskiego Związku Kolarskiego. Został nim pan Rusin doktor medycyny niedgdyś lekarz ekipy za czasów pamiętnego trenera Łasaka. Pana Rusina zapewne pamięta wielu polonijnych kibiców oglądających kolarskie mistrzostwa świata i Olimpiadę w Montrealu! Wstawił się on handlem oponami do rowerów

Gwoli sprawiedliwości trzeba dodać iż większość zawodników i działaczy handlowała pan Rusin swoją operatywnością pobił jednak wszystkich. Tak, że mając takiego prezesa polskie kolarstwo może być spokojne

W tym stylu myślą niektórzy m in Maciej Biega ze Sportowca znający prezesa od podszewki

Wracając do wyścigu Pokoju trzeba przypisać iż po odejściu Szurkowskiego a po nim Szody zainteresowanie imprezą spadło. Polacy przestali odnosić sukcesy a kibice byli nieco zdegustowani walką pomiędzy ciągle tymi samymi drużynami. Polską, NRD, ZSRR i Czechosłowacją. Przebąkiwa no o możliwości otwarcia wyścigu dla zawodowców na wzór imprez typu open' w Europie Zachodniej

Mimo mecenatu państwa zabrakło pieniędzy na realizację tych pomysłów gdyż nagrody musiałyby być w dolarach i to odpowiednio duże. W Europie Zachodniej zauważalny jest upadek małych wyścigów. Trzymają się dobrze tylko te największe imprezy najhojniej sponsorowane przez żadnych reklamy ludzi inte-

Śląsk Wrocław -

ŁKS Łódź

1. 3

Piłkarze Śląska, tym razem kompletnie zawiedli. Wrocławianie stanowili zlepek, w którym nie było ani ataku, ani mocnej obrony.

Natomiast piłkarze ŁKS pokazali się we Wrocławiu z jak najlepszej strony. W 19 min po akcji prawą stroną Robakiewicz strzelił pierwszą bramkę.

Tuz przed przerwą niespodziewany szybki kontratak przymusił gościom drugą bramkę. Strzelił Chojnacki. Tylko przez jakieś 10 minut po przerwie wojskowi zrywali się do boju, a uwiecznieniem było zdobycie kontaktowej bramki w 47 min.

Jednak w 68 min, po popisowej akcji całego ataku ŁKS Robakiewicz zdobył swą drugą bramkę.

Bramki Śląsk - Szela 47, ŁKS - R Robakiewicz 19 i 68 oraz Chojnacki 40. Widzów 12 000.

ŚLĄSK Ambrosiewicz - Matys, Nocko, Hasko (24 Machaj), Rosa - Kujawa, Tarasiewicz, Rudy, Prusk - Teodorowski (46 Szela), Socha.

ŁKS Bako Różycki, Wesolowski, Kruszkankin, Sybalski - Wenclewski, Chojnacki (81 Gajda), Gierek, Baran - R Robakiewicz, Zauber (67 Klimas).

Złote kartki: Rosa (Śląsk) i Zauber (ŁKS).

BONIEK A SPRAWA POLSKA

Trwają pertraktacje JUVENTUS—PZPN w sprawie udziału Bonika w meczu Juventus Liverpool (29 maja Bruksela). PZPN zgodnie z kontraktem żąda jego obecności na meczu Albania Polska (30 maja Tirana). Włosi proponują specjalny samolot PZPN-owi to nie odpowiada.

resu Słynny kolarz belgijski Merckx twierdzi iż w niedługim czasie będą istnieć tylko dwa rodzaje kolarstwa: na torze i przełajowe. Kolarstwo szosowe upadnie. Przyczyną ma być za duże zatłoczenie na drogach.

Co dziś decyduje o sukcesie kolarza? Talent, wytrenowanie? Tak, ale nie tylko. Przy obecnym wyrównanym poziomie zawodników podstawowe znaczenie ma sprzęt. Musi on być jak najlepszy. Sądzą, że pojawiły się rowery kozy z odwróconą kierownicą, czy kolarz Mosera - wypełnione specjalnym materiałem zamiast sprężyn. Wszystko to ma pomóc w osiągnięciu jak najlepszych czasów, szczególnie w jeździe indywidualnej. Polacy niestety dobrej jakości sprzętu nie mają. Mówię o kadrze, bo tzw. teren-braki ma ogromne. Przewidywany rower kosztuje obecnie 300 tys. złotych. Huragana czy Diamenty skończyły się bezpowrotnie.

W tym roku kadra rowery będzie miała składane z elementów różnej produkcji, tylko rama jest polska z bydgoskiego Rometu. W przeszłości podpisywano umowy z zagranicznymi firmami, m.in. z Sannino, ale ktoś się zawsze z czegoś nie wywiedział i kolarze tracili na sprzęcie. Zawsze się w takich wypadkach zastanawiam, dlaczego przy konstrukcji sprzętu sportowego (nie tylko rowerów) mam na myśli także inne dyscypliny sportu, nie jest wykorzystywana należyta polska myśl techniczna. Niemcy czy Czesi mają w produkcji sprzętu piękne rezultaty, my zaś musimy prosić innych o łaskę, a oni oczywiście naj lepszych swoich rzeczy nam nie sprzedają, rezerwując dla swoich reprezentantów. I nie ma się w zasadzie czemu dziwić, bo przecież sport polega na konkurencji.

SKRZYDŁOWY

UWAŻAJ! SZUKAMY POLSKIEGO BIURA PODROŻY, KTÓRE ZORGANIZUJE DLA POLSKICH KIBICÓW WYCIĘCZKĘ NA MISTRZOSTWA ŚWIATA W PIŁCE NOŻNEJ - MEXICO-86

SPORT

Legia Warszawa - Radomiak

2:0

Legia nie sprawiała zawodu swym kibicom, łatwo wygrała 2:0.

W 4 minucie Dariusz Kubicki zdecydował się na strzał z ok. 25 metrów, a chociaż odległość spora, piłka wyładowała w rogu bramki Krzysztofa Koszarskiego. W 40 min Buncol, pięknym strzałem z woleja strzelił drugą bramkę.

LEGIA Kazimierski - Kaczmarek, Gawera, A Sikorski, Kubicki - Biernat (46 Lasowski), Buda, Karaś - Cebula (74 Arceusz), Buncol, Cisek.

RADOMIAK Koszarski - Mrozek, Skonieczny, Sadowski, Zawadzki, Niedziółka, Szymanek (35 Rybak), Banaśzak (66 Ogorzałek), Andrzejewski - Sawicz, Benesz.

PRZYPOMINAMY TABELĘ I LIGI PO 24 KOLEJCE SPOTKAN

	punkty	bramki
1 Górnik Zabrze	33-15	26-11
2 Widzew Łódź	32-16	28-11
3 Legia Warszawa	31-17	30-17
4 Lech Poznań	31-17	27-19
5 Zagłębie Sosn	28-20	32-22
6 Górnik Wałb	24-24	27-26
7 Ruch Chorzów	24-24	22-21
8 ŁKS Łódź	24-24	19-20
9 Lechia Gdańsk	21-27	17-25
10 Bałtyk Gdynia	21-27	15-25
11 Śląsk Wrocław	20-28	25-29
12 Radomiak Radom	20-28	19-23
13 GKS Katowice	20-28	16-22
14 Motor Lublin	19-29	20-30
15 Wisła Kraków	18-30	15-24
16 Pogon Szczecin	18-30	18-31

TABELA GRUPY I

	gry	punkty	bramki
1 Belgia	5	7-3	7-3
2 Polska	4	5-3	9-6
3 Albania	4	3-5	5-7
4 Grecja	5	3-5	4-9

MECZE DO ROZEGRANIA

Albania - Polska (30 05)
Polska - Belgia (11 09)
Termin zaległego meczu Albania - Grecja miał zostać ustalony do 15 05, a spotkanie powinno się odbyć przed 11 09 85, czyli przed meczem Polski z Belgią.

POLSKA Młynarczyk-Pawlak, Wojcicki, Przybys, Ostrowski - Matysik, Urban, Buncol, Boniek, Tarasiewicz (dzekanowski 15), Smolarek.

Młynarczyk i Wojcicki - ostoja polskiej defensywy.

PIŁKA NOŻNA

Ubiegły tydzień był obfity w wiele ważnych spotkań piłkarskich. O wielkim pechu mogą mówić Austriacy. Ich drużyna narodowa liczyła na awans do finału mistrzostw świata w Meksyku. Wszystko zależało od wyniku meczu - mających już zapewnił awans - Węgier z Holandią. W Budapeszcie Węgrzy nieoczekiwanie przegrali 0-1, co w Wiedniu odebrano jako cios poniżej pasa.

Dzień później, w europejskim finale Pucharu Zdobywców Pucharów, Everton z Liverpoolu zmierzył się z wiedeńskim Rapidem. Mecz odbył się na DOBRZE ZNANYM Polakom z meczów Legii stadionie Feyenordu w Rotterdamie. Była to w zasadzie gra do jednej bramki. Oba zespoły dzieliła różnica klas. Brytyjczycy górowali wybieganiem, szybkością i pewnie zwyciężyli Rapid 3-1. Everton szedł w tym roku na "potrójną koronę". Zdobył tytuł mistrza ligi angielskiej Puchar Zdobywców Pucharów, a do kolekcji brakowało

szego w NHL bramkarza Lindbergha, ale to może okazać się niewystarczające. Zobaczymy!

PODSŁUCHANE

Marek Łuczynski, po siedmiu latach pracy na stanowisku szefa szkolenia Polskiego Związku Lekkiej Atletyki zrezygnował z tej funkcji. Przyczyną rezygnacji nie są znane. Nowym lekkooatletycznym "sternikiem" został Tomasz Boraczynski (29 lat), dotychczas związany naukowo z warszawskim AWF.

Chodzą słuchy, iż Stanisław Terlecki "enfant terrible" polskiego

BRAMKI 24 min Smolarek,

46 min Anastopoulos,
57 min Ostrowski
78 min Boniek
89 min Dzekanowski

GRECJA-POLSKA 1-4

Wielką metamorfozę przeszedł polski zespół. Po porażce w Brukseli, tym razem w Atenach nasi zawodnicy zaprezentowali się niezwykle udanie odnosząc wysokie zwycięstwo. Początek meczu potwierdził, iż obie drużyny interesuje tylko wygrana. Dlatego zagrał Urban najsukuczniejszy obecnie pomocnik w kraju. W 15 min opuścił boisko Tarasiewicz, a jego miejsce w pomocy zajął Dzekanowski. Była to szczęśliwa zmiana. Dobrze rozumiejący się z nim Smolarek począł otrzymywać dokładne podania. W 24 min Smolarek minął kolejno trzech greckich obrońców i nuczym słomista i mając ich na karku oddał przepiękny strzał, zdobywając pierwszą bramkę. Ten gol był tak markowy, iż natychmiast okrzyknięto go golem roku 1985 w Polsce. Był to więc znów Smolarek, którego pamiętamy z meczu Polska NRD w Lipsku. Później do głosu doszedł Boniek. Na początku grał w ataku, nieco później cofnął się do pomocy grając wymiennie z Dzekanowskim. Włoska La Gazzetta dello Sport tak określiła jego grę: Grande Polonia Grandissimo Boniek! - komentarz wydaje się zbyt pochlebny. W II połowie Zibi w 57 minucie wyłożył piłkę lewemu obrońcy Ostrowskiemu, który strzelił bramkę za sam golem. W 78 minucie przypieczętował swą dobrą grę Korzystne wrażenie pozostawił Pawlak włączający się do akcji ofensywnych. Władysław Żmuda nie zagrał! Wraz z trenerem Piechniczkiem doszedł do wniosku, iż aktualnie nie jest w najlepszej formie i nie może wystąpić na boisku. Jego miejsce na stoperze zajął młody Przybys z Widzewa. Minutę przed końcem przypomniał się Dzekanowski, kończąc bramką swój udany występ. Tak więc sukces ogromny, mimo tego do szczęścia potrzeba najlepiej dwóch zwycięstw w Tiranie i we Wrocławiu. Jeśli Polska przegra w Tiranie np 0-1 to chcąc zająć I miejsce w grupie musiałaby wygrać we Wrocławiu rewanż z Belgią co najmniej 3-0. Jeśli nasi zremisują w Tiranie to we Wrocławiu muszą z Belgią wygrać obojętnie jakim wynikiem. Jeśli wygrają z Albanią 3:0 to różnica bramek pokazuje czy wystarczy naszym remis z Belgią czy nie. Poczekajmy do 30 maja! Drużyna która zajmie II miejsce w grupie spotka się w barażach z Holandią. Zwycięzca pojedzie do Meksyku.

Pucharu Angli. W ubiegłą sobotę byliśmy świadkami transmisji telewizyjnej z meczu finałowego, pomiędzy Evertonem i Manchester United. Mecz był dramatyczny, wygrał Manchester 1-0, strzelając bramkę w dogrywce. Zwycięzcy grali od 80 minut spotkania w osłabieniu, gdyż sędzia za faul usunął jednego z obrońców Manchesteru z boiska. W rezultacie nie otrzymał on z rąk księcia Filipa medalu zwycięzcy. To osłabienie zdopinguowało Manchester! Bramka zdobyta przez Whitesida to prawdziwy przykład sztuki strzeleckiego Piłki uderzona została zza obroncy, lewą nogą, wewnętrzną częścią stopy. Whiteside nadał piłce rotację, tak że przeleciała ona łagodnym łukiem przed bramkarzem, skracając do siatki. Tak w Polsce strzelał Deyna! - takie mi przyszło do głowy skrajne, patrząc na ten gol, tak więc Evertonowi się nie udało zdobyć "potrójnej korony", ale i tak zespół ten można uznać za najlepszego w Europie w 1985 roku.

futbolu, wraca do Polski. Ten wielce utalentowany lewoskrzydłowy bronił ostatnio, w sezonie halowym MISL w USA, barw Pittsburgh Spirits, który prowadzi Polak z pochodzenia John Kowalski. Przedtem Terlecki grał w New York Cosmos oraz w Golden Bay Earthquakes, zaś w kraju w ŁKS Łódź i Gwardii Warszawa. Terlecki wyraża zainteresowanie grą w Legii Warszawa oraz w kadrze Polski, a także pragnie przygotować się do napisania pracy doktorskiej z historii. Jest on absolwentem wydziału historii Uniwersytetu Łódzkiego.

PIŁKA RĘCZNA

Rozgrywki ligowe zakończyły się zwycięstwem Wybrzeża Gdansk (po raz trzeci). Zespół ten, będąc pewnym swego triumfu w lidze, ostatnie mecze nie grał całkiem serio, ponosząc niespodziewane porażki z niższej notowanymi przeciwnikami (nawet w Gdansk!). Dzięki takim zwycięstwom zespoły akademickie z Warszawy i Gorzowa Wielkopolskiego zachowały ligowy byt, zaś do II ligi spadły dwie drużyny z Poznania: Posnania i Grunwald Awansują na ich miejsce Stal Mielec i ChKS Łódź. Najlepszym strzelcem I ligi został Lesław Dziuba z łódzkiej Anilany - 317 bramek.

Koncowa tabela I ligi 1984/1985

1 Wybrzeże	59	13	1009-888
2 Anilana	47	25	998-938
3 Pogon	47	25	923-850
4 Śląsk	38	34	888-880
5 Hutnik	37	35	888-871
6 Korona	34	38	950-949
7 AZS W-wa	29	43	819-856
8 AZS Gorz	29	43	982-918
9 Posnania	28	44	904-922
10 Grunwald	12	60	872-1071

PODNOSENIE CIĘŻARÓW

Zakończyły się 55 Indywidualne Mistrzostwa Polski w Podnoszeniu Ciężarów. Osiągnięto kilka interesujących rezultatów. W kategorii 56 kg Jacek Gutowski ustanowił w rwanie nowy rekord Polski wynikiem 123,5 kg. Znakomicie wypadł również junior Sławomir Zawada, bijąc w wadze do 90 kg, w rwanie, dwa rekordy Polski juniorów 170,5 kg i 175 kg. Oto wszyscy mistrzowie Polski

wraz z osiągniętymi rezultatami w dwuboju (W nawiasie podajemy wynik rwania i podrzutu):
Waga 52 kg - Ignacy Adamczyk 225(100 i 125)
Waga 56 kg - Jacek Gutowski 260(115 i 145)
Waga 60 kg - Jarosław Rotecki 267,5(117,5 i 150)
Waga 67,5 kg - Marek Seweryn 320(145 i 175)
Waga 75 kg - Dariusz Prost 340(152 i 187,5)
Waga 82,5 kg - Hilary Cofalik 360(160 i 200)
Waga 90 kg - Piotr Krukowski 382,5(167,5 i 210)
Waga 100 kg - Jan Kuźel 385(172,5 i 212,5)
Waga 110 kg - Kazimierz Juszcak 387,5(170 i 217,5)
Waga plus 110 kg - Robert Skolimowski 417,5(190 i 227,5)

PUCHAR STANLEY'A

Przed nami wielki finał! Ubiegłoroczny zwycięzca Edmonton Oilers zmierzył się z Philadelphia Flyers. Edmonton triumfowało w "Campbell Conference", zwyciężając (wygrywa najlepszy w serii siedmiu spotkań) 4-2 zespół z Chicago, w poszczególnych meczach 11-2, 7-3, 2-5, 6-8, 10-5, 8-2. W "Wales Conference" Philadelphia pokonała zespół z Quebec również 4-2, zaś w meczach padły następujące rezultaty 1-2, 4-2, 4-2, 3-5, 2-1, 3-0.

Jakie są typowania na finał? Fachowcy twierdzą, iż w tym roku najlepszy będą znów Oilers i zwyciężą w serii 4-1 lub 4-2. Mają oni w swym składzie wspaniałe atuty w osobach Wayne'a Gretzkiego, który świetnie strzela, ale jeszcze lepiej nagrywa krążek swemu współpartnerowi z linii ataku Jarri Kurri, który w tegorocznym play-off strzelił już 18 bramek! Philadelphia ma najlep-

<p>DELIKATESY</p> <p>HALINA'S DELICATESSEN Swieże bułeczki, pieczywo i ciasta Europejskie wędliny i zakąski kawa importowane twarde sery</p> <p>OPEN WINDOW BAKERY 780 ANETTE Str TORONTO TEL 767-9129</p>	<p>THE FUTURE BAKERY NAJLEPSZY W MIEŚCIE ŚWIEŻY CHLEB Dostarczamy do sklepów i domów 739 Queen St W - Toronto, Ont TEL 368-4235</p>	<p>HUMBERVIEW INSURANCE 337 Roncesvalles Ave Toronto TEL. 531-4647</p> <p>Ubezpieczenia chorobowe dla odwiedzających Kanadę</p>	<p>COMMUNITY DIRECTORY INFORMATOR</p>	
<p>ONTARIO MEAT PRODUCTS LTD. 783 Queen St W TEL 364-7720 157 Roncesvalles Ave TEL 535-4648</p> <p>Wędliny i wszelkie wyroby mięsne wytwarzamy według naszych własnych przepisów staropolskich które stanowią tajemnicę rodzinną przekazywaną z pokolenia na pokolenie tylko najstarszemu synowi</p> <p>NAJWYŻSZA JAKOŚĆ! KONKURENCYJNE CENY!</p> <p>Swieże mięso, sery, pieczywo w bogatym wyborze</p> <p>Europejskie wyroby delikatesowe DOSTARCZAMY DO DOMÓW NA SPECJALNE OKAZJE WEDŁUG CEN HURTOWYCH</p>	<p>QUALITY SAUSAGE Nowo otwarte, eleganckie, polskie DELIKATESY Swieże mięsa apetyczne wędliny bezkonkurencyjne kiełbasy sery i inne pyszności</p> <p>2913 Dundas St W. TEL 769-4966 131 Roncesvalles Ave. (obok kina) Tel 533-7054</p>	<p>KARL'S BUTCHER & GROCERY Właściciel Karol Jarząbek Posiadamy na składzie zawsze świeże mięsa, wędliny własnego wyróbu smaczne i świeże oraz importowane z Polski i Europy artykuły spożywcze</p> <p>105 Roncesvalle Ave Toronto TEL 531-1622</p>	<p>QUALITY AUTO SERVICE BODY SHOP WOJTEK GRABOWSKI Blacharstwo lakiernictwo i wszelkie naprawy samochodów SZYBKO SOLIDNIE 23 lata praktyki zawodowej 931 A Weston Rd (koło Black Creek) TEL 763-2618 lub 264-4982 Czynny również w sobotę</p>	<p>Danuta H RADOMSKI BALLB ADWOKAT - NOTARIUSZ 366-3875</p> <p>164 Princess St, Toronto Konsultacje w godz 9-17 lub za uprzednim telefonicznym porozumieniem się</p> <p>Władza płynnie jęz. polskim francuskim hiszpańskim Koresponduje z biurami adwokackimi w Polsce</p>
<p>WĘDZONE NA MIEJSCU SŁYNNIE NA CAŁE TORONTO I ONTARIO POLSKIE KIEŁBASY Szynki kabanosy, wędliny, mięsa, różne delikatesy</p> <p><i>Superior Sausage Co.</i></p> <p>1004 DUNDAS St W TEL 531-8422 KONKURENCYJNE CENY!</p>	<p>ONTARIO BREAD Co Ltd 178 Ossington Ave Toronto TEL 532-4929</p> <p>Pyszny świeży chleb do nabycia we wszystkich sklepach</p>	<p> dermatone</p> <p>ZAKŁAD KOSMETYCZNY</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pielęgnacja twarzy rąk i stóp • Usunięcie zbędnego owłosienia • Specjalistyczna aparatura • Jakosciowe kosmetyki • Wizyty prosimy zamawiac telefonicznie <p>2198 Bloor St W TEL 766-1867</p>	<p>ROWLAND LINCOLN MERCURY FORD</p> <p>TERESA BEDNAREK</p> <ul style="list-style-type: none"> • nowe samochody • używane samochody • dobre warunki pożyczki lub wypożyczenia <p>1800 O'Connor Dr TORONTO TEL (416) 759-4422</p>	<p>POLISH CONSULTING BUREAU, 618 Queen Str W TORONTO, Ont M6J 1E4 TEL (416) 864-1182, g 4-7 p m</p> <p>Udzielanie porad i pomocy we wszelkich sprawach oraz załatwianie ich na terenie Polski, m.in. małżeńskich (małżeństwa przez pełnomocnika) rozwodowych w Polsce majątkowych kupna i sprzedaży nieruchomości i mieszkań spadkowych PONADTO pełnomocnictwa do Polski sprawy paszportowe odwołania od od mowy paszportow sprządzanie krew- nych pisma do polskich urzędów i sądów Długoletnia praktyka adwokacka w Polsce</p> <p>J DZIWIŃSKA, LL M</p>
<p>COPERNICUS MEAT PRODUCTS 79 Roncesvalles Ave TEL 536-4054</p> <p>Posiadamy świeże mięso wykrojone na zyczenie Szynki boczki balerony kieł- basy na sposób polski oraz wiele innych wędlin i delikatesów - ogorki kiszone kapuścę z beczki sędznie pierogi</p> <p>T S PAKULSKI</p>	<p>PRZESZŁO \$20 NA GODZINĘ zarabia wykwalifikowany spawacz SWIADCTWO SPAWACZA W 5 TYGODNI można uzyskać w Institute of Technical Trades który szkoli specjalistów już 25 lat</p> <ul style="list-style-type: none"> • nowoczesne urządzenia • rysunek techniczny • kursy dzienne wieczorowe sobotnie i na zmiany • dogodne opłaty tygodniowe <p>734 KIPLING AVE TORONTO TEL 255-2369</p> <p>po godzinach TEL 536-0008 921 3886 Informacji udzielają MARK NIEWIA- DOMSKI lub ANDRZEJ MAJ</p>	<p>"FORTUNA" FLOWER SHOP Najstarsza polska kwaciarnia 356 BATHURST ST przy Dundas TEL 368-0797</p> <p>Właściciele WANDA I FRANCISZEK LISOWSCY</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bukiety ślubne • Wiązanki urodzi- nowe • kwiaty cięte i doniczkowe • piękne • świeże • tanie <p>DOSTAWA DO DOMÓW</p>	<p>APPLIANCE CLINIC CO oferuje naprawę lodówek, pralek, su- szarek, pieców elektrycznych i automa- tycznych zmywarek do naczyń</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zniżka dla rencistów • Gwarancja na 1 rok • Obsługa 7 dni w tygodniu • Dzwonic całą dobę <p>TEL TORONTO 261-7619 Kupuje i sprzedaje w/w sprzęt używany</p>	<p>DIVORCE AID K. BELDOWSKI Rozwód \$155 226 QUEEN St W Suite 200 TORONTO, Ont M5V 1Z6 TEL (416) 598-1127</p>
<p>M-C DAIRY co.Ltd. PRODUCTS</p> <p>Dostarczamy wszystkie znane produkty mleczne do każdego sklepu w Toronto Wyrabiamy kwasną śmietanę yogurt, huslanke sery białe i topione</p> <p>ŻĄDAJCIE NASZYCH WYROBÓW W SWOICH SKLEPACH</p> <p>Godziny otwarcia 7:00 do 4:00 212 Mavety St Tel 766-6711</p>	<p>BISTRO Jedną z najlepszych małych restauracji w Toronto (wg gazety Toronto Sun)</p> <p>EUROPE</p> <ul style="list-style-type: none"> • Europejska atmosfera • Znakomite miejsce na spotkanie • Cos na ząb <p>2390 Bloor West Toronto, Ont M6S 1P5 TEL (416) 767-0848</p>	<p>THOMAS ALUMINUM PRODUCTS TEL. Toronto 239-6476 po 6 wieczorem</p> <p>TANIO i z GWARANCJĄ wykonujemy aluminowe obicia domów (siding), Thermal Windows rynny krycie da- chów (Shingle) i płaskie dachy) oraz roboty elektryczne Metro Licence B1390</p>	<p>EUROPEAN MASTER PAINTING</p> <p>Polska firma malarska oferuje swoje usługi w zakresie malowania z zewnątrz i wewnątrz, tapetowania układania kafel- ków, oraz renowacji domów</p> <p>Gwarantujemy szybką obsługę i najwyższą jakość Przystępne ceny</p> <p>TEL Toronto (416) 259-7984 albo (416) 259-6034</p>	<p>TP & ASSOCIATES Ltd Niezależni specjaliści w zakresie ubezpie- czenia (Life Insurance), R.R.S.P. i R.H.O.S.P. oraz funduszy inwestycyj- nych</p> <p>Prosimy telefonować lub pisać wysłamy bezpłatnie</p> <p>FINANCIAL PLANNING REVIEW ANDRZEJ SLEDZ 194 Wilson Ave Suite G-8 TORONTO, Ont M5M 3A7 TEL 482-0175, d 624-5411</p>
<p>DOSKONAŁE WYROBY MIĘSNE I WĘDLINIARSKIE Sprzedaz detaliczna i hurtowa dostarczamy do sklepów</p> <p><i>Ceny konkurencyjne</i></p> <p>PACIFIC WHOLESALE MEATS LTD JUREK ZOCHNAK STEVE PAKLOS 2986 DUNDAS ST W Toronto TEL 767-0000</p> <p>Sprzedaz detaliczna tylko w czwartki piątki i soboty</p>	<p>ZAKŁAD FOTOGRAFICZNY</p> <p>ANKA & PETER 2374 Bloor Str W Toronto TEL 769-4488</p> <p>Zdjęcia i portrety na różne okazje</p>	<p>jolanta interiors POLSKA FIRMA</p> <p>specjalizująca się w architekturze wnętrz udzieli Ci porady jak urządzić gustownie i wygodnie Twoje mieszkanie lub dom</p> <p>Sprzedajemy nowoczesne zasłony okien ne tzw VERTICAL HORIZONTAL BLINDS po bardzo dogodnych cenach</p> <p>Szeroki asortyment prezentów na każdą okazję</p> <p>2368 BLOOR Str W TORONTO, ONT TEL 762-9638</p>	<p>FASHIONS Nowo otwarty polski sklep Posiada duży wybór pojedynczych fasonów</p> <p>Szyjemy na miarę i naprawiamy Ceny bardzo okazyste</p> <p>1544 Bloor St W (rog Dundas i Bloor) TEL 533-8881</p>	<p>ADWOKAT Kazimierz Bielski Q C NOTARIUSZ</p> <p>Załatwiamy</p> <ul style="list-style-type: none"> • sprawy karne i rozwodowe • kupno, sprzedaz i hipoteki • spadkowe i testa- menty <p>266 Roncesvalles Ave (obok Credit Union)</p> <p>Toronto, TEL (416) 533-6126 Biuro czynne codziennie od 10 rano do 6 wiecz</p>

**MASZ DUŻĄ SZANSE
NIE CZEKAJ JUTRA, NAPISZ ZARAZ.**

OFERUJEMY PRACĘ KAŻDEMU BEZ WYJĄTKU
(TYLKO 25 OSÓB)

Zarobki od 40 - 60 tys. rocznie (to nie praca od drzwi do drzwi)
Praca "PART-TIME" i "FULL-TIME", BEZPŁATNE SZKOLENIE.
Firma international działająca w Kanadzie, USA, Australii i Angli.
ODPOWIADAMY NA LISTY TYLKO Z WASZYMI TELEFONAMI
PISZ PO INFORMACJĘ NA ADRES

Succ. JEAN TALON,
MONTREAL, P.Q. BOX 142